

Loven vil blive notificeret over for Europa-Kommissionen, før den sættes i kraft.

Ministeren for nordisk samarbejde (Marianne Jelved):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks godkendelse af den i København den 29. september 1995 undertegnede overenskomst om ændring af samarbejdsoverenskomsten mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. (Beslutningsforslag nr. B 38).

Beslutningsforslaget skal muliggøre Danmarks godkendelse af overenskomst om ændring af samarbejdsoverenskomsten mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige (Helsingfors-aftalen), undertegnet den 29. september 1995 i København af de nordiske samarbejdsministre.

Ændringerne er et resultat af det igangværende reformarbejde af det nordiske samarbejde. Som noget nyt indføres i teksten en generel regel om ligebehandling af nordiske statsborgere samt en række bestemmelser om ændringer af Nordisk Råds organisation og samarbejdsformer.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, skal jeg anbefale beslutningsforslaget til velvillig behandling i Tinget.

Jan Køpke Christensen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om iværksættelse af et HIV-smitteopsporingssystem. (Beslutningsforslag nr. B 40).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Villy Søvnal (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af ankeadgang på hjemmehjælpsområdet. (Beslutningsforslag nr. B 41).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministre.

Spm. nr. S 174

1) Til landbrugs- og fiskeriministeren af: **Christian Mejdahl (V):**

»Er det almindelig praksis, at man på ministerens ansvarsområde ikke håndhæver gældende regler i de tilfælde, hvor man arbejder på at ændre reglerne?«

Skriftlig begrundelse

I Morgenavisen Jyllands-Posten den 26. september 1995 er en sagsbehandler i Landbrugs- og Fiskeriministeriet citeret for at have sagt, at »myndighederne, set i lyset af den ventede ændring af direktivet, næppe vil være strikte i håndhævelse af de nuværende regler.« (EØF nr. 1907/90).

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg kan oplyse, at det er almindelig praksis at kontrollere og håndhæve gældende regler også i de tilfælde, hvor man arbejder på at ændre reglerne. I den konkrete sag, som hr. Christian Mejdahl henviser til, kan jeg oplyse, at Veterinærdirektoratet i meddelelse af 21. juli 1995 til samtlige ægpakkerier har pålagt disse at bringe mærkning af ægemballage med ordet buræg til ophør, og at det forventes, at ægemballage mærket buræg er ude af markedet senest den 1. oktober 1995. Denne meddelelse blev udsendt, uanset at de allerede ved skrivelse af 11. maj 1995 havde rettet henvendelse til kommissæren med henblik på at søge de gældende regler ændret.

Forslag om ændring af reglerne blev behandlet på mødet i Forvaltningskomité for Æg og Fjerkræ den 19. september 1995, og afstemning-

gen resulterede i, at komiteen ikke afgav nogen udtalelse om forslaget.

Det er erfaringen, at Kommissionen i sådanne tilfælde som altovervejende hovedregel udsender en forordning og offentliggør denne i overensstemmelse med det fremlagte forslag. Forordningen blev offentliggjort den 13. oktober 1995 til ikrafttrædelse med virkning fra den 20. oktober 1995.

På baggrund af en forventning om, at Kommissionen ville offentliggøre nævnte ændring til forordning om handelsnormer for æg, besluttede man i slutningen af september 1995 at afvente en afklaring af, om nævnte ændring til forordning om handelsnormer for æg ville blive offentliggjort, inden mærkningen af buræg i modstrid med de gældende regler håndhæves.

Efter lovliggørelsen af mærkningen af emballage med æg fra burhøns ville der i overensstemmelse med straffelovens § 3, stk. 1, ikke længere være grundlag for at gennemføre strafefølgning af virksomheder, som før den 20. oktober 1995 har mærket æg fra burhøns med produktionsmetoden.

Den af hr. Christian Mejdahl citerede udtalelse skal ses i dette perspektiv, og jeg finder det forsvarligt, at man i det foreliggende tilfælde kort før offentliggørelsen af de nye regler har fraveget den almindelige praksis om at håndhæve de gældende regler, uanset om man arbejder på at ændre disse.

Christian Mejdahl (V):

Jeg skal først sige tak til ministeren for svaret. Men ét er jo at citere fra og tage udgangspunkt i et referat i en avis. Jeg er også i besiddelse af et brev, som Landbrugsministeriet har skrevet til Dansk Fjerkræråd, hvor der står: »... og indtil det er afklaret, hvorvidt Kommissionen vil søge forordningen om handelsnormer for æg ændret på det pågældende område, finder ministeriet ikke, at anvendelse af betegnelsen buræg bør pålægges sanktion.«

Jeg synes ikke rigtigt, at det rimer, for jeg er vidende om, at hvis ikke en mark er på en vis størrelse og ovenikøbet har en vis bredde, så falder hammeren prompte med henvisning til, at det er i strid med et EF-direktiv. Jeg vil gerne spørge ministeren: Er det en lighed, som ministeren finder rimelig?

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil gerne sige til hr. Christian Mejdahl, at jeg var lidt omhyggelig med at opremse tidsforløbet og de mange datoer. Jeg tror, at man skal huske på, hvilken debat der var på daværende tidspunkt om netop dette problem. Vi stod altså i en situation, hvor vi var meget sikre på, at vi ville få en meddelelse fra Kommissionen om, at vi for fremtiden kunne mærke med buræg. Når man ved, at der måske inden for meget kort tid vil komme en anden forordning, så foretager man selvfølgelig en overvejelse af, med hvilken energi man så skal forfølge nogle ting; det er en afvejning, man altid må foretage sig. Jeg synes, at vi handlede rigtigt fra ministeriets side i den pågældende situation.

Christian Mejdahl (V):

Med hensyn til substansen, altså ud over det principielle i det her, så er jeg vidende om, at Forvaltningskomiteen har godkendt individuel mærkning i EU-landene. Så jeg vil godt spørge ministeren, om det vil sige, at hollandske og tyske æg kan finde vej til danske forretninger uden mærkning med den ulighed, som det giver både i forbrugeroplysningen og i administrationen af ordningen.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg bliver hr. Christian Mejdahl svar skyldig på det meget konkrete spørgsmål, som vel ligger uden for rammerne af det stillede. Men jeg vil gerne søge at komme tilbage med et konkret svar på det.

Peder Sønderby (V):

Ministeren svarede på det principielle i spørgsmålet fra hr. Mejdahl, men jeg vil godt spørge til det praktiske: Når nu landbrugskommissæren kommer til Danmark i løbet af kort tid, vil ministeren så drøfte det, så vi kan få denne sag afklaret hurtigt?

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg må tilstå, at jeg er ikke helt klar over, hvad det er, hr. Sønderby mener, jeg bør drøfte med kommissæren.

Peder Sønderby (V):

Ministeren sagde i sit svar før, at det var drøftet i Kommissionen, og at man skulle prøve på at få

disse regler ændret i EU, således at det er de samme, så vi ikke har det problem, som vi endnu har her i Danmark.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Nu har ministeren forstået det. Der er lavet en ændring, og det er nu sådan, at det er tilladt at skrive på emballagen, at æg kommer fra en bestemt produktionsmetode, altså også fra en burproduktionsmetode. Det er nu en frivillig del af ordningerne fra EU.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 357

2) Til erhvervsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Hvad vil regeringen set i lyset af B&W Skibsværfts sandsynlige lukning gøre for at sikre den videre eksistens af dansk værftsindustri, og hvad vil regeringen i den forbindelse gøre for at afvikle den konkurrenceforvridende statsstøtte i andre lande?«

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Den sag, som jeg har tilladt mig at stille spørgsmål om i dag, er en sag, som bekymrer mange, specielt set i lyset af den situation, der eksisterer på B&W Skibsværft. Det, som står klart, er jo, at de danske værfter ikke ønsker statsstøtte for at kunne have en rentabel og god produktion, men værfterne ønsker – og det gør de meget klart rede for – fair og ordentlige konkurrencevilkår for at sikre deres eksistens.

Det er min opfattelse, at det får de ikke i dag på en lang række områder. Der er flere EU-lande, som producerer skibe og tilbyder dem på markedet til under kostpris. Det er noget, som vi og de danske værfter har en stor interesse i at få gjort noget ved.

Derfor er jeg selvfølgelig interesseret i at høre: Er det en sag, som regeringen også er meget optaget af, og vil den knokle for at få den løst?

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg kan i hvert fald indledningsvis sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at jeg er lige så bekymret, som hr. Kristian Thulesen Dahl og branchen er. Skal jeg svare meget kort på, hvad regeringen vil gøre, så kan jeg sige: Vi vil gøre meget, og det gør vi også allerede.

Spørgetiden er meget kort med hensyn til svarfrister, og derfor er det et meget teknisk emne at komme ind på, men lad mig prøve at give et hurtigt overblik.

Vi har inter文neret i MTW-sagen – alle involverede parter ved, hvad MTW-sagen går ud på. Vi har i rådsregi – jeg er lige hjemkommet fra et møde, der fandt sted i går – været ude og spørge: Vil Kommissionen nu interessere sig helt særligt for, hvad der efter den 1. januar sker med kapaciteten i det tidligere Østtyskland? For vi husker jo, at rådsbeslutningen i 1992 gik ud på, at fra den 1. januar skal kapaciteten være nedbragt til de 327.000 CGT, altså hvor meget skib der må komme ud i den anden ende af dokken på disse her værfter.

Jeg fik et meget klart og godt tilsagn fra kommissær Karel van Miert i går: Det vil de. Jeg fik at vide, at de ikke alene ser tilbage, de ser 18 måneder frem, og de vil nøje overvåge, hvad der kommer ud fra de her værfter. Det mener jeg er et meget vigtigt tilsagn at få.

Det andet er OECD-aftalen, som jo også ligger i dette spørgsmål. Den er vores stærkeste middel og et instrument til at få has på statsstøtten rundt omkring. Det kan ikke nytte noget, at vi bare selv afskaffer den, for så vil vi bare sidde som nogle blåøjede nogle, medens alle de andre kører løs med statsstøtten. Det er globalt det her. Jeg tror desværre, at meget tyder på, at vi ikke får amerikanere og japanere med, når det her træder i kraft den 1. januar.

Men jeg vil gerne sige, at EU er klar, at EU-landene er på plads, og at Danmark er på plads. Og derfor måtte vi i går beslutte – nu er min taletid allerede ophørt. Spørgeren skal stille et spørgsmål til, så kan jeg fortsætte, hvor jeg slap. Undskyld formand.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne sige tak for det første svar. Det er jo paradoksalt, at man bygger værfter til en større kapacitet, end man lovligt må have. Det kunne jo tyde på, at der bestemte sig nogle, der gør sig den overvejelse, at man ikke alene skal holde sig til den kapacitet, der er tilladt.

Derfor vil jeg gerne spørge erhvervsministeren om de øvrige EU-landes holdning til dette her spørgsmål på det rådmøde, som ministeren har deltaget i de sidste to dage. Én ting er jo, hvad kommissæren for det pågældende område siger, men det er mindst lige så vigtigt at vide, hvad de øvrige lande har sagt rent politisk. Der er jo indgået en politisk aftale om, hvilken kapa-

citet de tidligere østtyske værfter måtte have. Derfor vil jeg gerne spørge erhvervsministeren om, hvad de øvrige landes holdninger har været til det her spørgsmål.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Det blev i meget høj grad til en dialog mellem Danmark og Kommissionen, men jeg prøvede netop på at inddrage Rådet ved at sige, at hvis dette Råd som forudsætning for statsstøtten i 1992 har vedtaget et kapacitetsloft og det så bliver overskredet, så er det Rådet, der er blevet til grin. Det må vi naturligvis i fællesskab tage op, og det var der en hel del, der nikkede til, for de kan jo ikke lide at blive til grin, og det er der jo sådan set heller ikke noget at sige til. Det tror jeg vi får medløb på, for Danmark var ikke det eneste land, der var betænkelig i 1992.

Derfor gælder det i første omgang om at få Kommissionen til at komme tilbage og sige: Nu skal I høre, det her er for galt, og vi har nu måttet pålægge, at de nedskærer kapaciteten eller tilbagebetaler statsstøtten eller et eller andet.

Jeg er fuldstændig enig med hr. Kristian Thulesen Dahl, og jeg har selv brugt det samme ordvalg dernede. Det er jo mærkeligt, at der skal bygges værfter, der har en dobbelt så stor kapacitet, som de må udnytte. Det er jo ikke rentabelt. Og hvad bliver resultatet af det? Så jeg har anvendt præcis de samme ord som hr. Thulesen Dahl.

Indtil vi har passeret den 1. januar, kan vi tale om det her, men fra den 1. januar kan vi måle det, og derfor bebudede jeg dernede, at på næste rådsmøde i marts måned vil Danmark forlange denne her sag taget op, for så begynder vi at kunne se, hvad der sker. Vi kender målestokken – det er de 327.000 CGT – og ved hvert eneste rådsmøde vil vi bede om en status for det her.

Jeg gjorde også rede for – som der også ligger i spørgsmålet her – at det er meget vanskeligt for den danske befolkning at forstå, at vi har et 152 år gammelt værft i København, som ser ud til at måtte lukke, og den danske regering tager ikke én krone op af lommen, men 200 km herfra bliver der bygget værfter, der bliver større og større og større, og som ser ud til at blive helt enormt mega-store. Jeg sagde til dem dernede i går, at jeg godt kan forstå, den danske befolkning ikke kan forstå det. Nu er min taletid ophørt igen. Beklager.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil endnu en gang sige tak for svaret. Det, der er vigtigt, er jo, om man efter den 1. januar er parat til at tage alle de nødvendige midler i brug for at få stoppet en eventuel overkapacitet på de tidligere østtyske værfter. Derfor skal – medmindre der kommer nyt frem under besvarelsen – mit sidste spørgsmål til erhvervsministeren i den her omgang være, om den danske regering så er parat til at tage alle de nødvendige midler i brug i den her sag, herunder bl.a. også en retssag.

Når vi har lavet en politisk aftale om statsstøtteregler til en produktion, så må vi også have klarhed over, om vi kan regne med, at den aftale holder. Derfor er det selvfølgelig væsentligt for os at vide, om regeringen er parat til, hvis det efter den 1. januar viser sig, at der er en overkapacitet i forhold til aftalen, at anlægge en retssag imod Kommissionen og imod Tyskland.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Svaret er ja. Kommissionen har kompetencen. Kommissionen skal gribe ind over for det her, hvis den beslutning ikke overholdes. Det må vi naturligvis først give Kommissionen anledning til. Kommissionen siger, at det vil den gøre. Den siger, den vil tage alle midler i brug for at få overholdt statsstøttereglerne i Europa – det var under et andet punkt, men det blev klart lagt fast. Men hvis Kommissionen af en eller anden grund ikke skulle gøre det, kan jeg forsikre for, at så vil den danske regering gå i aktion. Derfor er svaret ja, men det er klart, at Kommissionen har kompetencen.

Jeg vil nævne et andet punkt, som også har noget med det her at gøre, for det drejer sig jo også om, hvorvidt de værfter, der nu får denne statsstøtte og har fået den i fortiden, nu kan gå ud og dumpe priserne og byde til tabsgivende priser. Det har vi jo i OECD-aftalen et værn mod over for tredjelande, over for USA, Japan, Korea osv., og det er derfor, det er så vigtigt at gå ind i den her aftale.

Det, vi mente, vi manglede fra dansk side, var et værn mod andre EU-værfter, for der er mildt sagt også konkurrence inden for EU på det her område. Jeg kan ikke nå at redegøre for teknikken i det, men vi har fået en klar melding fra Kommissionen om, at der i § 83 og 84 eller er det § 92 og 93 – lad det lige være et øjeblik, men det er de der artikelnumre – er en klar bemyndigelse til at gå ind fra Kommissionens side, hvis der er dumpingpriser.

Vi har desuden fået yderligere et notat fra Kommissionen om, på hvilken måde de vil gøre det. Vi har lavet en ensidig dansk erklæring dernede, og vi fik også på rådsmødet en offentlig erklæring fra Kommissionen om, at de, der gør det dér også inden for EU, kan altså bare lige vente sig – sådan sagt lidt rundt, ikke. Det synes jeg er meget værdifuldt. Vi får altså slået fast, at det ikke kun er dumpingpriser fra tredjelande, men sandelig også dumpingpriserne inden for EU, som altså eksisterer i kraft af den statsstøtte, der måtte være blevet givet for meget i fortiden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 331

3) Til justitsministeren af:

Helge Adam Møller (KF):

»Vil ministeren omgående stoppe den fængslede morder Jørn »Jønke« Nielsens omfattende foredragsturné henset til, at morderen blandt andet benytter foredragene til at »hvidvaske« Danmarks mest kriminelle organisation, Hells Angels?«

Helge Adam Møller (KF):

Når jeg har spurgt ministeren, om ministeren omgående vil stoppe morderen Jørn »Jønke« Nielsens foredragsturné i Danmark, så hænger det sammen med, at det jo er en turné. Her i weekenden skal han optræde ved et humanitært arrangement i Nyborg, og vi ved fra de arrangementer, som han hidtil har været med til, at han dels bruger dem til at sige, han ikke fortryder noget som helst ved det mord, han selv begik, og som han er idømt 16 års fængsel for, dels benytter arrangementerne til at hvidvaske Hells Angels, som efter min mening er Danmarks mest kriminelle organisation, dømt for ikke mindre end 829 forhold, heriblandt masser af manddrab, langt over 100 voldssager, ulovlig våbenbesiddelse, narkosmugling osv., og det drejer sig om 54 medlemmer, der har fået 729 domme. Derfor mener jeg, at justitsministeren her og nu skal stoppe den praksis.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Som jeg tidligere har orienteret Retsudvalget om, så får Jørn Nielsen ikke tilladelse til udgang med henblik på, at han kan deltage i foredragsvirksomhed, og han vil heller ikke få det. Man har i Kriminalforsorgen ikke kendskab til, at der

skulle være planlagt en turné, men man har kendskab til, at der er foregået ét foredrag for nylig i Års og er planlagt ét på Fyn. Andet har man ikke kendskab til i Kriminalforsorgen.

Jørn Nielsen har tilladelse til såkaldt week-endudgang med henblik på besøg hos bestemte personer. Formålet hermed er navnlig, at den indsatte under straffuldbyrdelsen bevarer tilknytningen til sin familie og får mulighed for at være sammen med andre end personer fra afsoningsmiljøet. Sådanne udgangstilladelser gives først et stykke henne i afsoningsforløbet. En sådan tilladelse er også givet i Jørn Nielsens tilfælde, og han får den nu regelmæssigt hver tredje weekend.

Selv om der gives udgang til en bestemt udgangsadresse, ligger det efter en langvarig og omfattende praksis inden for udgangens formål at tage på udflugt med familien f.eks. til biografbesøg og lignende, samt at den indsatte kan deltage i f.eks. sports- og foreningsaktiviteter eller foredragsvirksomhed.

Der er således ikke grundlag for at forbyde en indsat at benytte en vis mindre del af den almindelige udgang til f.eks. at deltage i et foredragsarrangement. Det er dog en forudsætning, at der er tale om lovlig virksomhed, og at udgangen udnyttes således, at samværet med udgangsadressaten kan siges at være det primære. Dette er også indskærpet over for Jørn Nielsen.

Når en privat ungdomsorganisation eller anden folkelig forening inviterer en foredragsholder, går jeg ud fra, at det sker efter nøje overvejelse, og at jeg derfor ikke med henvisning til retsfølelsen med rette kan skride ind. Jeg siger udtrykkelig »går ud fra, at det sker efter nøje overvejelse«. På Fyn ved jeg bl.a., at syv borgmestre står bag den invitation, der er givet til Jørn Nielsen om at holde foredraget, og på den baggrund mener jeg ikke, jeg har mulighed for at skride ind, og jeg har derfor heller ikke gjort det i det konkrete tilfælde.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil godt rent formelt takke for svaret, men jeg synes, det var slapt, det var svagt, og det var utilstrækkeligt. Det vil jeg godt begrunde og komme med et nyt spørgsmål.

Når ministeren siger, at man ikke er bekendt med, at det er en turné, man kender kun til arrangementet i Års og det i Nyborg på lørdag, så må jeg gøre opmærksom på, at det har stået i alle landets aviser og er vist i tv, at han også har besøgt en klasse inde på Niels Brock.

Ministeren siger, at man ikke kan stoppe det, men der er et cirkulære fra Kriminalforsorgen, som klart og tydeligt siger, at hvis en fange dømt for alvorlig kriminalitet optræder på en sådan måde, at han med sin optræden i særlig grad påkalder sig offentlighedens søgelys – i særlig grad påkalder sig offentlighedens søgelys – så kan den stoppes. Det må det her vist siges at gøre. Og endelig står der også, at udgangen ikke må medføre, at det er i strid med retsfølelsen.

Jeg vil godt spørge: Synes justitsministeren virkelig ikke, at Jørn »Jønke« Nielsen har påkaldt sig offentlighedens opmærksomhed? Synes justitsministeren ikke, det er i strid med retsfølelsen, at vi kan bruge tusindvis af kroner, millioner af kroner på at søge at fortælle unge mennesker, at de ikke skal starte på kriminalitet, og så går han ud og hvidvasker landets mest kriminelle organisation og kalder dem bare »en samling rare rødder« og »det er mænd med hjertet på det rette sted«. Det er mænd, der har myrdet en snes mennesker.

Vil ministeren ikke på baggrund af det træffe foranstaltninger til at stoppe dette?

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Jeg tror, at den episode, der har kastet mest søgelys på den her sag, var, da hr. Helge Adam Møller diskuterede med Jørn Nielsen i tv. Det tror jeg var den episode, hvor flest danskere blev opmærksom på, at Jørn Nielsen udtalte sig uden for fængslet.

Der er i dette tilfælde fulgt de regler, der er fastsat i den borgerlige regerings tid, for, hvordan man bedømmer den her slags ting. Der har ikke været søgt om andet end det, jeg her har nævnt, og der ligger ikke en ansøgning om en foredragsturné.

Jeg vil gerne sige, at jeg er personlig selv overrasket over, at ungdomsorganisationer og andre lignende organisationer inviterer Jørn Nielsen til at holde den slags foredrag, men det er vanskeligt for mig, når bl.a. syv fynske borgmestre står bag en invitation, at sige, at det er mod retsfølelsen i Danmark.

Helge Adam Møller (KF):

Det er nok rigtigt, at det kastede ekstra lys, at Jørn »Jønke« Nielsen, undertegnede og én person til deltog i Eleva2ren, men sagen er, at hvis jeg ikke havde deltaget, så havde Jørn »Jønke« Nielsen stadig væk deltaget. Han var inviteret, han havde fået tilladelse, og det var bestemt, at

han skulle med. Nu kom der én, der havde en anden holdning også til den forbryderorganisation, som han tilhører. Han renvaskede også i den udsendelse Hell Angels og sagde, at det var en samling rare rødder, mænd med hjertet på det rette sted, og det ville så have stået uimodsiget, hvis der ikke var nogle, der havde turde sige ham imod. Det kan jeg forstå, det tør ministeren ikke.

Når ministeren siger, at reglerne er fastsat af den borgerlige regering, så er det rigtigt, men jeg vil godt spørge, om ministeren så ikke vil følge de regler fastsat af en borgerlig regering, der siger, at det ikke må være i modstrid med retsfølelsen, som siger, at hvis man påkalder sig offentlig opmærksomhed ved sin udgang, så skal der gribes ind.

Og til slut: Det hjælper jo ikke, at ministeren siger, at man ikke er vidende om, at han bruger sin udgangstilladelse til foredragsvirksomhed, og at han får den til noget andet. Fakta er, at han bruger den til noget, som er forkert, som er i modstrid med de regler, ministeren er sat til at kontrollere, og derfor spørger jeg: Vil ministeren følge de regler, han skal?

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Som sagt er jeg overrasket over, at man inviterer ham, men jeg skal også følge de regler, der er. De regler siger, at man har lov til at gøre denne her slags ting, medmindre det strider mod retsfølelsen, som hr. Helge Adam Møller også peger på. Der siger jeg så bare: Hvad er retsfølelsen? Er det kun, hvad hr. Helge Adam Møller definerer som sådan?

Når en bestyrelse i en privat forening, hvori blandt der sidder syv borgmestre, giver udtryk for, at de ønsker dette foredrag, så er det svært for mig at sige, at det er mod retsfølelsen, at der bliver inviteret til det foredrag. Men jeg så gerne, at vi ikke lavede en stor og offentlig diskussion ud af det, for jeg synes heller ikke, der skal så meget lys på denne sag.

Jeg tager meget stærkt afstand fra den kriminalitet, der er foregået, og jeg er meget bekymret for, hvis det her betyder, at der sker en hvidvaskning, eller hvilket udtryk det nu er, der bliver brugt, af den form for kriminalitet. Det er en voldsom kriminalitet, og derfor siger jeg også til de foreninger: Tænk jer godt om, inden I inviterer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 327

4) Til indenrigsministeren af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om en aftale om, at en kommune betaler en tidligere medarbejder en aftrædelsespension på 2 mio. kr. ud over det overenskomstaffalte, er lovlig, og hvor udbredte sådanne aftaler er, og er ministeren ikke bange for, at sådanne lukrative skatteyderbetalte ordninger kan danne præcedens?«

Skriftlig begrundelse

Forholdet er omtalt i Fyens Stiftstidende den 20. oktober 1995.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg går ud fra, at ministeren har læst artiklen i Fyens Stiftstidende den 20. oktober 1995. Det er jo den, der er baggrund for spørgsmålet. Af den artikel fremgår det bl.a., at vedkommende socialinspektør får 2.024.000 kr. oven i en pension, han er berettiget til, og at de bliver betalt af skatteyderne.

I samme artikel kan man så se, at »Ifølge faglig sekretær, Finn Knudsen, i HK Odense, er Jørgen Jakobsens fratrædelsesordning højst usædvanlig.« Det vil altså sige, at selv hans egen organisation siger, at det her er en højst usædvanlig situation.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Den sag, der omtales i spørgsmålet, stammer fra Glamsbjerg på Fyn, og det forholder sig sådan, at det er tilsynsrådet for Fyns Amt, der fører tilsyn med kommunen. Det vil sige, at det også er det, der i givet fald skal tage stilling til, om den disposition, som kommunen har foretaget, er i overensstemmelse med lovgivningen. Glamsbjerg Kommune har meddelt mig, at der er tale om en tidligere tjenestemand, som ikke selv har opsagt sin stilling.

Og når jeg godt vil understrege det, er det, fordi hr. Brusgaard henviser til Fyens Stiftstidende, som om det skulle være en slags sandhedsvidne i denne her sag. Af Fyens Stiftstidende fremgår det, at vedkommende selv skulle have sagt sin stilling op. Det er der ikke tale om. Der er tale om, at han er blevet afskediget.

I den slags situationer forholder det sig sådan, at de almindelige regler for kommunale tjenestemænd siger, at en tjenestemand, der afskedi-

ges diskretionært efter 10 års ansættelse som tjenestemand, har krav på pension. Pensionen bliver udbetalt, uanset om den pågældende får en ny stilling, medmindre der er tale om en anden tjenestemandstilling. Det er sådan, sagen forholder sig, og ikke som beskrevet i Fyens Stiftstidende.

Aage Brusgaard (FP):

Jamen så må jeg tage til efterretning, at Fyens Stiftstidende har været forkert orienteret, for der står, at eftersom han selv ønskede at skifte job, så har han ifølge tjenestemandsløven først krav på pension, når han fylder 60 år. Det står der ordret. Der står i samme artikel, at man har talt med viceborgmesteren i den pågældende kommune, og den omtalte viceborgmester udtaler, at han ikke kender sagen, og at han i øvrigt ikke kan få tingene oplyst.

Nu henviste ministeren jo til Tilsynsrådet, men det er jo altså ministeren, jeg har spurgt i denne sag her, og jeg mener egentlig også, at vi har en minister til ligesom overordnet at lægge nogle linjer. Jeg vil godt spørge ministeren direkte, om hun ikke mener, det er forkert, at en kommune indgår en aftale, der ligger mere end 2 mio. kr. over det, vedkommendes egen organisation har forhandlet sig frem til?

Det er jo ikke blot vedkommendes kommune, der skal betale. Der står også i artiklen, at det er Kommunernes Pensionsforsikring, der betaler disse pensioner, så det vil altså sige, at det er andre kommuner, der kommer til at betale de 2 mio. kr., som det drejer sig om.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Også i det sidste ligger der en misforståelse. Der er ikke tale om, at det er andre kommuner, der betaler i sådan et tilfælde. Når der er tale om en afskedigelse af den karakter, så er det den afskedigende kommune selv, der betaler.

Det er selvfølgelig også noget, man må have liggende i baghovedet, når man skaffer sig af med tjenestemænd.

Deri ligger der endnu en gang en konstatering af, at man nok skal passe på med at tage beskrivelser i pressen for den skinbarlige sandhed.

Så bliver jeg spurgt, om jeg mener, det er i overensstemmelse med loven. Her er der tale om, at det bygger på den type aftaler, der er indgået via organisationerne, og som hentes i kommunernes lønningsnævn. Derfor er mit svar sådan, som det nu engang er.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 328

5) Til indenrigsministeren af:

Aage Brusgaard (FP):

»Finder ministeren det rimeligt, at en kommune giver en medarbejder, der selv har taget sin afsked og fået en højere lønnet stilling i en anden kommune, en aftrædelsespenion på i alt over 2 mio. kr. ud over det overenskomstaftalte, som bl.a. betales af andre kommuner gennem Kommunernes Pensionsforsikring?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 327.

Aage Brusgaard (FP):

Vi hører gang på gang, at kommunerne klager over økonomien, bloktilskuddet osv., og at det er Folketinget, der vedtager nogle love, som lægger yderligere byrder på kommunen osv. Her er i hvert fald en sag, som jeg mener at den pågældende kommune selv har håndsret over, nemlig en forøget udgift på 2 mio. kr., som den efter min mening kunne have været foruden. Det vil jeg godt have ministerens kommentar til.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

I den måde, hr. Aage Brusgaard selv kommenterer det på, ligger der nu i denne omgang en erkendelse af, at det er rigtigt, at det er kommunen selv, der betaler, og ikke andre kommuners skatteydere.

Kommunernes Pensionsforsikring har over for Indenrigsministeriet oplyst, at pensionsforsikringen kun gælder i de tilfælde, hvor en tjenestemand opnår pensionsret ved alder, invaliditet eller død, og det vil sige, at afskediges en tjenestemand på andet grundlag, er der ikke nogen forsikringsmæssig dækning. Det henviste jeg også indirekte til før, og derfor forholder sagen sig sådan, som jeg også beskrev det i det tidligere svar.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil godt afslutte med at sige tak til ministeren. Det, vi kan konstatere, er, at der har været mindst to fejlцитater i den pågældende artikel. Grunden til, at jeg stiller spørgsmålet, er selvføl-

gelig, at jeg har fået artiklerne tilsendt fra borgere, så når svaret kommer i Folketingets forhandlinger, kan jeg sende svarene til borgerne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 343

6) Til indenrigsministeren af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Betragter ministeren de etniske mindretal i Danmark som svage grupper, der i særlig grad har behov for behandlersystemet?«

Jens Løgstrup Madsen (V):

Hvis man mener, at flygtninge skal leve isoleret, passiviseret og på evig bistandshjælp, må man erkende, at vi gør det rigtige. Så må man erkende, at dansk flygtningepolitik er lykkedes fuldt ud.

Er man derimod af den opfattelse, at flygtningepolitik burde hjælpe flygtninge og indvandrede til et normalt liv i det danske samfund, så må vi respektere flygtninge som selvstændige individer, der burde kunne klare deres egen tilværelse i Danmark.

Derfor er der stillet dette spørgsmål til indenrigsministeren.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Spørgsmålet drejer sig om, hvorvidt jeg betragter de etniske mindretal i Danmark som svage grupper, der i særlig grad har behov for behandlersystemet.

Til det synes jeg for det første, man må konstatere, hvordan den nuværende ordning er. Den er jo skruet sammen på den måde, at i løbet af de første 18 måneder kommer en anerkendt flygtning igennem et integrationsprogram. Det varetages af Dansk Flygtningehjælp, og i øjeblikket behandler vi lovforslag her i Folketinget, der går på, at man også generelt kan overlade det til kommunerne.

Når jeg godt vil tage det udgangspunkt, er det, fordi det er udtryk for, at vi her i landet yder en særlig støtte i starten. Man gør i øvrigt præcis det samme i andre lande eller noget, der kan sammenlignes med det. Mennesker, der nogle gange kommer fra en helt anden kultur, har i starten behov for en særlig støtte for at blive selvhjulpne. Når det så er sagt, mener jeg til gengæld, at det er rigtigt at slå fast, at de etniske minoriteter generelt ikke kan betragtes som sva-

ge mennesker; de har masser af ressourcer, mange af dem er i øvrigt også ganske veluddannede, og det, der er problemet, er, at de ikke får tilstrækkelig mulighed for at udnytte disse ressourcer.

Det er også baggrunden for, at den nuværende regering er i fuld gang med at ændre på den passiviserende politik, som blev ført i det foregående tiår, hvor blandt andet hr. Løgstrup Madsens parti havde indflydelsen.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Man må konstatere, at det, regeringen mener der skal gøres, er at fastholde flygtningene i en situation, hvor de som flygtninge stadig væk modtager et beløb på mellem 14.000 kr. og 17.000 kr. pr. familie pr. måned netto.

Det er det, der skal fastholde dem i bistands-systemet; det er stadig væk regeringens politik og noget, som man ikke ønsker at gøre op med, så der er jo stadig væk fra regeringens side et ønske om at passivisere dem, der kommer her til landet, i bistandssystemet i stedet for at få dem ud at være aktive og tro på, at de kan selv løse mange opgaver.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Det er jo velkendt, at der er en dårlig akustik her i salen i spørgetiden, og det må formentlig være den dårlige akustik, der får hr. Løgstrup Madsen til at spørge, som han gør her i anden omgang, for mit svar kan næppe være blevet opfanget.

Den integrationsperiode, der er tale om, har ét og kun ét formål, nemlig at bringe de pågældende i stand til at klare sig selv, at bringe dem i stand til at gå videre i det danske uddannelses-system, hvis det er det, der er behov for for at bringe dem i stand til at få færdigheder, der gør, at de kan klare sig på det danske arbejdsmarked. Derfor er der ikke antydning af modsætning i at sætte folk, der kommer fra en helt anden kultur, i stand til at klare sig i det danske samfund og bl.a. give dem en massiv danskundervisning.

Vi lægger i den nuværende regering meget stærk vægt på, at man mestrer det allervigtigste redskab til at blive selvhjulpne i det danske samfund, nemlig sproget, og det er bl.a. det, der ligger i den integrationsperiode, der er tale om. Jeg mener i øvrigt, at den række af mere aktive-rende ordninger, der er blevet indført under den nuværende regering, allerede mens folk er asylansøgere, er et godt skridt væk fra den tidligere

politik, som blandt andet hr. Løgstrup Madsens parti førte, hvor man var totalt passiviseret, når man opholdt sig som asylansøger i Danmark.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Er det ikke en kendsgerning, at regeringen ikke har gjort noget ved de meget høje indkomst-overførsler, som stadig væk står til rådighed for flygtninge, og at de stadig væk låses fast i det sociale system? Tag den seneste rapport fra Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut, som jo klart viser, hvordan de marginaliseres i det danske samfund, og hvordan de passiviseres på offentlige ydelser. Var der ikke noget med, at vi skulle lade være med at tage hånd om dem, som om de var svage individer, som ikke kan stå på egne ben?

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Sagt en gang til: Gruppen af etniske mindretal i Danmark er ikke i sig selv svage individer, men de skal lære nogle fuldstændig grundlæggende ting, og det er bestemt også min opfattelse, at det står hr. Løgstrup Madsens parti som en markant talsmand for. De skal lære nogle ting, sådan at de kan klare sig i det danske samfund. Den sociale hjælp, som man får, efter at man er anerkendt som flygtning og er under integration, svarer til de ydelser, som danskere i en tilsvarende situation får. Ikke fordi danskere er under integration, men i en tilsvarende situation på den måde, at man ikke har nogen indkomst, og det er præcis de samme regler, det udregnes efter. Derfor er der ikke tale om, at der er nogen form for forskelsbehandling på det felt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 344

7) Til indenrigsministeren af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvilke udfordringer stiller det voksende muslimske mindretal det danske samfund over for?«

Jens Løgstrup Madsen (V):

Siden begyndelsen af 1970'erne har spørgsmålet om muslimers integrering i de vesteuropæiske samfund været på den politiske dagsorden. De muslimske indvandreres sociale institutioner såsom familie, moské, markedsplads og andre har vist sig effektive til at fastholde og formidle islamisk kultur. Den islamiske kultur blandt

indvandrere er dog blevet forstærket af mødet med en for dem fremmedartet kultur. De vestlige samfunds normer og værdier og ikke mindst retslige orden adskiller sig på flere punkter markant fra islamiske traditioner. Derfor står vi over for en problemstilling, som stiller os over for nogle udfordringer, vi må konfronteres med.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Den danske folkekirke havde pr. 1. januar 1995 4,5 mio. medlemmer. Det svarer til 87 pct. af den danske befolkning. Hvis vi tager et andet af de større trossamfund i Danmark, f.eks. det romersk-katolske, så havde det ligeledes pr. 1. januar 1995 32.000 medlemmer. De muslimske trossamfund havde på det tidspunkt ca. 76.000 medlemmer, og det er 1,5 pct. af befolkningen. Selvfølgelig er det en udfordring for et samfund, som er så homogent som det danske, at der er mennesker med en anden kultur, med en anden baggrund og også med en anden religion. Derfor vil jeg godt svare på spørgsmålet ved at sige, at udfordringen består i, at vi, der er født i Danmark, både kulturelt, kirkeligt og politisk vedstår de værdier, som vores samfund nu engang er bygget op på, og også argumenterer for de værdier i mødet med dem, der kommer hertil med en anden baggrund. Jeg er ikke bekymret på den danske kulturs vegne i den debat.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 345

8) Til indenrigsministeren af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvad vil regeringen gøre for at fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder inden for de etniske mindretal i Danmark?«

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Som hr. Løgstrup Madsen sikkert ved, lægger den nuværende regering meget stor vægt på ligestillingen mellem mænd og kvinder, og det gælder selvfølgelig også, når det drejer sig om ligestilling inden for de etniske minoriteter, hvor skellene imellem mandstankegang og kvindetankegang, mandshæder og kvindeshæder uden tvivl er langt større end i Danmark – i hvert fald hvis man bedømmer det i forhold til de lande, som de oprindeligt kommer fra.

Jeg vil godt sige, at de regler, som Ligestillingsrådet administrerer om ligestilling, naturligvis finder anvendelse både for folk, der er født i Danmark, og for folk, der er kommet hertil fra et andet land. Det betyder, at Ligestillingsrådet behandler henvendelser fra personer, der tilhører de etniske minoriteter, på fuldstændig lige fod med alle andre henvendelser.

Selvfølgelig kan der være nogle specifikke spørgsmål om ligestilling mellem mænd og kvinder fra de etniske minoriteter, som har stor betydning for kvindernes integration i det danske samfund. Det var det, jeg antydede i min indledning før, og det er også baggrunden for, at Indenrigsministeriet i øjeblikket har et udvalg, der netop ser på de nytilkomne kvinders integration, hvis jeg må bruge det udtryk. Her beskæftiger man sig med de udenlandske kvinders retsstilling og med deres integration.

For nylig, det var i sidste uge, kom den første betænkning fra det udvalg. Den drejede sig om de voldsramte kvinders særlige forhold, og udvalget beskæftiger sig nu som den næste opgave med nogle mere overordnede ting, der ligger inden for det, som hr. Løgstrup Madsen spørger om. Jeg ser naturligvis med meget stor forventning frem til, at udvalget færdiggør sit arbejde, for det er vigtigt, at vi er meget opmærksom på, at når man opholder sig i Danmark, er det de danske regler – skrevne og til en vis grad også uskrevne – som gør, at man får nemmere ved at klare sig i det danske samfund, end hvis man ikke opererer med det udgangspunkt.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Foretages der en aktiv indsats ud over betænkningsarbejde? Foretages der en aktiv indsats for at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder blandt de etniske mindretal i Danmark?

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Ja, det gøres der ganske meget for. Jeg kan nævne et enkelt eksempel: I en masse kommuner gennemføres der det, man kalder mor og barnundervisning. Det er en form for undervisning, der går på, at man har en kombineret børneoplysningsordning og undervisning af kvinderne netop i danske samfundsforhold. Jeg besøgte selv her i forgårs et sådant projekt og kan sige, at det er noget, som man ikke blot dér på stedet – det var i Herning – men også mange andre steder arbejder fortrinligt med.

Jens Løgstrup Madsen (V):

I relation til det med den aktive indsats, hvilken indsats foretages der i relation til den mandlige side, for det er vel specielt dér, problemerne er?

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Dér forholder det sig lykkeligvis sådan, at i den integrationsperiode, som vi talte om under et tidligere spørgsmål, foregår en del af danskundervisningen netop som en kombineret samfundsintroduktion og ren sproglig indlæring. Jeg har set noget af undervisningsmaterialet – det er jo lidt forskelligt, hvad man benytter de forskellige steder – som på fortrinlig vis gav en introduktion til den demokratiske ligestillings-tankegang, som præger det danske samfund, og som det er klogt at man allerede fra den allerførste start er opmærksom på. Det gælder både de mænd og de kvinder, der deltager i integrationsindsatsen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 342

9) Til kulturministeren af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Vil ministeren give en fyldestgørende forklaring på, hvorfor ministeren finder, at forbudet mod samsending er i overensstemmelse med ånden og bogstavet i bestemmelserne om ytringsfrihed i grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren kunne i Folketingets spørgetid den 1. november 1995 ikke begrunde, hvorfor ministeren fandt, at forbudet mod samsending er i overensstemmelse med grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Sidste onsdag i Folketingets spørgetid bekræftede jeg over for spørgeren, at forbudet mod samsending på lokalradio og -tv-området naturligvis ikke er i modstrid med bestemmelserne om ytringsfrihed i grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Forbudet mod samsending blev gennemført under den daværende borgerlige regering i 1985 med Venstres aktive deltagelse. Jeg må derfor henvise spørge-

ren til at læse det lovforberedende arbejde, som blev gennemført dengang. Jeg henviser præcis til Folketingstidende 1985-86, sp. 437, 608, 4129 og 4662 samt til tillæg A, spalte 905, tillæg B, spalte 273 og tillæg C, spalte 151. Dér er de fyldestgørende argumenter for lovgivningen fra dengang at finde. Spørgetiden tillader desværre ikke – jeg har ellers en af bøgerne her – at jeg læser dette materiale op.

Til slut skal jeg understrege, at hvis der skulle vise sig et politisk flertal her i Folketinget for en undersøgelse af det rejste spørgsmål, er jeg naturligvis villig til at anmode Justitsministeriet om en længere redegørelse om sagen. Det vil være ganske tidkrævende, og jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg finder det inderlig overflødigt.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Kan ministeren, der åbenbart har sat sig så grundigt ind i, hvordan forholdene er, kort trække det vigtigste argument op for, at forbudet mod samsending er i overensstemmelse med både ånd og bogstav i grundloven?

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Spørgeren vil ved at læse de spalter, jeg just har henvist til, kunne forvisse sig om, at det er rigtigt.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Ministeren burde da være i stand til efter at have sat sig så grundigt ind i sagen at fremkomme med bare ét argument for, at det er i overensstemmelse med grundloven, at man på den måde beskytter de medier, som staten selv har, i forhold til private medier.

Jeg synes, det er for dårligt, at ministeren ikke kan komme med et svar.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg er i stand til som minister at komme med præcise svar. Da tiden ikke tillader, at jeg læser op af Folketingstidende fra 1985-86, vil jeg godt gentage, at det er i sp. 437, 608, 4129 og 4662 samt i tillæggene A, B og C, den fyldestgørende besvarelse kan findes.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 353

10) Til sundhedsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Hvorfor har man ikke på Amtssygehuset i Herlev ønsket at undersøge de ansatte for eventuelle salmonellavirus, og vil ministeren foranledige, at de ansatte undersøges?«

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når jeg har ønsket at få denne sag rejst her i Folketingssalen, er det naturligvis på grund af de meget, meget bekymrende og alarmerende meldinger, der er kommet på det seneste, specielt om forholdene på Amtssygehuset i Herlev, hvor det er kommet frem, at der er salmonellainfektioner på flere danske sygehuse og som sagt specielt på Amtssygehuset i Herlev. Det er noget, som må bekymre os alle sammen meget, og det er noget, som må give anledning til en vurdering af, hvordan situationen er.

Samtidig er det noget, der skaber stor usikkerhed hos alle implicerede både indlagte på sygehuset og mulige fremtidige patienter, men også de ansatte på et sygehus, der har de problemer, må selvsagt være meget bekymrede over situationen.

Derfor er det min overbevisning, at det, man må gøre i en sådan situation, er at søge efter alle tænkelige smittekilder, herunder også risikoen for, at smittekilden er at finde blandt de ansatte.

Derfor er spørgsmålet i al sin enkelhed, hvorfor man ikke har ønsket at få undersøgt de ansatte for eventuelle salmonellavirus, og om ministeren eventuelt vil foranledige, at en sådan undersøgelse iværksættes.

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg deler spørgerens bekymring for hele det spørgsmål, som har optaget os så meget i den senere tid, og er lige så interesseret i at finde årsagerne.

Nu er det sådan, at resultaterne af de undersøgelser, der er foretaget for at finde årsagen til salmonellaudbrudet på Herlev sygehus, viser, at den smitte kan henføres til anvendelsen af friske æg.

Der er ikke konstateret fejl i personalets personlige hygiejne – det er det, der er vigtigt – som kunne medføre en overførsel af smitten fra en rask smittebærer, altså rask personale, som alligevel var smittebærer, til maden. Derfor er der ikke grundlag for at foretage en undersøgelse af personalet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 355

11) Til sundhedsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Vil regeringen foranstalte en gennemgribende undersøgelse af hele hændelsesforløbet omkring salmonellaepidemien på Amtssygehuset i Herlev, og hvad vil regeringen gøre for at undgå gentagelsestilfælde af salmonellaskandalen på Amtssygehuset i Herlev?«

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er løbende kommet forskellige oplysninger frem i dagspressen om situationen på Amtssygehuset i Herlev, dels om hvornår de forskellige politiske instanser har været orienteret om sagen, dels om hvor mange der har været salmonellaramt på amtssygehuset.

Derfor finder jeg, at der må være behov for, at man fra ministeriets side foranlediger en gennemgribende undersøgelse af hændelsesforløbet, specielt i betragtning af, at der også tidligere har været situationer, hvor der var forvirring om, hvorvidt de politiske instanser blev orienteret.

Det er jo afgørende ved salmonellainfektioner, at man tager så meget, man kan, i opløbet, og at man får opsporet, hvor smitten stammer fra. Derfor er det helt afgørende, at de mekanismer, som skal sikre, at der sker en orientering af hele systemet – også det politiske system – fungerer, som de skal. Det er der noget der tyder på at det ikke har gjort omkring Amtssygehuset i Herlev, og derfor må der være baggrund for en gennemgribende undersøgelse af hændelsesforløbet.

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Der er allerede iværksat en undersøgelse, og der er også taget en del initiativer lokalt. Senere i dag har jeg mulighed for i Sundhedsudvalget nærmere at redegøre for de initiativer, som fra centralt hold er taget og vil blive taget.

En detaljeret gennemgang af dem falder lidt uden for rammerne af en besvarelse af mundtlige spørgsmål, men jeg vil da meget gerne oplyse om, at jeg bl.a. vil orientere om initiativet i 1993, hvor vi omlagde til mikrobiologisk kontrol. Det vil sige, at man interesserer sig for de bakterier, der kan give sygdom hos de mennesker, som

senere spiser det produkt, man har fremstillet i køkkenet.

Så har vi et forslag om obligatoriske hygiejnekurser for alt det personale, der om jeg så må sige har fingrene nede i maden. Vi har nye regler om levnedsmiddelhygiejne og egen kontrol. Vi har en udarbejdelse af en landsdækkende vejledning for levnedsmiddelkontrollen, så vi i forbindelse med embedslægeinstitutionens samarbejde om håndtering af udbrud af levnedsmiddelbårne sygdomme får en slags køreplan for, hvad vi så gør. Endelig har vi udarbejdelsen af et fælles dokument for god hygiejnepraksis på institutionsområdet, som tager hensyn til, at maden fra sådanne køkkener – og det er væsentligt – i mange tilfælde spises af svækkede personer, og så har vi også en øget information til forbrugere på vej, ud over det, vi allerede har sendt ud.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan forstå på de initiativer, ministeren opremser, at der er gjort overvejelser over, hvordan man i fremtiden kan sikre en mere hensigtsmæssig ordning på dette område, et beredskab kunne man kalde det. Det, som jeg i højere grad ønsker ministerens initiativ på baggrund af, er det omtalte hændelsesforløb. Jeg ved godt, det er bagudskuende, at det er fortid, men det er vigtigt for at finde ud af, hvordan man skal handle i fremtiden, at man har fået klarlagt hele hændelsesforløbet.

Det var mit indtryk af ministerens besvarelse, at man primært har fokuseret på, hvad man gør fremover. Det er også godt, at man gør det, men det skal være på baggrund af, at man har fået en gennemgribende undersøgelse af hændelsesforløbet. Der vil jeg gerne spørge ministeren, om der også i den rapport, som ministeren henviser til, er en sådan undersøgelse, om den rapport eventuelt kunne oversendes til Folketinget, og om – hvis ikke rapporten indeholder en sådan gennemgang af hændelsesforløbet – ministeren så vil drage omsorg for, at en sådan undersøgelse iværksættes.

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg tror, det er væsentligt at prøve at skille tingene ad, for jeg kan forstå, at spørgeren gerne vil informeres om, hvordan de interne forhold er i Københavns Amt. Information fra sygehus til direktorat og videre til politikere mener jeg er en intern sag i amtskommunen, og det blander

jeg mig som minister ikke i. Derimod har vi allerede i dag et glimrende beredskab for, hvad vi gør, gennem embedslægeinstitutionen og gennem levnedsmiddelkontrollen og videre frem. Det er der ikke noget problem i. Det styrker vi yderligere og lægger ekstra information til, men præcis hvordan man i det enkelte amt bærer sig ad med fra sygehusets side at informere sine politikere mener jeg er en intern sag i det enkelte amt, og jeg er da vidende om, at man har holdt møde om det i Københavns Amt.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg håber, at ministeren er enig med mig i, at netop med hensyn til salmonellainfektioner drejer det sig om så hurtigt en reaktion som overhovedet muligt for at finde smitekilden og for at få forebygget en udbredelse af salmonellainfektionerne på eksempelvis et amtssygehus. Derfor er det selvfølgelig helt afgørende, hvornår der sker informationer om de forhold, som eksisterer, og derfor undrer det mig meget, at ministeren ikke mener, at der kan være behov for, at man eventuelt fra ministeriets side foranlediger, at der iværksættes en undersøgelse af det hændelsesforløb, der har været, specielt når man tager i betragtning, at der i dagspressen har floreret mange forskellige oplysninger om, hvornår der er givet de informationer, som burde være givet.

Samtidig er det heller ikke undgået min opmærksomhed, at ministeren har kritiseret et andet folketingsmedlem for at give oplysninger om, hvor mange der har været salmonellainficeret, og det giver mig den mistanke, at ministeren ikke ønsker, at alle forhold skal frem i lyset. Jeg synes bestemt ikke, det kan tjene ministeren, hvis det er den indstilling, ministeren har, og det vil undre mig, hvis det er. Derfor ønsker jeg ministerens reaktion på dette.

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Det beredskab, der træder i kraft, når en sådan infektion finder sted på et hospital og man bliver opmærksom på den, har fungeret som det skulle. Spørgsmålet om, hvordan sygehuset og den ansvarlige dér giver melding herom til amtsborgmesteren og det politiske niveau, har jo i og for sig ikke noget at gøre med, om beredskabet fungerer, og om man samtidig gør, hvad man kan.

Det andet problem er et rent internt problem. Ellers skulle jeg gå ind i de forskellige amter og

fortælle, hvordan informationsvejen skal være. Jeg kunne forstå det, hvis spørgeren mener, at man ikke har gjort, hvad man skulle – at man ikke har haft det beredskab, man skulle have, og at det ikke har fungeret – men det drejer det sig ikke om. Det drejer sig om, hvorvidt man melder videre på den ene eller den anden måde. Det er en lægefaglig vurdering, når man giver besked videre. Det er det politiske system, der skal tage sig af det.

Jørgen Winther (V):

Det er min opfattelse, at ministeren har været, skal vi sige uhyre passiv i denne sag og mere været interesseret i at forsvare det eksisterende sundhedsvæsen frem for at få løst nogle problemer.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvornår er Sundhedsstyrelsen skriftligt blevet orienteret om salmonellainfektionerne på Amtssygehuset i Herlev? Og hvor mange gange er Sundhedsstyrelsen blevet orienteret derom?

Jeg vil også gerne spørge ministeren, om ministeren virkelig synes, det er komplet uinteressant, at Amtssygehuset i Herlev i flere dage har været vidende om, at det ikke var 26, men 39 patienter, der var syge af salmonella, og at det ikke var 4, men 6 patienter, der var døde? Det vidste Amtssygehuset i Herlev i mange dage og endda også på et tidspunkt, hvor man sendte pressemeddelelser ud med nogle tal, som ikke var korrekte.

Er ministeren virkelig ligeglad med, at det foregår sådan i det danske sygehusvæsen?

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg ved ikke rigtig, om det er spørgerens ærinde at så tvivl om, hvorvidt det beredskab, sundhedsvæsenet har, fungerer. Det vil jeg ikke tro.

Derimod bliver spørgsmålet om, hvordan den interne arbejdsgang for informationer er, igen rejst. At beredskabet fungerer – og det har det gjort – har i realiteten ikke noget med tal for indberetninger internt mellem de to instanser at gøre. Jeg må henvise til, at man henvender sig dér, hvis man meget gerne vil vide, hvordan forretningsgangen er i det enkelte amt.

Det, jeg kan fortælle, er, at samarbejdet mellem amtet og sundhedsmyndighederne har fungeret upåklageligt. Vi har også fået fastlagt, hvad smittekilden er. Og vi tager ud over de initiativer, der er taget, fremover også initiativ til at gøre noget ekstra på området. Og så mener jeg ikke, at det er muligt at komme længere.

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg vil spørge sundhedsministeren én gang til: Hvornår blev Sundhedsstyrelsen skriftligt orienteret vedrørende disse tilfælde af smitte, vi så på Amtssygehuset i Herlev? Jeg synes, det var et meget klart spørgsmål, der kom fra hr. Jørgen Winther, og jeg forstod, at ministeren ikke svarede på spørgsmålet.

Hvornår fik man en skriftlig orientering om de smittede?

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Det spørgsmål berører jo heller ikke beredskabet, og i sådanne tilfælde tager man da telefonen og orienterer først, for passivitet kan vi ikke have i det her system – man handler hurtigt. Embedslægen henvender sig til Levnedsmiddelkontrollen, og så går de ting, som de skal. Det har de gjort, og gudskelov for det.

Hvis man gerne vil have en kronologisk rækkefølge af korrespondancen i denne sag, vil jeg da gerne skaffe den. Jeg kan ikke love, at jeg kan skaffe den til samrådet i eftermiddag, men jeg vil gerne gøre, hvad jeg kan. Men det flytter ikke på den kendsgerning, at der i denne sag er foretaget, hvad man skulle, og fremover bliver der taget øgede initiativer for at beskytte folk mod smitte fra salmonella.

Jørgen Winther (V):

Jeg er noget forbavset over, at en sundhedsminister møder op her i Folketingssalen – der blev stillet et konkret spørgsmål om, hvornår Sundhedsstyrelsen skriftligt fra Amtssygehuset i Herlev blev orienteret om salmonellainfektionerne – og sundhedsministeren har ikke engang gjort sig den ulejlighed at undersøge, om Sundhedsstyrelsen har fået orientering derom, og ved ikke engang noget om, hvor mange gange der er blevet orienteret.

Jeg har en formodning om, at Sundhedsstyrelsen ikke er blevet orienteret om de første infektioner. Kan ministeren ikke svare, eller vil ministeren ikke svare?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg forstår, at ministeren tager lettere på denne sag, end jeg havde håbet ministeren ville. Ministeren har en række forhold, som ministeren ønsker at indskærpe fremover, men ministeren ønsker ikke, at vi får kulegravet, hvordan forholdene har været på Amtssygehuset i Herlev i relation til de forskellige oplysninger, som er kommet frem.

Alligevel var der i ministerens sidste besvarelse en åbning – måske – som gik på, at ministeren ville skaffe alle de oplysninger om hændelsesforløbet, som er nødvendige for at kunne vurdere, hvornår der er sket hvad omkring disse forhold.

Derfor vil jeg endnu en gang spørge ministeren, om dét så betyder, at vi kan få en undersøgelse af det hændelsesforløb, der har været, også selv om sundhedsministeren ikke mener, at det hører hjemme på Folketingets bord. Det er vi altså så uenige om. For når der sker det, der er sket, med dødsfald til følge, er det jo også en sag for Folketinget.

Så skal jeg tage svaret på den måde, at ministeren vil foranledige en undersøgelse, eller skal jeg tage svaret på den måde, at ministeren vil stille alle de oplysninger til rådighed for os, der skal til, for at vi kan vurdere det reelle hændelsesforløb i denne sag?

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så får ministeren lov til at svare, og så slutter vi spørgsmålet.

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg er egentlig lidt i tvivl om, hvad det er for et spørgsmål, vi behandler lige nu.

Men når jeg tilkendegiver, at jeg er villig til at foranledige – for der er jo åbenhed i forvaltningen – at man kan se den korrespondance, der har været imellem ministeriet og styrelsen, så får man da den.

Jeg forstår stadig væk ikke, hvorfor man tror, at der er noget fordækt. Det er en sag, som vi har grund til at være stolte af forvaltningen af. Der er ingen, der gemmer noget.

Så bliver jeg nødt til at fortælle begge spørgsmål, at der altså er et tredelt system herhjemme. Vi har stat, amt og kommune, og det må man huske; det er et decentralt system. Systemet har fungeret perfekt i løsningen af dette spørgsmål.

Så er der den lille interessante sag: Hvordan forvalter man i Københavns Kommune de beskeder, der går fra hospital og til det politiske lag? Det er altså ikke sundhedsministerens bord; det bliver man nødt til at affinde sig med.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 356

12) Til sundhedsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Vil regeringen forlange en redegørelse fra alle landets sygehuse om de respektive sygehuses problemer med salmonella, herunder hvilke tilfælde der har været igennem de seneste 10 år, og hvilke konsekvenser der har været draget?«

Skriftlig begrundelse

Det er blandt andet kommet frem, at der på Aalborg Sygehus i 1989 har været salmonellaudbrud, uden at offentligheden har fået noget at vide.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der har som en udløber af sagen fra Amtssygehuset i Herlev været rejst det spørgsmål, om der har været de samme problemer på andre af landets sygehuse, og det har så været afdækket løbende i pressen, at det har der desværre. Der har været situationer både fra København og fra Aalborg, som er kommet til offentlighedens kendskab, og det virker, som om det kommer mere eller mindre tilfældigt, at der har været problemer på andre af landets sygehuse.

Som jeg sagde i indledningen til denne spørgsmålsrække, er det jo et spørgsmål, som skaber meget stor utryghed både hos patienterne på landets sygehuse i dag og også hos kommende patienter, og derfor tror jeg, det er mange, der er interesserede i at høre, om ministeren vil iværksætte en undersøgelse af, hvordan situationen har været på landets øvrige sygehuse, og hvilke problemer der har været igennem de sidste år, på baggrund af de oplysninger, som er kommet frem om, at der reelt har været problemer på visse af landets sygehuse.

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg synes i realiteten, at i en sådan sag som denne omkring salmonella er det, der er væsentligst, at se fremad, og i Sundhedsudvalget i eftermiddag får jeg, som jeg allerede har sagt i besvarelse af spørgsmål nr. S 355, lejlighed til at fortælle, hvilke initiativer der er taget, og hvilke der vil blive taget fremover.

Salmonellainfektioner er jo ikke noget nyt – det er rigtigt, som spørgeren siger, desværre er det ikke det – og forebyggelsen heraf er et

område, som er prioriteret højt af regeringen. Men jeg tror ganske enkelt ikke, at et, om jeg så må sige, historisk tilbageblik, som bliver foreslået af spørgeren, kan bidrage yderligere til at løse det problem, som vi har. Regeringen finder derfor ikke grundlag for at forlange en redegørelse fra landets sygehuse, som det er foreslået af spørgeren.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu er muligheden for at samle informationerne fra de forskellige sygehuse jo ikke noget, der virker særlig omkostningskrævende, hverken for ministeriet eller for sygehuse, al den stund det jo dukker op i den offentlige debat, at der har været problemer på flere sygehuse.

Det, det derfor drejer sig om her, er, om man i ministeriet vil tage initiativ til, at man får oplyst fra landets sygehuse, om man har haft disse problemer, og i hvilket omfang man har haft dem, for at vi kan finde ud af, hvilke initiativer der så er nødvendige for, at noget tilsvarende – og i samme omfang – ikke kan ske i fremtiden.

Det vil sige, at det jo ikke er nogen større undersøgelse; det drejer sig om en redegørelse fra landets sygehuse, som skal indhentes fra ministeriets side. Det er noget, der er meget lidt omkostningskrævende, og derfor synes jeg da, det er på sin plads at få den foretaget, og jeg vil meget henstille, at man i ministeriet gør noget hurtigst muligt.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Jeg forstår godt ministeren; det er begrænset, hvor meget ministeren kan komme med af redegørelse her i spørgetiden. Det siger sig selv.

Det, jeg godt vil nu, er at spørge, om ministeren, hvis det viser sig i samrådet i Folketingets Sundhedsudvalg i dag, at der er flertal for en gennemgribende undersøgelse på landets sygehuse omkring emnet, vi her taler om, er villig til at prøve at kigge på denne side af sagen, så vi får de ting på plads.

For Fremskridtspartiet handler det også om, at man har en tryghed som borger i dette land, når man skal indlægges på et af landets hospitaler. Når det drejer sig om netop dette emne, vi her taler om, salmonella, tror jeg, det er meget, meget vigtigt, når der har været tale om dødsfald, at den fornødne tryghed er til stede.

Men vil ministeren, hvis der viser sig et flertal i Sundhedsudvalget i eftermiddag, så gå så vidt som til at lave en undersøgelse på landets sygehuse?

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Det bliver jo løbende indberettet til Sundhedsstyrelsen, når der er problemer på sygehuse, og så går embedslægeværket i gang og sender Levnedsmiddelkontrollen af sted for at undersøge forholdene på sygehuse, så det er altså ikke sådan, at det er adskilte verdener, hvor man lever med sine problemer, uden at man fra centralt hold er klar over det.

Men jeg tror, at det, man ønsker – det kan jeg høre – egentlig ikke så meget er at få at vide, hvordan vi tackler disse problemer, men hvornår det politiske niveau bliver orienteret på amtsplan – må det jo være – og på folketingsplan, og hvornår man får at vide, om man har fundet noget mere, om der er en til, der er blevet syg.

Det spørgsmål mener jeg er et amtligt spørgsmål. Min opgave er at sørge for, at det beredskab, vi har, fungerer, og at styrke det til stadighed, og det gør jeg gerne, og det er jeg i gang med.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må sige, at jeg forstår overhovedet ikke ministerens udgangspunkt for den her sag. Sagen er, at der er en masse utrygge mennesker, dels patienter på landets sygehuse, dels kommende patienter på landets sygehuse. Det, de ønsker, tror jeg er en klar og en nøgtern redegørelse for problemets omfang ved en salmonellainfektion. Det, som vi beder om, er, at man får samlet den information, som eksisterer på landets sygehuse, og som også er gået op igennem systemet. Vi ønsker at få samlet denne information, så vi har et klart billede af problemets omfang.

Det vil ministeren ikke give os. Ministeren henviser til, at det ikke er Folketingets bord. Det er ikke noget, vi skal blande os i. Jo, det er det da, når der er borgere, der er utrygge omkring de her forhold, og jeg forstår simpelt hen ikke, at ministeren ikke blot siger: Selvfølgelig finder vi frem til de redegørelser fra hospitalerne, fra sygehuse, og selvfølgelig oversender vi dem til Folketinget til nærmere information.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Nu skal jeg ikke svare, men det kunne jo være, det blev udløberen af samrådet i dag, at der sker noget i denne sag.

Jeg vil så spørge ministeren direkte: Vi har hørt op til flere gange nu, at det er amternes

ansvar, at det er amternes planlægning osv., og det kan man ikke umiddelbart blande sig i fra ministerens side. Kan ministeren bekræfte, at ministeren har det overordnede ansvar for sundhedssektoren i Danmark? Ja eller nej.

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg bliver nødt til at prøve at forklare det igen, og det skulle jeg jo kunne med min pædagogiske baggrund. Så jeg vil sige, at information fra sygehus til politisk led i et amtsråd – det politiske led repræsenterer jo borgeren det sted; det må man tro – er et spørgsmål, der ligger decentralt. Hele beredskabet og samarbejdet omkring det er naturligvis et spørgsmål, som ligger på ministerens bord. Jeg har ansvaret for det, men jeg vil ikke gå ind og tage ansvaret for, hvornår man ringer til hvem eller skriver til hvem i den enkelte amtskommune. Det vil jeg ikke.

Men jeg har da tilkendegivet her, at hvad der er skrevet mellem Sundhedsstyrelsen og Københavns Amt, kan man da få at se. Der er offentlighed i forvaltningen, og vi har godt fat om problemstillingen vedrørende salmonella. Vi ved, der er ét æg ud af tusind, der er inficeret, og det tager vi højde for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 354

13) Til socialministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Hvorfor skal der gå 2½ år, før en person kan få erstatning efter en voldsom salmonellaforgiftning, og hvad vil ministeren gøre for at hjælpe den pågældende?«

Skriftlig begrundelse

Sagen er omtalt side 25 i B.T. den 3. november 1995.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi har her at gøre med en sag, hvor en person er blevet salmonellaramt ved en fest i Midtjylland, hvor personen sammen med en del andre fra samme selskab er kommet til behandling hos den lokale læge samt er blevet indlagt på Vejle Sygehus. Vi har her en situation, hvor myndighederne har svigtet, netop fordi man ikke via

det system, der skulle sikre, at man gennem embedslægeinstitutionen fik foretaget kontrol af problemets omfang, fik foretaget de kontroller og dermed lavet rapporter om smittekilden.

Den pågældende person har så det problem efterfølgende, at bevismaterialet jo selvfølgelig ikke eksisterer; maden fra festen er spist, og myndighederne har ikke reageret, som man skulle. Derfor har personen nu et konkret problem med efterfølgende at føre erstatningssag, og det giver nogle klare vanskeligheder, som for en stor dels vedkommende skyldes myndighedernes manglende informationer og manglende kontrol af situationen.

Derfor ønsker jeg ministerens holdning med hensyn til, hvad man kan gøre for at hjælpe den pågældende.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg er blevet spurgt, hvorfor der skal gå 2½ år, før den pågældende person kan få erstatning efter en voldsom salmonellaforgiftning, og hvad ministeren vil gøre for at hjælpe den pågældende. Sådan lyder spørgsmålet.

Jeg kan sige, at der ikke er gået 2½ år, inden sagen er blevet afgjort i Arbejdsskadestyrelsen, men der er gået godt ni måneder. Og baggrunden for, at der er gået ni måneder, er for det første, at sagen blev indbragt for styrelsen. Styrelsen blev bedt om en vurdering af følgerne efter en salmonellaforgiftning, som den pågældende pådrog sig i 1993 under en privat fest, som det blev sagt, og den pågældendes advokat indsendte samtidig kopi af hospitalsjournal og resultat af den undersøgelse, som Miljølaboratoriet i Vejle foretog af de fødevarer, som blev anvendt ved festen.

Styrelsen indhentede herefter oplysninger fra skadelidtes egen læge, oplysninger fra Vejle Sygehus, beskrivelse af CT-skanning og røntgenundersøgelser foretaget i 1993 på Vejle Sygehus og oplysninger fra Give Sygehus. Sideløbende med, at disse oplysninger blev indhentet, blev der også indhentet skatteoplysninger og oplysninger fra skadelidte selv vedrørende løn- og arbejdsforhold før og efter forgiftningen.

Det er altså det, der er sket i de godt ni måneder, det har været for Arbejdsskadestyrelsen at behandle sagen, og den pågældende har netop fået et svar fra Arbejdsskadestyrelsen, som jo er en vejledende indstilling med hensyn til, hvad der er tale om af skader, der er sket som følge af salmonellaforgiftningen. Og det er sådan set i overensstemmelse med praksis, at Arbejdsska-

destyrelsen har set på sagen, har afgivet en indstilling, og det har af de grunde, jeg har nævnt, været ni måneder. Der er nu kommet en tilkendegivelse fra styrelsen, og det har jeg taget til efterretning, og jeg hverken kan eller vil foretage mig mere i sagen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Mener ministeren, det er acceptabelt, at der går en periode på ni måneder, før man kan komme videre med en sag? Det er jo rigtigt, som det nævnes, at Arbejdsskadestyrelsens indstilling er vejledende med hensyn til skademeningen, men det er jo klart, at man kan ikke komme videre med en erstatningssag som den omhandlede, før man har informationerne fra Arbejdsskadestyrelsen.

Derfor vil jeg gerne høre, om ministeren mener, at det er acceptabelt i en situation som den foreliggende, at det varer ni måneder, som ministeren selv har oplyst, før den pågældende kan komme videre med sin erstatningssag?

Det skal jo ses på baggrund af, at myndighederne har klokkeklaret i det her spørgsmål. Det er rigtigt, at der ligger udtalelser både fra Vejle Sygehus og fra den lokale læge, men ikke desto mindre var det jo netop denne sag, der gjorde, at man over for embedslægeinstitutionen i Vejle Amt indskærpede lægers pligt til at anmelde smitsomme sygdomme, fordi man blev gjort bekendt med i 1993, at den pågældende persons tilfælde ikke var blevet indberettet, som det skulle, og at der derfor ikke var foretaget de undersøgelser og den kontrol, som skulle være fulgt i kølvandet på en indberetning.

Samtidig kunne man heller ikke dengang – og jeg står her med en besvarelse fra sundhedsministeren af 10. februar 1994 – få lokaliseret, hvor stort infektionsomfanget efter denne fest var. Det viste sig, at det ikke bare var den pågældende person, men at der rent faktisk var et antal personer, som havde været både hos den lokale læge og på sygehuset, uden at det var blevet indberettet, og derfor indskærpede man så pligten engang i 1994.

Så myndighederne må anerkende, at man har et medansvar for den ulykkelige situation, der er opstået, og derfor ville jeg ønske, at ministeren ville gå mere aktivt ind i sagen for at hjælpe den pågældende, som nu altså er kommet i klemme på grund af systemets manglende opfyldelse af pligten til at foretage sig de ting, som systemet skal.

Jørgen Winther (V):

Jeg vil gerne spørge socialministeren, om socialministeren mener, at de patienter, der har fået en salmonellainfektion på Amtssygehuset i Herlev, på nogen måde er berettigede til en godtgørelse eller en erstatning. Disse mennesker er jo blevet syge af noget mad, som de har indtaget på sygehuset.

Jeg stiller også spørgsmålet på baggrund af, at regeringen mener, at Thulearbejdere skal have godtgørelse. Alle har jo erkendt, videnskabsfolk og Thulearbejderne selv, at ingen Thulearbejder er blevet syg overhovedet på grund af radioaktiv bestråling. Så altså Thulearbejderne får en godtgørelse, fordi ingen er blevet syge. Så er der patienter på Amtssygehuset i Herlev, som er blevet syge på grund af salmonella. Skal de så have en godtgørelse, der er mange gange større, for de er jo faktisk blevet syge? Jeg er spændt på svaret.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Til hr. Thulesen Dahl kan jeg sige, at Arbejdsskadestyrelsen jo ikke er ansvarlig for den håndtering af praksis, som har været af sagen hos andre myndigheder, så det skal jeg heller ikke forholde mig til. Jeg kan alene forholde mig til den behandling, som Arbejdsskadestyrelsen foretager af de pågældende sager.

Arbejdsskadestyrelsen arbejder med at nedbringe sagsbehandlingstiderne; de er også generelt faldende, og jeg har med henblik på de ting, der skal foretages under en sagsbehandlingstid, ingen kommentarer til sagsbehandlingstiden, men har taget den til efterretning.

Til hr. Jørgen Winther kan jeg sige, at det ikke ligger inden for mit ansvarsområde at vurdere, hvorvidt nogen er berettiget til en godtgørelse eller til en erstatning eller ej. Det er Arbejdsskadestyrelsens ansvar. Det vurderer Arbejdsstyrelsen efter ansøgning fra de pågældende personer.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dette er jo desværre et klokkeklart eksempel på, at myndighederne ikke udviser den fleksibilitet, man kunne forvente og specielt forvente, når myndighederne selv har klokkeklaret i det i forhold til de regler, som foreligger.

Jeg vil gerne spørge socialministeren helt direkte og kontant: Mener socialministeren generelt, at det er acceptabelt med en sagsbehandling på ni måneder i Arbejdsskadestyrelsen – en tidsperiode, der gør, at en person, som er

blevet ramt af salmonella, og som er blevet syg, ikke kan komme videre med den erstatningssag, der muligvis kunne være et økonomisk plaster på det sår, som det jo er at være blevet smittet?

Når personen så samtidig kan opleve, at en af grundene til, at man ikke har kunnet handle hurtigere i denne sag, har været myndighedernes manglende overholdelse af egne regler, så burde man da kunne forvente en mere fleksibel indstilling fra myndighedernes side efterfølgende med hensyn til at håndtere sagen og give de informationer osv., som er nødvendige.

På den baggrund finder jeg, at en tidsperiode på ni måneders sagsbehandling i Arbejdsskadestyrelsen er helt uacceptabel, og det håber jeg ministeren er enig med mig i.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg kan ikke som minister blande mig i enkelt-sager. Det agter jeg heller ikke at gøre i denne sag, men jeg har en generel holdning til, at man, hvis det er forsvarligt, skal bringe sagsbehandlingstiden så langt ned som muligt – ikke bare for denne person, men i det hele taget.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan da forstå, at ministeren er ked af at blande sig i en konkret sag, men finder ministeren så ikke, at det rent principielt er uacceptabelt med en sagsbehandlingstid på ni måneder i Arbejdsskadestyrelsen?

Det er jo ikke bare den pågældende, det er jo helt generelt, at folk venter på at kunne komme videre med en eventuel sag, der kan være et plaster på såret i den ulykkelige situation, som nogle mennesker er havnet i. Og det er altså myndighedernes langsomhed, der gør, at disse mennesker ikke kan komme videre med deres sag.

Derfor synes jeg, at ministeren burde finde, at det er helt uacceptabelt med en behandlingstid på ni måneder i en sag som den pågældende.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil sige, at hvis man har bare en lille smule kendskab til Arbejdsskadestyrelsens arbejde, vil man vide, at det er et overordentlig krævende og kompliceret arbejde at finde frem til et dækkende grundlag for at tilkende erstatning, og jeg tror faktisk, borgerne er tjent med, og at det er i deres retssikkerheds interesse, at det arbejde bliver gjort grundigt og solidt.

Jeg ved, at styrelsen arbejder med at få de ender til at mødes, der hedder på den ene side

at lave en forsvarlig dækkende undersøgelse af grundlaget for erstatning og på den anden en så kort sagsbehandlingstid som muligt, og jeg er helt tryk ved styrelsens arbejde.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 300

14) Til socialministeren af:

Frank Dahlgaard (KF):

»Agter ministeren at foretage sig noget i anledning af oplysningerne om, at Arbejdsskadestyrelsens i nogle konkrete sager har anført, at vold og trusler er noget, en skolelærer må forvente at blive udsat for i forbindelse med jobbet?«

Frank Dahlgaard (KF):

Hvis en lokomotivfører bliver udsat for en påkørsel og får psykiske problemer med det, kan han få erstatning fra Arbejdsskadestyrelsen.

Hvis en bankfunktionær bliver udsat for et væbnet røveri, kan han også få erstatning. Men hvis det er en skolelærer, der bliver udsat for trusler, eventuelt med kniv, og verbale trusler – også over for familien – og korporelle overfald, er der altså lukket fra Arbejdsskadestyrelsens side. Så er der ikke tale om, at man kan få erstatning.

Agter ministeren at foretage sig noget i den anledning?

Socialministeren (Karen Jespersen):

Det, spørgsmålet drejer sig om, er vold og trusler om vold mod skolelærere, og det er sådan, at Arbejdsskadestyrelsen også modtager anmeldelser om psykiske lidelser som følge af vold og trusler om vold, der anmeldes både som følge af ulykkestilfælde og som erhvervs sygdomme.

Der har været en del debat om praksis vedrørende anerkendelse af vold og trusler om vold mod skolelærere, og på baggrund af den debat og diskussion om, hvor man trækker grænsen, har der netop været afholdt et møde mellem Arbejdsskadestyrelsen og Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, hvor man netop diskuterede praksis vedrørende anerkendelse af psykiske lidelser.

Det blev her præciseret, at styrelsen faktisk tager stilling i hver enkelt sag om alvoren af den enkelte hændelse. Hvis der har været tale om vold eller trusler om vold, vil en anerkendelse afhænge af voldens eller truslens karakter. Så

der er altså ikke tale om nogen generel afvisning, men en vurdering i hvert enkelt tilfælde. Det bliver så vurderet i forhold til arbejdets karakter.

Det blev på mødet aftalt, at styrelsen i fremtiden vil forsøge at præcisere dette yderligere i de afgørelser, der bliver truffet. Det vil sige, at Arbejdsskadestyrelsen er opmærksom på at få en mere præcist formuleret praksis, når det gælder skolelæreres arbejdsmiljø.

Det har jeg taget til efterretning, det er jeg tilfreds med, og det vil jeg selvfølgelig følge.

Frank Dahlgaard (KF):

Jeg vil gerne spørge, om ministeren kan sige noget om – selv om det ikke er en del af det her spørgsmål, men måske ved ministeren det alligevel – om der er vækst i antallet af anmeldelser fra skolelæreres side over for Arbejdsskadestyrelsen, om der er tale om, at det er et problem i vækst.

Det andet problem er jo den konkrete begrundelse i en konkret sag, som er omtalt i bladet Folkeskolen, nr. 43 fra den 26. oktober, hvor begrundelsen er, at i den pågældende voldssag, som drejede sig om trusler med en kniv og om korporligt overfald fra en elevs side, måtte det anses for at være et normalt led i en skolelærers hverdag eller i opgaven dér.

Så spørger jeg: Jo, men er det ikke også noget, der kan ske som et normalt led, at en togfører kan påkøre et menneske og komme ud for en grim oplevelse, og det er vel også desværre efterhånden et normalt led, at en bankfunktionær kan komme ud for et røverisk overfald?

Disse mennesker, der får psykiske problemer, får erstatning, men skolelæreren, som angiveligt også har fået psykiske problemer, får ingen erstatning.

Hvordan stiller ministeren sig til det?

Socialministeren (Karen Jespersen):

Det svar, der bliver efterlyst, ligger, som spørgeren selv siger, uden for spørgsmålet, og derfor har jeg det heller ikke med her i dag.

Jeg kan heller ikke gå ind i en vurdering af afgørelser i konkrete enkeltsager, men jeg henholder mig til, at der faktisk er kontakt mellem styrelsen og de faglige organisationer på området om præcis det problem, der bliver rejst her. Og det er jeg tilfreds med.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Efter aftale med spørgerne og undervisningsministeren er der nu byttet rundt på de to sidste spørgsmål.

Så det næste spørgsmål, der skal besvares, er spørgsmål nr. S 321 stillet af Grethe Rostbøll til undervisningsministeren.

Spm. nr. S 321

16) Til undervisningsministeren af:

Grethe Rostbøll (KF):

»Vil ministeren redegøre for mulighederne for at flytte det humanistiske fakultet ud fra de nuværende bygninger i Njalsgade til Kommunehospitalet og eventuelt andre bygninger i København, der inden for en 2-5-års-horisont vil være ledige, herunder hvad de økonomiske omkostninger hermed vil være?«

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Spørgsmålet drejer sig om at flytte Københavns humanistiske fakultet fra Amager til Kommunehospitalet.

Der er en række argumenter for, at det ikke er hensigtsmæssigt at flytte Københavns humanistiske fakultet til Kommunehospitalet.

Jeg skal omtale disse argumenter punkt for punkt for at skabe den fornødne klarhed. For det første: Kommunehospitalet kan kun rumme halvdelen af det humanistiske fakultets samlede arealbehov, og der er ikke mulighed for indretning af store lokaler som f.eks. auditorier, biblioteker, kantiner m.m.

For det andet: Det humanistiske fakultet kan således ikke samles i Kommunehospitalet, og det er meget usikkert, om der kan skabes en samlet placering af fakultetet i eksisterende ejendomme i den indre by.

For det tredje besluttede det humanistiske fakultetsråd i går at afvise en placering af fakultetet på Kommunehospitalet. Nu undersøger universitetet forskellige placeringsmuligheder omkring universitetet på Amager.

For det fjerde: Prisen på Kommunehospitalet er ukendt, og det samme gælder prisen på de supplerende løsninger, der måtte vælges i forbindelse med en løsning i den indre by.

For det femte er det ministeriets og min opfattelse, at det er mere økonomisk at bygge nyt i Ørestaden end at erhverve formentlig kostbare cityejendomme og ombygge disse til nutidig undervisningsstandard, også hvis KUA

skulle erstattes med nybyggeri, hvad der p.t. ikke vil være økonomisk forsvarligt.

Og endelig for det sjette vil de tidsmæssige udsigter for en eventuel løsning omkring Kommunehospitalet være lange. Hovedstadens Sygehusfællesskab har ikke rettet henvendelse til Undervisningsministeriet om hospitalet, end-sige tilbudt ministeriet at overtage det. Efter de hidtidige forlydender kan det først overtages år 2000 og skal herefter ombygges. Kommunehospitalet kan derfor tidligst tages i brug i år 2002, hvilket harmonerer dårligt med Københavns Universitets presserende lokalebehov.

Grethe Rostbøll (KF):

Når jeg har ønsket at tage spørgsmålet op, er det, fordi det er meget tydeligt, at både studerende, lærere og fakultetsrådet for humaniora ønsker at flytte fra de nuværende bygninger på KUA.

Vi taler så meget om miljø og vandmiljø og luftmiljø og havet. Der er jo også et miljø, som vedrører indeklima, et studiemiljø, et arbejdsmiljø. Og det er meget tydeligt, at det byggeri ude på Amager har været et foreløbigt byggeri, og man har derfor ønsket at undersøge andre muligheder. Jeg er enig i argumentet om, at det selvfølgelig vil være fremragende med et ganske nyt byggeri. Men så mener jeg nok, at finansieringen er meget, meget langt ude i fremtiden. Derfor har en kreds, en opposition på Universitetet ønsket at undersøge mulighederne for at flytte tilbage til den gamle del af byen.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren vil gå ind i en seriøs overvejelse med universitetet omkring Kommunehospitalet og andre bygninger. Jeg mener med hensyn til lokalet Diskussionen, at det kvadratmeterantal, der nu er på Kommunehospitalet, svarer til humaniora på KUA nu. Vi fremskriver jo ikke alle beregninger til år 2004. Jeg synes, at de tegninger, Bretton-Meyer har lavet, ser meget realistiske ud, og den beløbsramme, vi taler om ved en flytning til Kommunehospitalet, er jo af en helt anden karakter. Men jeg vil gerne høre, om ministeren vil gå ind i en kvalificeret drøftelse med studerende, lærere og fakultetsråd om den sag.

Margrete Auken (SF):

Det var bare lige ministerens bemærkning om, at et nybyggeri vil være uforsvarligt. Jeg håber jo altså, at alle er enige om, at KUA – som det er nu – er døden. Det kan vi ikke være bekendt, og

det har aldrig været meningen, at der skal sidde folk og arbejde derude.

Så er spørgsmålet, om det er at hælde 300 mio. kr. i en gang stokroser – altså sådan altså åndeligt og billedligt talt – for at få det til at se menneskeligt ud i stedet for at sige: Nu gør vi det, som blandt andet den arkitektgruppe sagde, der vandt Ørestadsprojektet. De satte fingeren på den dér, og så sagde de: Skal det inte demoleras? Og det bør altså blive demoleret, dét derude, og jeg håber i og for sig, at De Konservative vil støtte, at det er en forkert investering at hælde 300 mio. kr. i det, jeg kalder stokroserne, frem for at sige, at nu går vi i gang med et nybyggeri. Hvis det skønnes – og det tror jeg er en korrekt bedømmelse – at man ikke kan flytte det ind i byen, så siger jeg, at så kan vi lave det på Amager – hellere det end at pynte på den elendighed.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg kan sige til indledning, at ministeriet selvfølgelig arbejder seriøst med denne sag såvel som med mange andre. Sagen er ikke så ligetil. Jeg kan også høre på forespørgerne, at det er de opmærksomme på. Men der gælder i praksis her den aftale med Københavns Universitet, som det i øvrigt er tilfældet med alle andre universiteter, at de i øjeblikket skal forberede en indstilling til ministeriet om en flerårig udbygningsplan, som gælder hele universitetet. Det gælder også Københavns Universitet. Nogle universiteter har afleveret deres langtidslægning. Nu venter vi på København.

Det er klart, at jeg ikke på forhånd vil udtale mig om, hvad løsningen skal være, så længe universitetet har fået i opdrag at løse den opgave. Når de har indstillet til os, hvad de finder rigtigt, er det klart, at så er vejen åben for en dialog, og den er jeg selvfølgelig indstillet på at tage med de involverede parter.

Grethe Rostbøll (KF):

Jeg er af den opfattelse, at det milliardbeløb, der skitseres med hensyn til et nyt byggeri, er helt urealistisk over en kortere horisont på 5-10-12 år. Det vil være byggeri langt ude i fremtiden. Når jeg selv mener, at det er så vigtigt at se på den gamle del af København, er det selvfølgelig, fordi det vil være en sørgelig sag, hvis man bygger en spørgelsesby, samtidig med at man fjerner mange arbejdspladser fra den gamle del af København.

Det er vigtigt, at der er nogle, der bor og arbejder dér, og det er vigtigt, at teologerne stadig er på Købmagergade. Det er vigtigt, at statskundskab og andre bliver inde i den gamle del af byen. Jeg synes, det er en væsentlig vurdering for hele hovedstaden. Og dér vil jeg gerne spørge undervisningsministeren, om undervisningsministeren står frit i denne sag til at finde den bedst mulige løsning for universitetet, eller om undervisningsministeren er bundet af regeringen i en Ørestadsaftale.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen): Jeg kan sige, at undervisningsministeren står frit, men dog begrænset af de økonomiske muligheder. Det forstod jeg spørgeren også var helt opmærksom på. Men jeg mener, det mest rigtige nu er at afvente, hvad Københavns Universitet når frem til i indstillingen til ministeriet, men jeg vil godt forudskikke den bemærkning, at da der er tale om et arealbehov i størrelsesordenen ca. 100.000 m², så er det ikke så ligetil at finde et sted i det indre København, hvor man kan placere en sådan institution, og jeg har forstået, at Kommunehospitalet har fakultetsrådet nu også selv afskrevet, fordi det ikke vil kunne indrettes på en hensigtsmæssig og tilfredsstillende måde. Men sagen kan selvfølgelig tages op til diskussion og nærmere overvejelse, når Københavns Universitet er kommet med en indstilling.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 299

15) Til undervisningsministeren af:

Frank Dahlgaard (KF):

»Mener ministeren på linje med Arbejdsskadestyrelsen, at man som lærer i den danske folkeskole må forvente – som en naturlig del af lærergeneringen – at blive udsat for vold og trusler fra elevernes side?«

Frank Dahlgaard (KF):

Det er en velkendt ting, at der gennem de senere år er blevet stadig flere adfærdsvanskelige og normløse børn, og i kølvandet på det er der også kommet flere trusler og flere voldstilmælde i folkeskolen. I den anledning synes jeg, det må være rimeligt at spørge ministeren, om ministeren mener, at vold og trusler om vold er en forventelig del af en lærergerning, og at man derfor må acceptere den slags ting?

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen): Den del af spørgsmålet, der vedrører Arbejdsskadestyrelsens virksomhed, kan jeg ikke svare på. Det henhører under socialministerens område, og dér har spørgeren fået svar. Når spørgsmålet alligevel også er rettet til mig som skolens minister, vil jeg svare, at lærere ikke skal finde sig i vold eller trusler om vold fra elever – selvfølgelig ikke. Men skolen er en stor arbejdsplads. Der er mange mennesker samlet dér, og der kan naturligvis opstå situationer, hvor problemer løber løbsk.

Vi har i skolerne – og har haft det igennem en årrække – et omfattende pædagogisk/psykologisk hjælpeapparat, som sammen med de sociale myndigheder i kommunen tager over, når alvorlige problemer af den art opstår, og vi ved, at sådanne tilfælde forekommer. Derudover må man også sige, at det selvfølgelig er forventeligt, at der kan ske ting – som også angivet af spørgeren. Man må regne med, at det kan ske, men jeg vil godt gøre opmærksom på, at i tilknytning til folkeskoleloven og dens bestemmelser og udmøntningen af loven så er der jo en række sanktionsmuligheder, man kan tage i anvendelse, ud over at der selvfølgelig både er pædagogiske og socialpædagogiske foranstaltninger, som skal sættes i værk, først og fremmest for at forebygge – hvad der selvfølgelig er det vigtigste – men også med henblik på at kunne sætte ind, hvis problemet er opstået som beskrevet i spørgsmålet.

Frank Dahlgaard (KF):

Tak for svaret. Ministeren er formentlig bekendt med, at der i forbindelse med Danmarks Lærereforenings årsmøde sidste år blev offentliggjort en undersøgelse, som viste, at hver tiende skolelærer gennem det seneste år har været udsat for vold eller trusler om vold – hver tiende skolelærer! Så begynder det jo altså at være noget, der – skal vi sige – hører med til normalbilledet, men jeg kan forstå på ministerens svar, at det er uacceptabelt.

Hvad vil ministeren så gøre for at dæmme op for det her? Eller mener ministeren, at det ude på skolerne bliver tacklet på en rigtig måde?

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg vil tage som udgangspunkt, at skolerne gør, hvad de kan for at forebygge, at sådanne situationer opstår. I hvert fald er det i deres egen interesse. Men man kan selvfølgelig ikke være sikker på, at det altid tackles på en måde, så man forhindrer, at den slags opstår.

Når spørgsmålet er rejst her, skal jeg da gerne bekræfte, at jeg også finder det relevant, at dette her tages op som et væsentligt emne i det samarbejde, som jo foregår og skal foregå mellem skolen og hjemmene. Det er en vigtig sag at tage på dagsordenen, når der er forældremøder, og så er det ellers selvfølgelig skolens ansvar at få den daglige virksomhed til at fungere på en tilfredsstillende måde, både for de elever, som ingen problemer har, men også for dem, som indimellem skaber problemerne. Vi ved erfaringsmæssigt, at det kan der være mange forskellige årsager til, som også skolen bliver nødt til at interessere sig for og i en række tilfælde kun kan tage fat på ved også at samarbejde med kommunens sociale myndigheder.

Frank Dahlgaard (KF):

Tak for svaret. Det er formentlig ministeren bekendt, at en stor undersøgelse, som godt nok er 5 år gammel, om lærerprofilen i Danmark viste, at hver anden lærer, hvis de kunne vælge om igen, ville vælge et andet job, en anden uddannelse. Så der er altså en betydelig utilfredshed med lærergerningen, og det er vel nærliggende at formode, at en del af denne utilfredshed og frustration ligger i den stadig mere adfærdsvanskelige opførsel fra elevernes side – herunder verbale trusler og direkte korporlige trusler.

Mener ministeren, at der i dag bliver gjort tilstrækkeligt for at dæmme op for det her? Ministeren talte om, at der er sanktioner. Bliver de brugt i tilstrækkeligt omfang, f.eks. bortvisning? Eller skal læreren som offer for vold fortsat som en del af normalbilledet kunne møde sin voldsmand, selv om det er en knægt på 12 eller 15 år? Kan det være rigtigt?

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Man kan ikke bortvise en elev, som er undervisningspligtig, men man kan sætte andre foranstaltninger i værk, herunder også foranstaltninger, som ligger uden for den skole, hvor problemet er opstået.

Som jeg sagde allerede i min indledning, er det en sag, man selvfølgelig skal tage alvorligt, og jeg mener ikke, at man på nogen måde skal finde sig i vold eller trusler om vold, men jeg har tillid til, at skolerne i deres arbejde – også under indtryk af, at vi i forbindelse med den nye folkeskolelov sætter et meget omfattende efteruddannelsesprogram i gang, og at vi nu har overvejelser om også at ændre læreruddannel-

sesloven – har de aspekter med inde i billedet, som knytter sig også til skolens sociale liv.

Jeg tror, at man på mange felter kan gøre en forebyggende indsats for, at de problemer ikke skal opstå, men det kan jo ikke afvises, at en del af problemerne er affødt af, at barnet eller den unge kan have vanskelighederne andre steder end i skolen, nemlig hjemmefra eller fra en kammeratskabskreds uden for skolen.

Så man kan ikke give nogen patentløsning på, hvordan man klarer de her problemer. Man må først og fremmest lægge op til den enkelte skole og den enkelte lærer at forebygge, at de her problemer opstår.

Frank Dahlgaard (KF):

Tak for svaret. Når ministeren taler om den nye læreruddannelse, mener ministeren så, at der skal indgå selvforsvar og jiu-jitsu i den læreruddannelse, eller er det endnu mere pædagogik til forebyggelse?

Nu viser udviklingen, at der altså sker mange af disse dramatiske ting, og ministeren, som jo selv har en pædagogisk baggrund uddannelsesmæssigt, ved vel som en selvfølgelig ting, at det, som børn og unge må have som et led i et uddannelsesforløb og en opdragelse, er faste grænser og konsekvenser, hvis man overskrider dem.

Mener ministeren, at der er det i den danske folkeskole, eller vil ministeren tage initiativ til på en eller anden måde at beskytte lærerne og sørge for, at der er nogle faste grænser i forhold til de elever, som overskrider disse grænser med vold eller trusler – med alle de kedelige aspekter, det har for de andre elever, der opdager og oplever, hvordan voldelige kammerater kan slippe godt af sted med deres adfærd?

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Der er faste grænser. Vold eller trusler om vold skal ikke accepteres, og jeg gentager det gerne – selvfølgelig ikke. Hvad der så skal sættes ind af foranstaltninger for at forebygge eller for at forhindre det, er det op til den enkelte skole og den enkelte lærer at søge afklaret.

Så vil jeg gerne sige, hvilket jeg ikke fik sagt ved det tidligere spørgsmål, at det kan godt være, at der er lærere, der, når de bliver spurgt, vil hævde, at var muligheden til stede, så ville de søge et andet job eller tage en anden uddannelse. Men jeg synes, det er rigtigt at få konstateret også ved denne lejlighed, hvor spørgsmålet er bragt op, at der heldigvis i disse år er en

meget stor søgning til læreruddannelsen. Så vi står ikke i den situation, at folk almindeligvis opfatter det som et belastende job – tværtimod, må jeg sige. Man oplever det som et meget spændende og udfordrende job, og det er godt for vore børn.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål

Anden næstformand (Henning Grove):

Fra de pågældende ministre er der modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

- Auken, Margrete (SF): spm. nr. S 96
 Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 2402 (suppl.sv.), 110 og 117
 Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 108, 165 og 182
 Baastrup, Anne (SF): spm. nr. S 112, 114-116 og 191
 Dahl, Kristian Thulesen (DF): spm. nr. S 181
 Dahlgaard, Frank (KF): spm. nr. 2523 (suppl.sv.)
 Dahl-Sørensen, Inge (V): spm. nr. S 46, 82-84 og 95
 Donner, Ole (DF): spm. nr. S 166
 Fergo, Tove (V): spm. nr. S 201
 Gottlieb, Jette (EL): spm. nr. S 97
 Hornbech, Birthe Rønn (V): spm. nr. S 78 og 79
 Højland, Niels (FP): spm. nr. S 183 og 194
 Haarder, Bertel (V): spm. nr. S 77
 Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 26, 27 og 137-142
 Jerup, Bruno (EL): spm. nr. S 167
 Jespersen, Jørn (SF): spm. nr. S 118
 Just, Annette (FP): spm. nr. S 180
 Kjær, Henriette (KF): spm. nr. S 58, 198 og 217
 Kofoed, Niels Anker (V): spm. nr. S 175
 Langkilde, Niels J. (KF): spm. nr. S 29
 Madsen, Jens Løgstrup (V): spm. nr. S 147-150, 156, 157, 159-164, 210-212 og 220-222
 Møller, Helge Adam (KF): spm. nr. S 63 og 64
 Møller, Kjeld Rahbæk (SF): spm. nr. S 170
 Nødgaard, Poul (DF): spm. nr. S 173
 Oppfeldt, Flemming (V): spm. nr. S 99-101 og 119
 Sams, Pernille (KF): spm. nr. S 120-122
 Seeberg, Gitte (KF): spm. nr. S 73 og 123-125
 Søndergaard, Søren (EL): spm. nr. S 2575 (suppl.sv.), 2618-2620 (suppl.sv.) og 143
 Søvnald, Villy (SF): spm. nr. S 146

Tørnæs, Ulla (V): spm. nr. S 90

Urup, Henning (V): spm. nr. S 33, 34, 88 og 190

Aaen, Frank (EL): spm. nr. S 178 og 179

Spm. nr. S 96

Til finansministeren (13/10 95) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke konsekvenser Venstres folketingsgruppes beslutning om at nedlægge veto mod regeringens planer om at sløjfe Ørestadsboulevarden som en trafikal gennemfartsvej får for regeringens planer om at fremsætte et sådant lovforslag, samt hvilke konsekvenser det får for det videre arbejde med helhedsplanen for Ørestaden?«

Begrundelse

Venstre har som et af forligspartierne godkendt helhedsplanen i følgegruppen. Venstres folketingsgruppe har derudover den 5. oktober 1995 besluttet at ændre denne godkendelse til et veto, jf. pressemeddelelse fra Venstre dateret torsdag den 5. oktober 1995.

Svar (25/10 95)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg kan oplyse, at den i begrundelsen for spørgsmålet omtalte pressemeddelelse beror på en misforståelse. Venstre har efterfølgende over for mig tilkendegivet, at man står ved Ørestadsaftalen fra juni 1995.

Regeringen agter derfor fortsat at fremsætte forslag til lov om ændring af Ørestadsloven som bebudet i lovprogrammet.

Ad spm. nr. S 2402

Fra miljø- og energiministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Kim Behnke (FP) i folketingssamlingen 1994-95 stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne side 6996, var sålydende:

Til miljø- og energiministeren (21/8 95) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke saglige forhold der gør sig gældende, når kommuner kan forbyde virksomheder at benytte private vognmænd til afhentning af affald?«

Supplerende svar (16/10 95)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Som nævnt i min foreløbige besvarelse af spørgsmålet den 4. september 1995 er Odense Kommune anmodet om at redegøre for kommunens beslutning i sagen.

Odense Kommune har i sin redegørelse anført følgende:

»Bortskaffelse af affald, herunder husholdningsaffald, er reguleret af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 131 af 21. marts 1993 om bortskaffelse, planlægning og registrering af affald. Denne bekendtgørelse omhandler såvel erhvervs-mæssigt frembragt affald som affald fra husholdninger, ofte kaldet dagrenovation.

Det i de medsendte avisudklip omtalte »affaldsmonopol« må være afledt af en bestemmelse i ovennævnte bekendtgørelse, hvori det hedder:

§ 37. I bebyggelser, hvor der til stadighed eller periodisk bor mere end 1.000 indbyggere, skal kommunalbestyrelsen iværksætte indsamling af dagrenovation fra husholdninger og dagrenovationslignende affald fra virksomheder, herunder institutioner, kantiner og restauranter.

Stk. 2. I andre områder kan kommunalbestyrelsen iværksætte indsamling af det i stk. 1 nævnte affald.

Heri tales alene om en kommunal pligt til at iværksætte indsamling af dagrenovation, men ikke om, hvem der skal foretage indsamlingen.

Odense Kommune kan vælge at lade en enkelt virksomhed, herunder også en kommunal driftsafdeling, forestå den i affaldsbekendtgørelsen påbudte indsamling. Dette kan gøres med hjemmel i § 8.4 i »Renovationsregulativ for Odense Kommune«, hvor der står:

»Odense Byråd kan bestemme, om kommunen selv eller private virksomheder skal forestå afhentning/tømning af beholdere i hele kommunen eller dele deraf.«

Renovationsregulativet er udarbejdet med hjemmel i bekendtgørelse nr. 131 af 21. marts 1993.

For Odense Kommunes vedkommende har en kommunal driftsafdeling foretaget den forlangte indsamling frem til 1992, hvor byrådet udbød indsamlingen af dagrenovation i et åbent udbud, hvori også kommunens driftsafdeling, renovationsvæsenet, deltog. Resultatet af denne udbudsforretning blev, at renovationsvæsenet vandt indsamlingen af dagrenovation i tre fjerdedele af kommunen, mens en privat vognmand vandt indsamlingen i resten af kommunen. Denne situation består fortsat og frem til 1. juli 1998, hvor de indgåede kontrakter udløber. I Odense Kommune foretages indsamlingen således af to operatører.

Det skal bemærkes, at Odense Kommune på intet tidspunkt har pålagt erhvervsvirksomheder at opsig deres kontrakter med deres hidtidige operatører, hvad angår genbrugsaffald m.v., men alene og med hjemmel i ovenstående har anmodet de pågældende virksomheder om at tilslutte deres dagrenovation den kommunale indsamlingsordning, hvor indsamling altså, jf. ovenfor, på Odense Kommunes vegne foretages af Odense Renovationsselskab A/S og Fyns Industrirenovation A/S. Det skal i denne forbindelse oplyses, at Odense Kommune pr. 1/7-1994 omdannede den daværende driftsafdeling til et kommunalt ejet aktieselskab, Odense Renovationsselskab A/S.«

Jeg kan henholde mig til kommunens redegørelse.

Spm. nr. S 110

Til trafikministeren (13/10 95) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvad er årsagen til, at DSB ikke allerede nu benytter det åbne spor under Storebælt til transport af godstog?«

Begrundelse

På nuværende tidspunkt er der åbnet et spor under Storebælt for togtransport. Det ville vel være en fordel for DSB, om der blev indhentet erfaring med selve togtransporten i tunnelen. Godstog vil jo være velegnede til den type test-kørsel.

Svar (23/10 95)**Trafikministeren (Jan Trøjborg):**

DSB har oplyst, at der er flere årsager til, at det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at lade godstog benytte det sydlige tunnelrør.

Tunnelrøret mangler meget i at være færdigmonteret. Der mangler således bl.a. sikringsanlæg, teleanlæg, kørestrømsanlæg samt ikke mindst montage af det omfattende sikkerhedsudstyr, som er en forudsætning for anlæggets anvendelse.

Tunnelrøret vil således i en rum tid endnu være arbejdsplads for mange.

DSB har endnu ikke fået overdraget benyttelsesretten fra bygherren A/S Storebælt. Forud for DSB's brug heraf skal der ske en sikkerhedsgodkendelse, som kræver afprøvning af alle elementer og komponenter i det samlede anlæg.

Endelig er sporanlægget på den faste forbindelse endnu ikke tilsluttet DSB's banestrækninger i Nyborg og Halsskov.

Spm. nr. S 117

Til finansministeren (16/10 95) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse om de økonomiske og beskæftigelsesmæssige konsekvenser af, at en amtskommune som f.eks. Københavns Amt vælger at forhøje sin amtsskat med 0,5 procentpoint?«

Begrundelse

Alle amtskommuner har valgt at forhøje skatten til næste år. Det betyder selvfølgelig, at amtskommunen får flere penge i kassen, men der må også være nogle afledte negative virkninger af en forhøjelse af amtsskatten.

Spørgeren vil derfor gerne have ministeren til – eventuelt i form af et skøn – at vurdere, hvilke konsekvenser det får for beskæftigelsen og den øvrige økonomi (omsætning i private erhverv, butikslukninger osv.) i et amt, der vælger at forhøje amtsskatten med 0,5 procentpoint. Som udgangspunkt kan tages Københavns Amt.

Svar (25/10 95)**Finansministeren (Mogens Lykketoft):**

De 14 amtskommuner har gennemsnitligt hævet udskrivningsprocenten med 0,53 point, hvilket svarer til det forudsatte ved aftaleindgåelsen. Københavns og Frederiksberg Kommuner (der også er amtskommuner) har trods forventninger om lignende skatteforhøjelser holdt uændret udskrivningsprocent.

De økonomiske virkninger af de amtskommunale skatteforhøjelser kan først vurderes, når de detaljerede budgetoplysninger er kendt, idet det er afgørende, hvordan merprovenuet omsættes. Før de amtskommunale budgetter foreligger endeligt opgjort, er det derfor ikke muligt at vurdere de økonomiske virkninger i 1996.

De vedtagne skatteforhøjelser i kommuner og amter svarer til det forudsatte i den seneste konjunkturvurdering, jf. Budgetoversigt 3, Finansministeriet oktober 1995. Når der samtidig tages hensyn til indfasningen af skattereformen m.v., forudsættes et fald i skattetrykket på 0,3 pct. af BNP fra 1995 til 1996.

Spm. nr. S 108

Til indenrigsministeren (13/10 95) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren bekræfte, at det er regeringens politik, at Danmark ikke skal tage imod nye grupper af flygtninge fra Bosnien, men derimod yde støtte til, at flygtningene kan blive i lokalområdet?«

Begrundelse

Det er i pressen blevet oplyst, at FN vil bede om, at en række europæiske lande modtager flere flygtninge fra Bosnien. I en situation, hvor der endelig er udsigt til fred i området, må det være aldeles forfælt at modtage disse flygtninge. Det må være langt mere humant at hjælpe menneskene i lokalområdet, således at de ikke begiver sig ud på flygtningerejser. Der vil jo blive brug for ganske mange mennesker til at genopbygge Bosnien og de øvrige lande i regionen, hvorfor det ikke er hensigtsmæssigt, at folk opholder sig som flygtninge ude i det øvrige Europa.

Svar (24/10 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indledningsvis bemærkes, at regeringen lægger stor vægt på, at indsatsen på udlændingeområdet målrettes i forhold til personer, der har størst behov for hjælp. Det er således regeringens opfattelse, at hjælp i nærområdet generelt skal gives en høj prioritet.

I det tidligere Jugoslavien har regeringen prioriteret denne indsats ved ydelse af forebyggende bistandshjælp og humanitær bistand bl.a. i form af hjælp til drift af flygtningelejre, bidrag til rehabilitering af boliger, genopbygningsprojekter, forskellige sociale projekter samt bistand til nødhjælpstransport. F.eks. står Danmark (Dansk Flygtningehjælp) for ca. 40 pct. af FN's nødhjælpstransporter.

Regeringen følger nøje udviklingen i det tidligere Jugoslavien. På baggrund heraf overvejer og vurderer regeringen således løbende, hvordan hjælpen kan ydes og tilrettelægges på den bedst mulige måde.

I EU og andre internationale fora arbejder regeringen endvidere målrettet på, at der i europæisk regi kan etableres en byrdefordelingsordning på grundlag af nærmere fastlagte kriterier for fordeling af flygtninge og fordrevne. Et første skridt hertil blev taget allerede i juni måned 1995, hvor Rådet (for retlige og indre anliggender) vedtog en resolution om byrdefordeling i forbindelse med modtagelse af fordrevne personer og deres midlertidige ophold. Resolutionen blev efterfølgende bekræftet den 25. september 1995.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at regeringen for øjeblikket overvejer, om den danske særlige modtagelsesordning for krigsflygtninge fra det tidligere Jugoslavien skal fortsætte i den nuværende form, eller om ordningen skal justeres i lyset af, at der nu formentlig er tale om en krig under afvikling. Da ordningen blev indført, var krigen i det tidligere Jugoslavien under udvikling.

Spm. nr. S 165

Til skatteministeren (18/10 95) af:
Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor langt han er nået i sit arbejde med at skabe sig et overblik over

paradokset i, at myndighederne opkræver moms af prostitueredes omsætning, samtidig med at prostitution ikke er tilladt?«

Begrundelse

Til JydskeVestkysten den 14. juli 1995 oplyser ministeren, at han efter sommeren 1995 sammen med sine embedsmænd vil danne sig et overblik over området (prostitution) og derefter overveje, hvad der skal gøres.

Det er ikke holdbart, at regeringen på den ene side ikke vil tillade prostitution, men gerne vil opkræve moms af omsætningen. Det kaldes også dobbeltmoral.

Paradokset fortjener at blive løst, og det er derfor med stor interesse, at spørgeren afventer ministerens svar.

Svar (25/10 95)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Mine embedsmænd har oplyst mig om, at prostitution ikke i alle tilfælde er ulovlig. På den baggrund er jeg ikke enig med spørgeren i, at der foreligger et paradoks.

Jeg kan oplyse, at der ikke gælder særlige regler om moms- og skattepligt af indkomst fra prostitution.

Der skal efter momslovens § 4 betales moms af ydelser, der mod vederlag leveres her i landet. Det gælder også vederlag for ydelser ved prostitution.

I skattelovgivningen følger skattepligten af statsskattelovens § 4.

Det er efter min mening ikke skatte- og afgiftsmyndighedernes opgave at fastslå, hvornår virksomhed i forbindelse med prostitution er ulovlig. Dette spørgsmål afgøres af domstolene på baggrund af de sager, som politiet og anklagemyndigheden rejser.

I det omfang domstolene i konkrete sager træffer afgørelse om at konfiskere indkomsten fra prostitution, fordi der er tale om indkomst fra ulovlig virksomhed, vil der moms- og skattemæssigt blive taget højde herfor.

Der skal ikke betales moms eller skat af konfiskerede indtægter.

Der er efter min mening ingen principielle betænkeligheder i at videreføre den praksis, der er i dag.

Spm. nr. S 182

Til arbejdsministeren (19/10 95) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren under henvisning til artiklen »Mærklægning af lediges brug af uddannelsesorlov« i Politiken den 18. oktober 1995 redegøre for, hvad den undersøgelse, der er bestilt hos Socialforskningsinstituttet, skal indeholde, og hvordan man vil skaffe sig oplysning om, hvad de ledige anvender uddannelsesorlov til?«

Svar (30/10 95)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Arbejdsministeriet og Socialministeriet har med Socialforskningsinstituttet indgået kontrakt om evaluering af orlovordningerne. Både uddannelses-, børnepasnings- og sabbatorlov vil blive evalueret. Brugernes (dvs. orlovspersonernes og virksomhedernes) erfaringer med ordningerne vil blive belyst, ligesom ordningerne vil blive vurderet som social- og arbejdsmarkedspolitiske instrumenter, herunder vil ordningernes effekter på mikro- og makroniveau blive belyst.

Undersøgelsen omfatter følgende delundersøgelser: registerbaserede analyser på grundlag af Arbejdsmarkedsstyrelsens registre, en surveyundersøgelse blandt orlovspersoner, en surveyundersøgelse blandt virksomheder, case-studier i udvalgte AF-regioner, en kommuneundersøgelse samt en særskilt makroøkonomisk undersøgelse.

Specielt for så vidt angår uddannelsesorlov, vil det blive belyst, hvilke uddannelser der er bevilget orlov til, herunder om uddannelsesorloven navnlig anvendes til jobrettede, alment kvalificerende eller personlighedsudviklende uddannelser. I denne forbindelse vil det så vidt muligt også blive belyst, hvilke faktorer der betinger valg af uddannelse (orlovspersonens initialkvalifikationer, branche, virksomhedens størrelse, arbejdsgivernes ønsker, ændrede kvalifikationskrav i jobbet etc.).

Blandt andet spørgsmål om, på hvilken måde uddannelsesorlov spiller sammen med den øvrige voksen- og efteruddannelsesindsats, i hvilket omfang uddannelsesorloven bidrager til et generelt kvalifikationsløft – og da i hvilken retning – og i hvilket omfang uddannelsesorloven bidrager til, at arbejdsstyrken erhverver sig de kvalifikationer, der er behov for på arbejdsmarkedet, vil blive søgt besvaret.

I praksis vil blive indsamlet registerbaserede data om beskæftigede og ledige orlovspersoner og surveydata om beskæftigede orlovspersoner.

Der er således tale om, at datagrundlaget, for så vidt angår de beskæftigede, vil være mere omfattende end for de ledige.

I øvrigt kan det oplyses, at i forbindelse med evalueringen af arbejdsmarkedsreformen vil der bl.a. blive igangsat en undersøgelse, hvor også lediges uddannelsesaktivitet vil blive belyst. Hovedtemaerne i det foreliggende projektoplæg er lediges arbejdsmarkedsforløb, rekrutteringen til foranstaltninger og foranstaltningernes effekter for ledige samt virksomhedernes brug af de forskellige tilbud i forbindelse med indsatsen over for ledige. Oplysningerne til dette projekt tænkes tilvejebragt dels fra de administrative registre, dels ved at udsende spørgeskemaer.

Spm. nr. S 112

Til justitsministeren (15/10 95) af:

Anne Baastrup (SF):

»I lyset af, at Esbjergs politimester ikke kunne fungere som anklagemyndighed på grund af inhabilitet i sagen vedrørende de varetægtsfængslede Ri-Bus-chauffører, da han selv havde været udsat for hærværk, bedes ministeren oplyse, hvilke regler i retsplejeloven der hjemler adgang til, at han fortsat kan fungere som øverste leder i efterforskningen i øvrigt?«

Begrundelse

Der er vedvarende rygter om, at skærpelsen af politiets indsats i Ri-Bus-konflikten skyldes beslutninger truffet af politimesteren.

Da politimesteren selv har været udsat for hærværk, finder spørgeren det overordentlig uheldigt, at politimesteren ikke har overdraget efterforskningsopgaverne til Rigspolitiets rejsehold.

Uanset om det er rigtigt eller forkert, at det er politimesterens egenhændige beslutning, at politiets indsats nu forstærkes, kan det kun give yderligere anledning til rygtedannelse, at politimesteren fortsat står som den øverste ansvarlige for efterforskningen.

Foreløbigt svar (25/10 95)**Justitsministeren (Bjørn Westh):**

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Politimesteren i Esbjerg, Statsadvokaten i Sønderborg og Rigsadvokaten om en udtalelse.

Når udtalelserne foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 114

Til arbejdsministeren (15/10 95) af:

Anne Baastrup (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke retslige virkemidler den kemistuderende på Københavns Universitet har for at drage den ansvarlige vejleder og dermed universitetet til ansvar for den ulykke, hun var udsat for, jf. Berlingske Tidende søndag den 15. oktober 1995?«

Begrundelse

Ifølge Berlingske Tidende den 15. oktober 1995 blev en kvindelig kemistuderende udsat for en alvorlig ulykke, da hun var ved at flytte en perchloratblanding fra én beholder til en anden, da det hele pludselig eksploderede.

Det fremgår af artiklen, at Arbejdstilsynet har betegnet sagen som et hændeligt uheld. Imidlertid har ministeren over for Folketingets Uddannelsesudvalg oplyst, at hvis der er tale om »praktiske øvelser af arbejdsmæssig karakter, f.eks. fysik- og kemiøvelser, sløjd og husgerning m.v., vil »arbejdet« være omfattet af arbejdsmiljølovens udvidede område.« (citater fra ministerens fremsendte talepapir (UDU, alm.del - bilag 241 (1994-95)).

Den kemistuderende skulle således være omfattet af det ansvar, arbejdsgiver har i medfør af loven. Som følge heraf må der være mulighed for, at den pågældende kan få erstatning efter erstatningsansvarsloven.

Da andre unavngivne undervisere på instituttet har kaldt det »uansvarligt« at lade en studerende arbejde med perchlorat uden opsyn, er det spørgers opfattelse, at Arbejdstilsynet burde have ladet foretage en egentlig undersøgelse for at få afklaret ansvarsplaceringen. Der henvises i den forbindelse til, at ansvaret efter

arbejdsmiljølovgivningen er af objektiv karakter.

Svar (30/10 95)**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Da jeg har fået oplyst, at der er stillet spørgsmål om erstatning efter erstatningsansvarsloven til justitsministeren og om arbejdsskadeloven til socialministeren, vil jeg i min besvarelse koncentrere mig om arbejdsmiljølovens regler. Jeg gør opmærksom på, at arbejdsmiljøloven hjemler et strafansvar for overtrædelse af loven, men ikke tager stilling til eventuelt erstatningsansvar.

Jeg kan oplyse, at arbejdsmiljølovens hovedområde er arbejde for en arbejdsgiver. Visse af arbejdsmiljølovens bestemmelser gælder dog også ved arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver (lovens udvidede område).

Dette gælder f.eks. studerendes praktiske øvelser i forbindelse med undervisningen i fag som kemi, fysik og biologi.

I den konkrete sag, hvor der var tale om udførelse af et kemisk projekt, har den studerende således været omfattet af arbejdsmiljølovens udvidede område.

At de studerende under udførelse af praktiske øvelser er omfattet af arbejdsmiljølovens udvidede område indebærer, at bestemmelserne i bl.a. arbejdsmiljølovens § 38 om arbejdets udførelse, § 45 om tekniske hjælpemidler og § 48 om stoffer og materialer finder anvendelse. Dette betyder i praksis, at øvelserne generelt skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at disse er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, at maskiner og tekniske hjælpemidler skal leve op til arbejdsmiljølovgivningens krav, samt at reglerne om farlige stoffer og materialer skal følges.

Direktoratet for Arbejdstilsynet har oplyst, at ansvaret for de nævnte regler overholdelse i det konkrete tilfælde påhviler H.C. Ørstedsinstituttet, Københavns Universitet og i sidste ende staten som ansvarlig myndighed, og at hvis pligterne tilsidesættes, kan universitetet og i sidste ende staten drages til ansvar efter arbejdsmiljølovens bestemmelser herom.

Dette forudsætter dog, at en eventuel overtrædelse af reglerne er begået forsætligt, eller der er udvist uagtsomhed, idet alene arbejdsgivere kan pålægges et objektivt ansvar efter arbejdsmiljøloven, dvs. drages til ansvar, selv

om overtrædelsen af arbejdsmiljøloven ikke kan tilregnes arbejdsgiveren som forsætlig eller uagtsom, jf. arbejdsmiljølovens § 83. I forhold til de studerende er universitetet og staten ikke at betragte som arbejdsgivere.

Direktoratet har videre oplyst, at en skoleleder, en lærer eller en vejleder i ganske særlige tilfælde kan tænkes pålagt et medvirkensansvar for overtrædelse af arbejdsmiljøreglerne, f.eks. hvor den pågældende optræder atypisk i forhold til sine sædvanlige funktioner og overtrædelsen kan tilregnes den pågældende som forsætlig eller uagtsom.

Om den konkrete ulykke har direktoratet oplyst, at Arbejdstilsynets kreds København og Frederiksberg undersøgte ulykken samme dag, som den var sket. Det lykkedes ikke kredsen at finde årsagen til ulykken, og på grundlag af de modtagne oplysninger og foretagne iagttagelser var det kredsens vurdering, at der var givet den nødvendige instruktion og ført et forsvarligt tilsyn af vejlederen. På dette grundlag indstillede kredsen til politiet, at der ikke blev foretaget videre i sagen.

Direktoratet har endvidere oplyst, at kredsen har aftalt et møde med H.C. Ørstedsinstituttets sikkerhedsudvalg, hvor det nærmere skal søges undersøgt, hvad der kan have været årsag til ulykken, og om der er grundlag for at revurdere sagen, herunder om instituttets sikkerhedsforanstaltninger bør ændres med henblik på at hindre gentagelser.

Spm. nr. S 115

Til justitsministeren (16/10 95) af:

Anne Bastrup (SF):

»Hvilke muligheder har en studerende for at få erstatning efter erstatningsansvarsloven i en situation, hvor hun har været udsat for en ulykke under udførelse af en kemiøvelse på Københavns Universitet, og hvilke muligheder har hun for i givet fald at få retshjælp til at rejse en sag?«

Begrundelse

Ifølge Berlingske Tidende den 15. oktober 1995 er en kemistuderende blevet invalideret under udførelsen af en farlig kemiopgave, som ifølge

unavngivne undervisere på universitetet ikke burde ske uden opsyn. Hvis det er korrekt, at lærere under udførelse af kemiøvelser har et særligt ansvar for, at øvelsen udføres korrekt, må universitetet som arbejdsgiver være ansvarligt for eventuel invalidering.

Spørgeren finder det derfor besynderligt, at politiet har henlagt sagen på baggrund af Arbejdstilsynets oplysning om, at hændelsen var »hændelig«. Men bortset fra en eventuel bøde til den pågældende lærer er det uendelig meget mere interessant, hvilke muligheder den pågældende studerende har for at få erstatning fra universitet efter erstatningsansvarsloven, samt hvilke hjælpemuligheder der er for at gennemtvinge et sådant sagsanlæg uden omkostninger for den pågældende.

Svar (25/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

1. Det bemærkes indledningsvis, at Justitsministeriet af principelle grunde ikke finder at burde udtale sig om den konkrete sag, som der henvises til i begrundelsen for spørgsmålet.

Justitsministeriet kan generelt oplyse, at culpereglen er den almindelige erstatningsregel i dansk ret. Culpareglen fremstilles traditionelt således, at der indtræder ansvar for en skade, som forvoldes ved en objektivt set uforsvarlig adfærd, der kan tilregnes skadevolderen som forsætlig eller uagtsom.

Ved vurderingen af, om der indtræder ansvar efter culpareglen, tages der i retspraksis udgangspunkt i, om den konkrete adfærd afviger fra et anerkendt adfærdsmønster. Et sådant adfærdsmønster kan eventuelt være fastlagt i lovgivningen, eller det kan f.eks. være udslag af en særlig omsorgs- eller handlepligt, der gælder i visse situationer.

Eksempelvis kan der efter omstændighederne bestå en særlig omsorgs- eller handlepligt for lærere i forhold til deres elever.

Det nærmere indhold af en sådan omsorgs- eller handlepligt beror på en konkret vurdering i det enkelte skadestilfælde. I retspraksis lægges der vægt på en række momenter, f.eks. den pågældende situations generelle farlighed samt mulighederne for at træffe sikkerhedsforanstaltninger.

I retspraksis er der eksempler på, at lærere efter en konkret vurdering er fundet at have handlet ansvarspådragende i tilfælde, hvor ele-

ver er kommet til skade under f.eks. leg eller gymnastikudøvelse.

2. Der gælder endvidere i dansk ret den almindelige regel, at en arbejdsgiver over for den skadelidte som udgangspunkt hæfter for erstatningsansvar, som en arbejdstager pådrager sig i forbindelse med udøvelsen af sit hverv, jf. Danske Lov 3-19-2.

Dette såkaldte principalansvar gælder, uanset om arbejdsgiveren selv har handlet culpøst eller ej.

3. I medfør af retsplejelovens § 330 kan fri proces meddeles, hvis ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces og ikke uden at lide væsentlige afsavn kan betale de omkostninger, der er forbundet med sagen.

En studerende vil i almindelighed opfylde de økonomiske betingelser for at få fri proces efter retsplejelovens § 330. Herudover skal der være rimelig grund til at føre proces, hvilket navnlig indebærer, at den pågældende skal have udsigt til at vinde sagen eller dog have et rimeligt krav på at få en retlig afgørelse.

Hvis betingelserne i retsplejelovens § 330 ikke er opfyldt, er der mulighed for at meddele fri proces efter retsplejelovens § 331, når særlige grunde taler derfor. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis sagen er af principiel karakter eller almindelig offentlig interesse eller har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervs-mæssige situation.

En ansøgning om fri proces efter retsplejelovens § 330 skal indgives til statsamtet på det sted, hvor sagen er anlagt eller agtes anlagt. En ansøgning om fri proces efter retsplejelovens § 331 skal indgives til Civilretsdirektoratet.

Spm. nr. S 116

Til justitsministeren (16/10 95) af:

Anne Baastrup (SF):

»Hvilken kompetence har ministeren over for Esbjergs politimesters måde at behandle Ri-Bus-sagen på, herunder at træffe beslutning om at overlade efterforskningen samt det daglige politiarbejde knyttet til Ri-Bus-konflikten til Rigspolitietts rejsehold?«

Begrundelse

Ifølge Ekstra Bladet i den foregående uge opfordrede formanden for Politiforbundet ministeren til at trække Esbjerg Politi ud af den faglige konflikt. Formandens begrundelse var det belastende arbejde og de belastende forhold, de almindelige politifolk i Esbjerg var udsat for. Sagen er jo den, at disse politifolk også fremover skal kunne fungere i Esbjerg og leve der.

Det er spørgerens opfattelse, at det er ministerens kompetence at træffe den endelige beslutning om politioperationer og Rigspolitichefens beslutning at vurdere, hvor meget personel der skal bruges i en given sag. Som eksempel på denne fordeling af kompetencen skal spørgeren henvisne til ministerens beslutning om, at der skal ske normal patruljering på Christiania igen.

Spørgeren har forstået, at der nu er lagt en plan for brug af politi i Ri-Bus-konflikten, som rækker langt ind i 1996, og som bl.a. betyder, at politi fra hele landet får ordre om at stille i Esbjerg.

Det virker derfor, som om sagen blot får lov til at fortsætte i det uendelige, uden at man fra ministerens side forsøger med andre virkemidler end at lade stå til – med den uundgåelige følge, at såvel blokadevagter som det indsatte politi foretager handlinger, som de under mere fordelagtige forhold aldrig ville drømme om.

Foreløbigt svar (26/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Politimesteren i Esbjerg og Rigspolitichefen om en udtalelse, da der i begrundelsen for spørgsmålet bl.a. henvises til en plan for brug af politiet i Ri-Bus-konflikten, som ikke umiddelbart er ministeriet bekendt.

Når udtalelserne foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 191

Til arbejdsministeren (23/10 95) af:

Anne Baastrup (SF):

»Mener ministeren, at arbejdsgivernes økonomiske incitament til at undgå arbejdsulykker og -skader er tilstrækkeligt?«

Begrundelse

Det i forvejen høje antal arbejdsulykker er steget voldsomt i det seneste år, ikke mindst i træindustrien. De nye oplysninger bl.a. referet i Politiken den 23. oktober 1995 viser, at der ikke er noget reelt incitament for arbejdsgiverne til at forhindre arbejdsulykker. End ikke BST har arbejdsgiverne tilsyneladende interesse i, end-sige forpligtelse til at bruge.

Efter SF's opfattelse er hovedproblemet, at det er alt for billigt for arbejdsgiverne at undlade at sikre et ordentligt arbejdsmiljø.

Det kunne være interessant at få afklaret, om ministeren deler denne holdning, samt at få oplyst, hvilke initiativer ministeren agter at tage, under hensyn til at aftalen mellem parterne tilsyneladende ikke har haft effekt på antallet af arbejdsulykker. Der henvises i den forbindelse til, at Niels Krause, formand for BAT, selv opfordrer til, at der kommer indgreb udefra.

Svar (30/10 95)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Antallet af arbejdsulykker og -sygdomme ligger stadig alt for højt, hvilket bl.a. tallene fra træindustrien, som spørgeren henviser til i sin begrundelse, er et eksempel på.

Der er mange grunde til de alt for mange arbejds-skader, og det er derfor min opfattelse, at der skal sættes ind på mange fronter for at nedbringe antallet af skader og forbedre arbejdsmiljøet.

Jeg kan i den forbindelse pege på, at handlingsprogrammet for et rent arbejdsmiljø inden år 2005, som jeg forventer snart vil kunne sendes til Folketinget, vil medvirke til at forbedre og sikre arbejdsmiljøet på vores arbejdspladser. Der lægges blandt andet op til i så høj grad som muligt at reducere eller helt undgå dødsulykker som følge af arbejdsmiljøforhold. En indsats på dette område vil også få en afsmittende effekt på andre alvorlige ulykker.

Vedrørende indsatsen mod stigningen i arbejdsulykker i træindustrien, som spørgeren konkret henviser til, kan jeg oplyse, at der i samarbejde med Arbejdstilsynet og parterne inden for træ- og møbelindustrien er taget initiativ til at sætte ulykkesforebyggende foranstaltninger i værk, herunder udsendelse af information til virksomhederne inden for branchen. Endvidere vil et udvalg se nærmere på sikkerhedsproblemerne i branchen.

Anvendelsen af økonomiske incitamenter kan efter min opfattelse også indgå i det spektrum af virkemidler, der skal benyttes for at sikre arbejdsmiljøet. I den forbindelse vil jeg følge udviklingen vedrørende grønne afgifter med henblik på at vurdere, om sådanne afgifter på sigt vil kunne blive et relevant virkemiddel også på arbejdsmiljøområdet.

Derudover har jeg store forventninger til det arbejde, der er igangsat til opfølgning af Arbejdsskadeudvalgets anbefalinger om en skærpelse af gradueringen af præmier/afgifter. Der er i den forbindelse blandt andet nedsat et udvalg, der skal se på udviklingen af en ny belønningsordning for virksomheder, der gennemfører en særlig forebyggelsesindsats. Jeg finder det rigtigst at afvente dette udspil, før der tages stilling til yderligere anvendelse af økonomiske incitamenter som forebyggende virkemiddel.

Spm. nr. S 181

Til skatteministeren (19/10 95) af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Vil ministeren overveje at ændre praksis med hensyn til definitionen af begrebet bopæl i lov om ændring af forskellige skattelove (international beskatning) (lov nr. 312 af 17. maj 1995), således at kravet om opgivelse af bopæl i en tre-årig periode bringes på linje med de eksisterende fremlejemuligheder for leje- og andelsboliger, som kun er mulig for en toårig periode?«

Begrundelse

Som skattelovgivningen i dag er udformet, har danskere udstationeret i udlandet for en længe-revarende periode mulighed for at blive fritaget fra arbejdsmarkedsbidrag, ifald bl.a. betingelserne i lov nr. 312 om ændring af forskellige skattelove (international beskatning) er opfyldt. Et af de væsentlige krav er opgivelse af fast bopæl i Danmark for en treårig periode.

Som lovgivningen i dag er sammensat, stiller den personer, som i Danmark indtil udstationeringen har boet i en lejet bolig eller andelsbolig, væsentlig ringere end personer med ejerbolig. Boliglovgivningen giver nemlig ikke mulighed for at fremleje leje- og andelsboliger i mere end

en toårig periode, mens folk med ejerbolig kan fremleje i en ubestemt periode. Praksis inden for beskatning af personer udstationeret i udlandet har hidtil været 3 år, hvilket medfører, at folk med lejebolig og andelsbolig kommer i konflikt med lejeloven.

Spørgeren ønsker derfor ministerens holdning til at ændre praksis i forbindelse med den omhandlede lov, således at kravet til opgivelse af bopæl ændres fra 3 til 2 år, der derved ikke at diskriminere på grund af ejerforholdene af en bolig i Danmark.

Svar (25/10 95)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Efter kildeskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, er personer med bopæl her i landet fuldt skattepligtige. Det bemærkes for god ordens skyld, at bestemmelsen eller praksis i forbindelse hermed ikke berøres af lov nr. 312 af 17. maj 1995.

En person anses efter gældende praksis for at have bopæl, hvis personen ved at grunde sig husstand, leje sig bolig eller ved andre foranstaltninger har tilkendegivet, at han agter at have hjemsted her i landet. Der foretages altså en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

I fraflytningssituationer har der udviklet sig en praksis, hvorefter en fortsat dispositionsret over den ved fraflytningen benyttede bolig medfører, at bopælen normalt anses for opretholdt, medmindre boligen udlejes eller fremlejes uopsigeligt i mindst 3 år.

En lejer eller en andelshaver, som udstationeres i en periode på mere end 3 år, vil efter spørgerens opfattelse være stillet væsentligt ringere end en tilsvarende person, der selv ejer sin bolig. Dette skyldes, at lejeren eller andelshaveren typisk ikke kan fremleje leje- eller andelslejligheden i 3 år, men derimod kun 2 år.

Indledningsvis vil jeg gerne gøre opmærksom på, at denne praksis ved ophør af den fulde skattepligt efter min opfattelse er både hensigtsmæssig og rimelig.

Det er heller ikke hensigtsmæssigt at lade skattepligtsregler afhænge af boliglovgivningen.

Hertil kommer, at 3-års-reglen næppe i praksis giver anledning til problemer, uanset om den fulde skattepligt anses for bevaret. Dette skyldes, at en person, som udstationeres gennem længere tid, typisk alligevel er fritaget for såvel dansk indkomstbeskatning som arbejdsmarkedsbidrag.

For så vidt angår indkomstskatten, vil en lønmodtager, der er udstationeret i mindst 6 måneder, efter bestemmelsen i ligningslovens § 33 A være fritaget for dansk beskatning af lønindkomsten.

Endvidere vil en udstationeret person, der er bosat i og opholder sig i en fremmed stat, med hvem Danmark har indgået en dobbeltbeskatningsaftale, efter denne aftale være fritaget for dansk beskatning af lønindkomst m.m.

I relation til arbejdsmarkedsbidrag kan jeg oplyse, at bidragspligten efter arbejdsmarkedsfondslovens § 7, stk. 1, litra a, kun omfatter fuldt skattepligtige personer, der udfører arbejde i udlandet for en »arbejdsgiver her i landet«. Sidstnævnte fortolkes således, at lønmodtagere, der er udstationeret til et udenlandsk datterselskab eller til et fast driftssted, ikke er ansat af en dansk arbejdsgiver, hvorfor der ikke skal betales dansk arbejdsmarkedsbidrag.

Er lønmodtageren udstationeret til en EU-medlemsstat eller til et land, med hvilket Danmark har indgået en aftale om social sikring, vil den pågældende kunne fritages for bidragspligten i medfør af arbejdsmarkedsfondslovens § 7, stk. 4 og 5, og der skal i givet fald under alle omstændigheder ikke svares arbejdsmarkedsbidrag.

På baggrund af ovenstående finder jeg således ikke anledning til at ændre praksis med hensyn til fortolkningen af begrebet bopæl i kildeskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1.

Ad spm. nr. S 2523

Fra boligministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Frank Dahlgaard (KF) i folketingssamlingen 1994-95 stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne side 7046, var sålydende:

Til boligministeren (31/8 95) af:

Frank Dahlgaard (KF):

»Hvad agter ministeren at foretage sig i den angiveligt urimelige boligsag, som er årsagen til, at fru Norma Skjoldholm nu i mere end 20 dage har sultestrejket ved Folketingets midlertidige indgang foran Christiansborg?«

Svar (12/10 95)

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Af min foreløbige besvarelse af spørgsmålet af 8. september 1995 fremgik det, at jeg havde anmodet Socialministeriet om en udtalelse i sagen.

Jeg har nu modtaget følgende udtalelse fra Socialministeriet, som oplyser:

»Efter forvaltningslovens § 28, stk. 1, må oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold ikke videregives til den anden forvaltningsmyndighed.

Det fremgår imidlertid af bilag, som er givet til Boligministeriet af Norma Skjoldholm selv, at hendes problemer er opstået som følge af en vinduesrenovering, og at Københavns Kommune har tilbudt en rengøring af hendes lejlighed.

Spørgsmålet om vinduesrenovering falder uden for Socialministeriets område.

Socialministeriet har efter loven ikke mulighed for at gribe ind i konkrete sager og afgørelser. Det er som altovervejende hovedregel kommunen, der træffer afgørelse om retten til ydelser efter den sociale lovgivning.

Kommunens afgørelse kan indbringes for det sociale ankenævn som normalt sidste administrative instans, idet Den Sociale Ankestyrelse dog kan optage sager til behandling, som Ankestyrelsen finder er af principiel eller generel betydning.

Herudover har Socialministeriet et almindeligt ulovhjemlet ressorttilsyn på det sociale område.

På baggrund af Norma Skjoldholms situation rettede Socialministeriet som følge af den almindelige tilsynsforpligtelse henvendelse til Norma Skjoldholms bopælskommune, som har ansvaret for, at personer, der har behov for hjælp, får tilbudt den nødvendige hjælp.«

Herudover kan jeg oplyse, at Boligministeriet på baggrund af Socialministeriets udtalelse har kontaktet Københavns Kommune for at få kommunens vurdering af sagen.

Kommunen har telefonisk oplyst, at man på forskellige måder har forsøgt at hjælpe Norma Skjoldholm, men at hun har afvist alle tilbud.

Kommunen har bl.a. tilbudt en rengøring af Norma Skjoldholms lejlighed, således som det fremgår af bilag, som Boligministeriet har fået udleveret af den pågældende selv.

Af de udleverede bilag, som i øvrigt er identiske med de plancher, der var opstillet ved Norma Skjoldholms siddeplads, fremgår det tillige,

at hendes problemer er opstået i forbindelse med en vinduesrenovering i hendes lejlighed.

Hertil kan jeg oplyse, at Boligministeriet ingen hjemmel har til at gå ind i sagen om vinduesrenoveringen, da der er tale om et privatretligt spørgsmål, som henhører under domstolene.

Det er på denne baggrund min opfattelse, at ministeriet ikke kan gøre mere i sagen.

Jeg kan i øvrigt henholde mig til Socialministeriets udtalelse.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at Socialministeriet efterfølgende telefonisk har oplyst, at Norma Skjoldholm frivilligt er gået med til at lade sig indlægge på hospital.

Spm. nr. S 46

Til undervisningsministeren (6/10 95) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Finder ministeren det rimeligt, at en person, der er idømt 16 års fængsel for drab, allerede før halvdelen af straffen er udsønt kan deltage i undervisningen for skoleelever og ganske unge studerende i offentlige uddannelsesinstitutioner i undervisningstiden med det formål alene at forherlige sin egen gerning og Hells Angels, som han tilhører?«

Begrundelse

Ovennævnte forhold, der omfatter Hells Angels-rockeren Jørn »Jønke« Nielsen, udgøres blandt andet af en foredragsturne med 8 optrædender, blandt andet i Vesthimmerlands Gymnasium i Års og Niels Brocks Handelsgymnasium i København.

Det kan tilføjes, at der ofte – blandt andet i 1988, 1989 og 1990 – har været disciplinære problemer med den pågældende i Vestre Fængsel og i Nyborg Statsfængsel.

Svar (16/10 95)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Uddannelsesleder Henrik Nerup, Niels Brock, CBC i København, har oplyst, at Jørn Nielsen af lærer og elever i en klasse på skolen har været indbudt til deltagelse i en dansktime på uddan-

nelsen til højere handelseksamen. Baggrunden er, at klassen har arbejdet med temaet »Kriminalitet, livsværdier, moral og etik«, og at klassen i den forbindelse blandt andet har beskæftiget sig med rockermiljøer, ligesom der er læst uddrag af Jørn Niensens bog. Formålet med mødet med Jørn Nielsen var ifølge det oplyste ikke at give Jørn Nielsen lejlighed til at »forherlige sin egen gerning«, men snarere at gennemføre en diskussion af forskellige – herunder ekstreme – etiske normer og deres baggrund. Det er skolens opfattelse, at de pågældende elevs modenhed er tilstrækkelig til, at arrangementet må anses for fuldt forsvarligt.

Rektor for Vesthimmerlands Gymnasium har oplyst, at der udlejes lokaler på gymnasiet til lokale foreninger, f.eks. sportsklubber, spejderbevægelser, husmoderforeninger m.fl. til foredragsaftener, generalforsamlinger og lignende. Arrangementet med Jørn Nielsen blev afholdt af den lokale håndboldklub og fandt sted om aftenen. Rektor ser det ikke som sin opgave at vurdere karakteren af arrangementerne forud for udleje.

Spm. nr. S 82

Til justitsministeren (11/10 95) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Vil ministeren oplyse størrelsen af de beløb, der er udbetalt til tidligere politiinspektør Flemming Bay Jensen, Esbjerg, for dennes konsulentvirksomhed for Rigspolitiet, og hvilke konkrete opgaver han som konsulent har udført, samt hvor mange lignende stillinger som den, den tidligere politiinspektør Flemming Bay Jensen, Esbjerg, er ansat i hos Rigspolitiet, der er oprettet i det danske politi de sidste 4 år?«

Svar (24/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspoliti-
tichefen.

Rigspoliti-
tichefen har bekræftet, at politi-
inspektør Flemming Bay Jensen har anmodet om at blive beskæftiget på deltid dels som følge af offentligt ombud som medlem af Esbjerg byråd, dels for at overtage hvervet som formand for Danske Elværkers Forening.

Politiinspektøren blev i den forbindelse ansat hos Rigspoliti-
tichefen, hvor han skal deltage i løbende udviklingsopgaver. Politiinspektøren har bl.a. forestået arbejdet med udvikling af en alkoholpolitik for ansatte i dansk politi.

Politiinspektørens tjenestetid blev oprindeligt fastsat til 962 timer pr. år, men med virkning fra den 1. august 1995 er den årlige tjenestetid blevet nedsat til 780 timer.

Politiinspektøren, der er ansat i lønramme 35, aflønnes forholdsmæssigt i forhold til den omtalte nedsatte tjenestetid.

Rigspoliti-
tichefen har videre oplyst, at der ikke i de seneste 4 år har været ansat personale på tilsvarende vilkår. Rigspolitiet har ved denne besvarelse set bort fra ansatte, som får løn-
korting som følge af de pågældendes medlem-
skab af Folketinget, kommunalbestyrelser m.v.

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 85 af 11. oktober 1995 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del – bilag 64).

Spm. nr. S 83

Til justitsministeren (11/10 95) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Hvorledes har antallet af ansatte jurister, kontorpersonale og politifolk (årsværk) udviklet sig hos rigspoliti-
tichefembedet i årene 1970, 1975, 1980, 1985, 1990 og til 1. oktober 1995, og hvor stor en del af de ansatte politifolk udfører egentligt politiarbejde og i hvilke afdelinger?«

Svar (26/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspoliti-
tichefen.

Rigspoliti-
tichefen har mere generelt oplyst, at opgørelserne over personaleforbruget i den statslige sektor har undergået væsentlige ændringer i den 25-årige periode, som søges belyst med det stillede spørgsmål. De talmæssige oplysninger, som gives i det følgende, er opgjort på et forskelligt grundlag, hvorfor oplysningerne ikke kan anvendes som eksakte talstørrelser, men oplysningerne har mere karakter af udviklingstendenser. Det kan f.eks.

nævnes, at deltidsansatte på under halv arbejdstid ikke er opgjort i den første del af perioden, hvorimod ansatte på sådanne vilkår medregnes ved opgørelserne i den sidste del af perioden.

Med de nævnte forbehold kan Rigspolitechefen med Politiets Årsberetninger som kilde oplyse følgende:

	1970	1975	1980	1985	1990
Polititjenestemænd	725	777	804	853	1138
Kontorfunktionærer	530	567	645	595	547 *
Jurister	—	22	24	26	31

* Svarende til 520 årsværk.

Til sammenligning kan det med de samme kilder nævnes, at personaleudviklingen i hele politiet har været således:

	1970	1975	1980	1985	1990
Polititjenestemænd	7181	7279	6487	7502	8261
Kontorfunktionærer	1460	1497	1758	1827	1716
Jurister	—	276	290	316	324

Rigspolitechefen har videre oplyst, at der ikke i politiet anvendes en fast definition af arbejde, som har karakter af politiarbejde på den ene side og andet arbejde på den anden side. Skal der imidlertid forsøges lavet en opdeling af den samlede arbejdsmængde, som udføres i Rigspolitiet, mellem politiarbejde og andet arbejde, kan det vejledende oplyses, at arbejde, som udføres af afdelingerne A (f.eks. færdselspolitiet, rejseholdet, tekniske afdelinger, »bagmandspolitiet«, Interpol), E (udlændingeforvaltning) og G (Politiets Efterretningstjeneste) samt grunduddannelsen af polititjenestemænd, har karakter af rent politiarbejde. I de øvrige afdelinger er der en række arbejdsopgaver, som forudsætter en

politimæssig uddannelse, medens de resterende arbejdsopgaver har karakter af administrativt arbejde, som udføres for hele landets politi. Det gælder f.eks. i udpræget grad for ansatte i de afdelinger, som bl.a. beskæftiger sig med uddannelse, lønanvisning, drift af politiets data-systemer m.v.

Rigspolitechefen har videre oplyst, at der i den omtalte 25-års-periode er sket så mange omlægninger af arbejdsopgaverne i Rigspolitiet, at en kortfattet afdelingsvis opdeling af personalet over tid ikke vil give et retvisende billede af udviklingen i Rigspolitiets organisation. Personalefordelingen på de afdelinger, som fandtes den 31. december 1994, er således:

	Politi	Kontor	Jurister
Afdeling A (Politiafdeling).....	665	50	7
Afdeling B (Personaleafdeling).....	29	32	2
Afdeling C (Administrationsafdeling).....	17	87	7
Afdeling D (Dataafdeling).....	19	221	7
Afdeling E (Udlændingeafdeling).....	214	58	5
Afdeling F (Politiskolen).....	73	6	2
Afdeling G (Efterretningsstjeneste).....	241	84	4
Afdeling H (Bygningsafdeling).....	5	4	2
I alt.....	1.263	542	36

Rigspolitietschefen har endelig oplyst, at oplysnin-
gerne er givet på grundlag af det statistiske
materiale, som udarbejdes pr. 31. december til
brug for politiets årsberetning. Man har således
ikke umiddelbart mulighed for at opgøre de
relevante tal pr. 1. oktober 1995.

Spm. nr. S 84

Til justitsministeren (11/10 95) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Vil ministeren ud fra de seneste erfaringer med
visse pressefolks relationer til visse kriminelle
miljøer overveje ændringer i retsplejelovens
regler om vidnefritagelse og straffelovens regler
om afværge- og anmeldepligt, eventuelt efter at
have forelagt problematikken for Straffelovrådet
og Retsplejerådet?«

Begrundelse

Normalt er der i Danmark ingen anmeldepligt
for forbrydelser, dog bortset fra den særlige
afværge- og anmeldepligt for visse grove for-
brydelser i straffelovens § 141. I retsplejelovens
§ 168 er der derimod en almindelig vidnepligt,
der dog for pressefolk modificeres blandt andet
af vidnefritagelsesreglerne i retsplejelovens
§ 172 (kildebeskyttelse), som igen kan kollidere
med § 141.

Pressedækningen af autonomes aktioner i
perioden 1993-95 – senest afbrydelser af biltra-
fikken i København den 8. oktober 1995 – og en
flok fangers flugt fra Vridsløselille Statsfængsel
samt andre begivenheder har imidlertid efter
spørgerens opfattelse afgørende rokket ved

grundlaget for ovennævnte regler og undtagel-
ser.

Der er ved flere lejligheder afsløret en per-
son- og holdningsmæssig tilknytning mellem
kriminelle miljøer og personer ansat i presse,
radio og tv. Den har for eksempel bevirket, at
fotografer har kunnet være til stede, når forbry-
delser fandt sted, og hvad værre er, har dele af
radio, tv og presse deltaget i en almindelig mis-
informations- og hadkampagne, hvad angår
politiets arbejde, der yderligere er blevet for-
stærket ved, at der på såvel trykte som elektro-
niske medier som pressefolk kan være ansat
folk, der er uden egentlig uddannelse på områ-
det og i virkeligheden lønnes af det offentlige
f.eks. gennem tilskud eller direkte bistands-
hjælp.

Svar (25/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

De særlige regler om vidnefritagelse for presse-
folk findes i retsplejelovens § 172.

Denne bestemmelse giver mulighed for, at
redaktører og redaktionelle medarbejdere m.v.
ved den trykte og elektroniske presse i et vist
omfang kan beskytte deres kilder. Baggrunden
for reglerne er massemediernes opgaver med
hensyn til information og orientering af offent-
ligheden.

Redaktører og redaktionelle medarbejdere
ved den trykte og elektroniske presse har som
udgangspunkt ikke pligt til at afgive vidnefor-
klaring om, hvem der er kilde til en oplysning
eller forfatter til et værk, når kilden eller forfat-
teren er unavngiven.

I straffesager kan retten dog pålægge de
pågældende vidnepligt, hvis sagen angår en
lovovertrædelse, som er af alvorlig karakter, og

som har en strafferamme på mindst 4 års fængsel. Endvidere skal vidneførelsen antages at have afgørende betydning for sagens opklaring, og hensynet til opklaringen skal klart overstige massemediernes behov for at kunne beskytte deres kilder.

Vidnepligt kan også pålægges, hvis sagen vedrører overtrædelse af straffelovens regler om brud på tavshedspligt i offentlig tjeneste eller hverv.

Reglen i retsplejelovens § 172 blev ændret i forbindelse med vedtagelsen af medieansvarsloven i 1991 på grundlag af Medieansvarsudvalgets betænkning nr. 1205/1990. Ændringen skete for at tilpasse retsplejelovens regler til reglerne i medieansvarsloven.

Der er ingen almindelig pligt til at anmelde eller forebygge forbrydelser.

Lovgivningen indeholder imidlertid på enkelte områder særlige pligter. Har man f.eks. kendskab til, at nogen vil begå en forbrydelse, der medfører fare for menneskers liv eller velvære eller for betydelige samfundsværdier, følger det af straffelovens § 141, at man har pligt til så vidt muligt at forebygge forbrydelsen og dens følger, hvis det kan ske uden fare for ens eget eller ens nærmestes liv, helbred eller velvære. Om fornødent skal man anmelde sagen til politiet. Det samme gælder, hvis man har kendskab til, at nogen nærmere angivne kvalificerede forbrydelser mod staten eller de øverste statsmyndigheder vil blive begået.

Også pressefolk er omfattet af pligten i straffelovens § 141 til at forebygge, herunder eventuelt anmelde forbrydelser. Pligten gælder, uanset om de pågældende herved må afsløre en anonym kilde.

Udvalget vedrørende samarbejdet mellem retterne og pressen behandler for tiden en række spørgsmål med tilknytning til retterne og pressen. Udvalget er bl.a. bedt om at overveje en udvidelse af omfanget af vidnebeskyttelsen for redaktører og redaktionelle medarbejdere ved medierne. En eventuel ændring af retsplejelovens § 172 bør efter min opfattelse afvente udvalgets overvejelser.

Det er endvidere min opfattelse, at der ikke er grundlag for at overveje ændringer i den nævnte bestemmelse i straffeloven. Jeg finder derfor ikke anledning til at iværksætte et udvalgsarbejde på dette område.

Spm. nr. S 95

Til indenrigsministeren (12/10 95) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Hvilke konsekvenser agter ministeren at drage af den netop offentliggjorte kriminalitetsstatistik for udenlandske flygtninge, indvandrere og turister med hensyn til bevillinger af indrejse- og opholdstilladelser?«

Begrundelse

En netop offentliggjort kriminalitetsstatistik for 1994 (sigtelsesstatistik) fra Rigspolitechefen viser, at nogle udenlandske nationaliteter, der midlertidigt eller varigt opholder sig i Danmark, tilsyneladende har en langt højere kriminalitet end danskerne.

Det gælder i øvrigt både turister, asylansøgere og fastboende indvandrere.

Hvad angår fastboende, er de mest kriminelle afrikanere, statsløse palæstinensere samt i nogen grad også folk fra Asien, Østeuropa og Sydamerika, mens de andre nationaliteter har en kriminalitet, der ligger på linje med eller under danskernes.

Nu skal ansøgninger naturligvis principielt behandles individuelt, men det ville være naturligt, at der indføres turistvisumtvang for alle nationaliteter med høj kriminalitet plus en meget indgående og restriktiv behandling af ansøgninger.

Det samme gælder asylansøgninger fra sådanne lande såvel som forlængelser af midlertidige opholdstilladelser.

Svar (24/10 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Udlændingestyrelsen.

Udlændingestyrelsen har indledningsvis henledt opmærksomheden på, at Rigspolitechefen i statistikkens indledende afsnit har anført, at det – da statistikken bygger på sigtelser – må understreges, at en af politiet rejst sigtelse mod en person ikke nødvendigvis senere fører til en strafferetlig sanktion over for den sigtede. Endvidere gøres der i statistikken opmærksom på, at opgørelserne i visse tilfælde kan bygge på et lille antal personer, samt at de foretagne sam-

menligninger grupperne imellem må tages med det forbehold, at der ikke kan korrigeres for forskelle, som måtte skyldes sociale forhold.

Udlændingestyrelsen har videre oplyst, at det følger af udlændingeloven, at udlændinge som hovedregel skal have visum for at indrejse og opholde sig her i landet, medmindre de er undtaget fra dette krav.

Der gælder i dag visumpligt for personer fra en lang række lande, herunder for statsborgere fra samtlige afrikanske lande, Pakistan, Kina og for statsløse (herunder statsløse palæstinensere).

Indenrigsministeriet kan supplerende oplyse, at der pr. 1. januar 1996 indføres visumpligt over for statsborgere fra en række lande, herunder bl.a. for statsborgere fra Thailand, Peru, Bolivia og Colombia.

Det kan oplyses, at baggrunden for at indføre visumpligt over for Thailand, Peru, Bolivia og Colombia bl.a. skal findes i en udtalelse fra Rigspolitichefen om et stigende problem med narkotikaindsmuling fra disse lande.

Udlændingestyrelsen har endvidere oplyst, at afgørelser efter udlændingeloven foretages efter en konkret individuel vurdering. Inden for den gældende lovgivning samt i medfør af de forvaltningsretlige grundsætninger er der ikke mulighed for ved sådanne konkrete afgørelser i udlændingesager at medinddrage generelle statistiske oplysninger om udenlandske statsborgeres kriminalitetsforhold i Danmark.

Det bemærkes i øvrigt, at det ikke vil være praktisk muligt i forbindelse med behandlingen af konkrete visumansøgninger eller ansøgninger om opholdstilladelse på forhånd at vurdere, hvorvidt den pågældende udlænding vil begå et strafbart forhold under sit ophold i Danmark.

Efter udlændingelovens § 19, stk. 1, kan en tidsbegrænset opholdstilladelse inddrages, når det grundlag, som er angivet i ansøgningen eller tilladelsen, var urigtigt eller ikke længere er til stede, når udlændingen ikke har fornødent pas, eller når udlændingen undlader at overholde de betingelser, der er fastsat for opholdstilladelsen. Efter udlændingelovens § 11, stk. 2, kan en tidsbegrænset opholdstilladelse nægtes forlænget, såfremt betingelserne i § 19, stk. 1, er opfyldt. Det er således ikke muligt at inddrage eller nægte at forlænge en opholdstilladelse under henvisning til, at den pågældende udlænding har begået eller er sigtet for at have begået kriminalitet i Danmark.

Såfremt en udlænding idømmes straf for et kriminelt forhold, vil den pågældende – afhæn-

gig af kriminalitetens grovhed, pågældendes tilhørsforhold til Danmark og pågældendes øvrige personlige forhold – kunne udvises af landet i forbindelse med afsigelsen af dommen, jf. udlændingelovens § 22–26. Sker dette, bortfalder udlændingens opholdstilladelse automatisk, og den pågældende kan ikke uden tilladelse på ny indrejse og opholde sig her i landet (indrejseforbud), jf. udlændingelovens § 32. Et indrejseforbud kan tidsbegrænses.

En udlænding, der er udvist, kan, så længe det fastsættes indrejseforbud består, ifølge udlændingelovens § 10, stk. 2, alene meddeles opholdstilladelse efter reglerne i §§ 7–8 (flygtningestatus).

For så vidt angår asylansøgere i Danmark, har Udlændingestyrelsen bemærket, at en afgørelse om udvisning på grund af strafbart forhold ikke vil blive effektueret, før der er truffet afgørelse i asylsagen, idet en asylansøger ikke kan sendes tilbage til et land, hvor pågældende risikerer forfølgelse af en sådan karakter, at vedkommende vil være berettiget til asyl. Imidlertid skal asylsager, hvor der sker indberetning om overtrædelser af straffeloven, og hvor der er udsigt til, at asylansøgningen afslås, behandles som hastesager.

Indenrigsministeriet kan henholde sig til det af Udlændingestyrelsen anførte.

Indenrigsministeriet kan endvidere oplyse, at der under Indenrigsministeriet netop er nedsat et ekspertudvalg til belysning af, om der er grundlag for at ændre de gældende bestemmelser om udvisning, herunder om der bør foretages en justering af vægten af de hensyn, som i dag indgår i afvejningen af, om udvisning skal kunne finde sted. Udvalget skal i den forbindelse vurdere, i hvilket omfang specifikke hensyn som f.eks. gentagen kriminalitet, personfarlig kriminalitet og narkokriminalitet samt en eventuel udvisnings konsekvenser for den pågældendes familie kan indgå med større vægt i forbindelse med udvisningsafgørelsen.

Spm. nr. S 166

Til forskningsministeren (18/10 95) af:

Ole Donner (DF):

»Hvornår forventer ministeren, at de forskrifter, der omtales i §§ 5 og 5 a i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed som senest ændret ved lov nr. 377 af 14. juni 1995, foreligger?«

Begrundelse

Af bemærkningerne til den sidste revision af loven fremgår det, at selskaber fremover kan eje fællesantenneanlæg, transportere programmer til anlæggene, eje krypteringssystemer og drive programvirksomhed. Spørgeren vil gerne vide, fra hvilket tidspunkt dette vil være gældende.

Svar (30/10 95)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Som begrundelse for spørgsmålet henvises til lovforslagets bemærkninger, hvoraf det fremgår, at selskaber fremover kan eje fællesantenneanlæg, transportere programmer til anlæggene, eje krypteringssystemer og drive programvirksomhed.

Af de nævnte punkter er en del af disse gennemført ved lovens vedtagelse og gennem fastsættelse af andre forskrifter end de i lovens §§ 5 og 5 a nævnte.

Alle selskaber har således allerede fra ikrafttrædelsen af lov nr. 377 (gennemførelsen af Trin 1) pr. 1. juli 1995 kunnet eje fællesantenneanlæg.

Selskaber kan også allerede i dag transportere programmer til fællesantenneanlæggene. Transport af programmer til fællesantenneanlæg via det offentlige telenet har indtil 1. juli 1995 været omfattet af Tele Danmark A/S' eneret. Ved lovændringerne, der gennemførte Trin 1 (ikrafttræden 1. juli 1995), bortfaldt denne eneret. Med hjemmel i samme lov er fastsat en bekendtgørelse om fremføring af radio-/tv-tjenester via det offentlige telenet, bekendtgørelse nr. 505 af 22. juni 1995, der fastsætter de nærmere vilkår for fremføringen. Fremføring inden for kommuner kan endvidere ske i henhold til bekendtgørelse nr. 503 af 22. juni 1995 om bredbåndsnet og -tjenester.

Hvad angår retten til at drive programvirksomhed, er denne ikke omfattet af lovændringen den 14. juni 1995. Retten tilkommer, jf. lov om radio- og fjernsynsvirksomhed § 1, fortsat Danmarks Radio og TV 2 samt foretagender, der har fået tilladelse til programvirksomhed ved hjælp af satellit eller kabel til områder, der går ud over ét lokalt område (lovens kapitel 5), og selskaber, foreninger og lign. samt kommuner, der har fået tilladelse til programvirksomhed inden for et lokalt område (lovens kapitel 6).

I den politiske aftale af 6. april 1995 indgår som bekendt, at fra tidspunktet for gennemførelsen af den fulde liberalisering af telemarkedet skal Tele Danmark i lighed med andre have adgang til at drive programvirksomhed via satellit og kabel.

Den nye fællesantennebekendtgørelse, som skal udstedes i medfør af lovens §§ 5 og 5 a, er i udkast sendt i høring den 13. juni 1995.

Der er indkommet et stort antal hørings svar, som har medført et behov for en del såvel redaktionelle som substantielle ændringer, hvilket igen har medført, at en endelig bekendtgørelse endnu ikke foreligger.

For så vidt angår ejerskab til krypteringssystemer, er dette spørgsmål ikke forudsat reguleret i de nævnte forskrifter. Omfattet af forskrifterne er derimod programudbydernes ret til ved leverance af kodede programmer at benytte et fælles dekodersystem i fællesantenneanlægget eller at benytte eget dekodersystem og til at forestå afregning direkte med aftagerne af programmerne.

Jeg kan endvidere oplyse, at udkastet til bekendtgørelse om fællesantenneanlæg m.v. ultimo juni 1995 er sendt til såkaldt notifikation i EU.

En sådan fræmsendelse medfører som udgangspunkt pligt for medlemsstaten til ikke at fastsætte en forskrift med teknisk indhold, før Kommissionen har kommenteret udkastet. Kommissionen er dog forpligtet til, hvis de ønsker at afgive kommentarer, at gøre det senest 3 måneder efter Kommissionens modtagelse af udkastet.

Notifikationen har medført en række bemærkninger fra Kommissionen vedrørende den tekniske regulering af fællesantenneanlæg (typegodkendelsesbestemmelser), som der er lagt op til. Der skal findes en løsning herpå, før bekendtgørelsen kan udstedes. Som følge heraf kan bekendtgørelsen tidligst sættes i kraft den 6. januar 1996.

Spm. nr. S 201

Til socialministeren (24/10 95) af:

Tove Fergo (V):

»Mener ministeren ikke, at adskillelse af beslutningskompetence og betalingsforpligtelse i sager om tvangsfjernelse af børn kan være med-

virkende til, at for eksempel små landkommuner vil være tilbageholdende med at hjemgive børn, der for eksempel er blevet tvangsfjernet af Københavns Kommune, og vil ministeren arbejde for at ændre gældende lovgivning, således at betalingsforpligtelsen følger beslutningskompetenzen?»

Begrundelse

Efter gældende lovgivning er det således, at forældres fraflytningskommune er forpligtiget til at betale for den tvangsfjernelse af familiens børn, som den har besluttet, lige indtil tilflytterkommunen beslutter at hjemgive børnene, for eksempel ved barnets 18. år. Udgiften til denne betalingsforpligtelse forventes i 1996 at blive på ca. 110 mio. kr. for Københavns Kommune.

Svar (31/10 95)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg tror ikke, at der på den i spørgsmålet antydede måde spekuleres i økonomiske hensyn i sager om tvangsfjernelse af børn. Disse sager behandles efter min vurdering med stor alvor i kommunerne.

Hertil kommer, at selv om den kommune, der har beslutningskompetencen, ikke også har betalingsforpligtelsen, er en tvangsfjernelsessag en sag, der administrativt belaster kommunen.

Foruden de løbende beslutninger, som en sådan sag giver anledning til, herunder den jævnlige vurdering af planen for barnets ophold, skal sagen, hvis tvangsanbringelsen ønskes opretholdt ud over 1 år fra børn og unge-udvalgets beslutning, forelægges til en fornyet beslutning i udvalget.

De administrative udgifter ved en sådan sag, herunder til det løbende tilsyn med barnets forhold i anbringelsesstedet, skal opholdskommunen selv afholde.

Kompetencen til at hjemgive barnet tilkommer i øvrigt ikke kommunen suverænt. En opretholdelse af tvangsanbringelsen forudsætter som nævnt, at sagen forelægges børn og unge-udvalget, der består af 3 kommunalbestyrelsesmedlemmer, 1 dommer og 1 pædagogisk-psykologisk konsulent. Opretholdelse af en beslutning om tvangsanbringelse kræver, at mindst 4 af udvalgets 5 medlemmer stemmer for beslutningen. Såfremt dommeren ikke er

enig i den trufne beslutning, skal meddelelsen om udvalgets beslutning indeholde oplysning om dommerens afvigende opfattelse.

Endvidere har ankeinstanserne, dvs. Den Sociale Ankestyrelse og landsretten, kompetence til at hjemgive barnet, hvis betingelserne for at opretholde tvangsanbringelsen ikke er opfyldt.

Forældremyndighedsindehaveren har også selv mulighed for at begære barnet hjemgivet. Kan kommunen ikke imødekomme en begæring om hjemgivelse, skal sagen forelægges til afgørelse i børn og unge-udvalget.

Med hensyn til en ændring af den gældende lovgivning kan jeg henvise til, at det under Socialministeriet nedsatte Kontanthjælpsudvalg for øjeblikket foretager en gennemgang af opholdskommunereglerne. Udvalgets overvejelser om disse regler vil indgå i udformningen af den forventede nye lovgivning, der skal afløse bistandsloven.

Spm. nr. S 97

Til trafikministeren (13/10 95) af:

Jette Gottlieb (EL):

»Har danske myndigheder givet grønt lys for en uddybning af Flinterenden fra 7,4 m til 8,6 m i forbindelse med Øresundsbyggeriet, vil en øget uddybning af Flintereden i tilknytning til Øresundsbyggeriet få indvirkning på saltbalancen i Østersøen, og er det i givet fald i overensstemmelse med kravet om en miljømæssig nulløsning?«

Svar (23/10 95)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Flinterenden ligger på svensk søterritorium, og det er således svenske myndigheder, der har kompetence til at meddele tilladelse til projektet på dette område.

I høringsrapporten »Miljø Øresundsforbindelsen – Supplerende Høring 1993«, oktober 1993, indgår opretning af Flinterenden som en af de alternative hovedvarianter i sammenligningen af regeringsaftalens projekt.

Siden indgik en uddybning af Flinterenden i det kompletterende materiale, som Øresundskonsortiet fremsendte til de to landes regeringer

i begyndelsen af februar 1994. Materialet redegjorde for projektets udformning og gennemførelse med henblik på at sikre, at anlæggets blokerende virkning blev bragt ned med 0,5 pct. til realisering af det fælles dansk-svenske krav om, at forbindelsen skal etableres som en nulløsning.

Den 8. februar 1994 redegjorde jeg under en forespørgselsdebat i Folketinget for projektet.

Den svenske regering traf den 16. juni 1994 beslutning om tilladelse til Øresundsforbindelsen, idet det blev forudsat, at Vattendomstolen efterfølgende skulle tage stilling til den detaljerede vilkårsfastsættelse. Dette er sket ved Vattendomstolens afgørelse af 13. juli 1995.

For så vidt angår projektet på dansk område, godkendte jeg den 8. juli 1994 hovedudformning og linjeføring for Øresundsforbindelsen på dansk søterritorium i henhold til anlægslovens § 15. Miljøkvalitetsmålsætninger og -kriterier godkendte jeg den 28. marts 1995 efter samråd med miljø- og energiministeren.

Det følger af ovenstående, at uddybningen af Flinterenden skal ske under hensyn til det fælles dansk-svenske vilkår om, at forbindelsen skal udføres som en nulløsning, hvorefter der ikke må ske en ændring af vandgennemstrømningen i Øresund og i ilt- og salttilførslen til Østersøen som følge af Øresundsforbindelsen.

Spm. nr. S 78

Til justitsministeren (11/10 95) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren overveje at ændre navnelovgivningen med henblik på at skabe forbedrede muligheder for, at færinger samt islændinge og andre udlændinge i højere grad kan navngives efter de for deres egen kultur gældende regler?«

Begrundelse

Navneproblemerne for færinger og islændinge er velkendt. Formanden for Det mellemkirkelige Råd har tillige peget på, at den danske navnelovgivning i mange tilfælde påfører asylsøgere, flygtninge og indvandrere problemer. De danske navngivningsregler kan opfattes som en tilsidesættelse af mindretallets kultur og skabe

administrative problemer, når f.eks. flygtninge vender tilbage til deres hjemland.

Svar (25/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Med hensyn til de færøske navne regler kan det oplyses, at hjemmestyret med virkning fra den 1. januar 1992 overtog navneområdet som særanliggende. Den 16. oktober 1992 trådte lagtingslov nr. 142 af 8. oktober 1992 om personnavne i kraft.

Under Justitsministeriets drøftelser med Færøernes landsstyre forud for gennemførelsen af den nye lov på Færøerne var der enighed om, at der skulle lægges vægt på en streng håndhævelse af domicilprincippet. Det almindelige domicilprincip i dansk ret indebærer, at der ved navngivning og navneforandring anvendes de regler og den navneskik, der er gældende i det land, hvor den pågældende person har sin faste og varige tilknytning. Personer med fast bopæl i Danmark er således undergivet den danske navnelovs regler, uanset om de i henseende til afstamning og statsborgerskab tilhører en anden nationalitet.

Som det fremgår af vedlagte besvarelser af 1. september 1995 af spørgsmål nr. S 2421 og nr. S 2453 (Folketingsåret 1994-95) (ikke optrykt her), blev det på baggrund af en drøftelse mellem landsstyret og Rigsombudsmanden på Færøerne om de problemer, der var opstået som følge af den forskellige lovgivning på Færøerne og i Danmark, i begyndelsen af 1992 aftalt, at landsstyret skulle fremkomme med et forslag til en gensidig aftale med Danmark om samarbejdet på området. Rigsombudsmanden har flere gange siden, senest den 20. juni 1995, rettet henvendelse til landsstyret om sagen.

Fortsatte drøftelser af dette spørgsmål afventer således for tiden et udspil fra det færøske landsstyre.

Jeg vil naturligvis se positivt på en sådan henvendelse fra landsstyret.

Det er korrekt – som forudsat af spørgeren – at en ordning, hvorefter personer kan navngives eller opnå navneforandring efter færøsk navneskik, uanset hvor i riget man er domicileret, vil være uforenelig med den gældende danske navnelov og med dansk navneskik. Dette skyldes navnlig, at den nugældende færøske navneskik, hvorefter et barn som efternavn kan få sin fars fornavn efterfulgt af et -son eller -dottir,

blev afskaffet i Danmark ved dåbsforordningen af 1828.

Med hensyn til de *islandske* navneregler kan det oplyses, at Justitsministeriet i medfør af bekendtgørelse nr. 96 af 24. februar 1988 om anvendelse af islandske regler om personnavne har indført regler, hvorefter islandske statsborgere, der opholder sig midlertidigt i Danmark, kan vælge, om deres barn skal navngives efter dansk eller islandsk navneret. Som noget ganske særligt inden for navneområdet navngiver danske myndigheder således i disse tilfælde efter udenlandske retsregler, men alene for islandske statsborgere, der har midlertidigt ophold i Danmark, f.eks. i forbindelse med studier. En anvendelse af islandske navneregler i videre omfang vil – i lighed med, hvad der er anført om færingers – kolliderer med dansk navnetradition.

For alle udlændinge gælder det ovenfor omtalte domicilprincip, hvorefter personer, der har fast og varig tilknytning til Danmark, alene kan få navneforandring hos danske myndigheder og under anvendelse af danske navneregler. Udlændinge med *midlertidigt* ophold i Danmark vil være henvist til at søge navneforandring hos deres respektive landes myndigheder. Hvis en udlænding føder et barn i Danmark, navngives barnet i overensstemmelse med dansk navneskik ved tilførsel til dansk ministerialbog.

Domicilprincippet er et almindeligt internationalt privatretligt princip, der følges såvel i Danmark som i de fleste andre lande. Jeg har ikke for tiden overvejelser om at indføre særregler om anvendelse af andre landes navnetraditioner.

Spm. nr. S 79

Til indenrigsministeren (11/10 95) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren oplyse, hvilke muligheder herboende udlændinge har for at få ekstra ydelser til forsørgelse af mindreårige børn, der befinder sig i udlandet?«

Svar (26/10 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Udlændinge med opholdstilladelse her i landet har ikke mulighed for at få særlige ydelser til forsørgelse af mindreårige børn, der befinder sig i udlandet.

Personer, der har fået opholdstilladelse som flygtninge, får hjælp efter bistandsloven efter samme regler som danske statsborgere.

Personer over 25 år med forsørgelsespligt over for børn er berettiget til en månedlig kontanthjælp efter bistandslovens § 37 på 8.862 kr. før skat svarende til 80 pct. af dagpengemaksimum. Pågældende skal ud af denne kontanthjælp forsørge sit eller sine børn. Personer under 25 år med forsørgelsespligt over for børn er fra 1. juli 1995 kun berettiget til forsørgertaksten, hvis de forsørger barnet i hjemmet.

En person over 25 år, der har et barn, som opholder sig i udlandet, betragtes som forsørger af dette barn, hvis det kan dokumenteres, at den pågældende er forpligtet og rent faktisk yder bidrag til barnets forsørgelse.

Det betyder, at en person over 25 år er berettiget til kontanthjælp efter satsen for personer over 25 år med forsørgelsespligt over for børn, hvis det kan dokumenteres, at pågældende rent faktisk forsørger eget barn i udlandet.

For så vidt angår asylansøgere, er disse i almindelighed ikke omfattet af bistandslovens regler om kontanthjælp, idet Udlændingestyrelsen efter udlændingelovens § 42 a sørger for de pågældendes underhold. Det beløb, som Udlændingestyrelsen udbetaler til underhold, er uafhængigt af, hvorvidt den pågældende asylansøger er forsørger for børn i udlandet.

Spm. nr. S 183

Til landbrugs- og fiskeriministeren (19/10 95) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren i forlængelse af besvarelsen af spørgsmål nr. S 92 oplyse, hvordan administrationen af handyrpræmier foregår i andre EU-lande, samt oplyse, hvornår den af ministeren i september måned 1995 nedsatte arbejdsgruppe til belysning af præmieordningen ventes at afslutte sit arbejde?«

Begrundelse

Spørgeren er interesseret i sammenlignelige oplysninger mellem Danmark og andre EU-lande.

Endvidere ønskes oplyst, hvornår arbejdsgruppen ventes at afslutte sit arbejde.

Svar (30/10 95)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

De fleste EU-lande har som følge af et andet produktionsmønster for handyr end det danske baseret administrationen af præmieordningen for handyr på den såkaldte gårdmodel, hvor landmændene op til to gange i dyrets levetid kan søge om præmie efter 10 måneder henholdsvis efter 22 måneder.

Ved slagtning er dyr under gårdmodellen typisk ældre end danske handyr, ligesom de ofte har været handlet flere gange. Et administrativt dokument med oplysninger om bl.a. fødselsdato skal følge dyret hele livet til sikring af, at dyret højst modtager to præmier.

Kun Tyskland og Sverige bruger ligesom Danmark slagtemodellen. Ministeriet har ikke detaljeret kendskab til disse landes gennemførelsesbestemmelser, men det er indtrykket, at i hvert fald den tyske ordning er administrativt tungere end den danske.

Tyske producenter skal således indsende besætningsoversigt sammen med faktura fra slagtestedet, forinden præmien kan udbetales.

Landbrugs- og Fiskeriministeriet har foreløbig planlagt 4 møder i arbejdsgruppen om den nationale administration af præmieordningen for handyr. Arbejdet forventes afsluttet inden årets udgang.

Spm. nr. S 194

Til landbrugs- og fiskeriministeren (23/10 95) af:

Niels Højland (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse om konsekvenserne for danske slagtehus og kødopskæringsvirksomheder i forbindelse med gennemførelsen af Ferskkødsdirektivet, som for en del af direktivets vedkommende indeholder dispensa-

tioner til udgangen af 1995, og kan ministeren oplyse, om andre EU-lande har opfyldt direktivet eller har fået dispensation ud over udgangen af 1995 og i bekræftende fald hvilke lande samt hvilke nye tidsfrister?«

Begrundelse

Spørgeren ønsker oplyst, om ministeriet er i besiddelse af oplysninger, der fortæller om konsekvenserne for slagtehus og kødopskæringsvirksomheder som følge af direktivets ikrafttrædelse.

Det er tidligere af Danske Slagtermestres Landsforening blevet påpeget, at gennemførelse af direktivet ville kunne betyde lukning af mange slagtehus og kødopskæringsvirksomheder, idet direktivet foreskriver krav, der medfører betydelige investeringer, typisk investeringer i millionklassen, som der ikke er forretningsmæssig begrundelse for at foretage, da de små virksomheder sædvanligvis har en årlig omsætning på under 5 millioner kroner. Som konsekvens heraf frygter spørgeren, at mange mindre slagtehus og kødopskæringsvirksomheder allerede er lukket eller lukker i den kommende periode.

Svar (30/10 95)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

EU-kravene til indretning og hygiejne for slagterivirksomheder fremgår af Rådets direktiv 91/497 om ændring og kodificering af direktiv 64/433 om fersk kød. Opfyldelsen af kravene skal sikre de grundlæggende principper angående adskillelse mellem rene og urene afdelinger og processer i virksomheder, passende produktionsflow og opfyldelse af veterinære og hygiejniske krav til produkterne.

Direktivet trådte i kraft den 1. januar 1993, hvor alle kravene principielt skulle være opfyldt. Kravene er mindstekrav, og direktivet giver ikke dispensationsmuligheder for myndighederne. Direktivet er implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 1020 af 15. december 1993 om fersk kød og køle- og fryselagre.

Ved udarbejdelse af direktiv 91/497 var det klart, at hjemmemarkedsvirksomhederne ikke umiddelbart ville kunne opfylde kravene inden den 1. januar 1993. For de små virksomheder blev der udarbejdet særlige indretnings- og

driftsmæssige betingelser, der på visse punkter er lempeligere med hensyn til indretningskravene, men ikke med hensyn til hygiejnekravene.

Vi har i Danmark vedtaget, at Veterinærdirektoratet, som den myndighed der skal sikre opfyldelsen af kravene til hjemmemarkedsvirksomhederne, skal gennemgå de enkelte små virksomheder. Disse har derefter skullet udarbejde en arbejdsplan med henblik på at foretage de nødvendige tilpasninger.

Ved den seneste ændring af direktivet (foråret 1995) blev de endelige tidsfrister for gennemførelse af kravene fastlagt. Fristen for større virksomheder, der er ved at blive fuldt EU-autoriseret (overgangsvirksomhederne), er fastsat til 31. december 1995 med mulighed for en konkret fristforlængelse. Jeg har derudover bedt Veterinærdirektoratet om at give de enkelte små slagtehus, der rettidigt har påbegyndt arbejdet ifølge en af Veterinærdirektoratet godkendt plan, en fristforlængelse, hvor det skønnes veterinærfagligt forsvarligt. Denne fristforlængelse skal fastlægges konkret ud fra forholdene på den enkelte virksomhed og herunder også omfanget af de nødvendige tilpasninger.

Dette er i overensstemmelse med, hvad jeg sagde ved samrådet i Landbrugs- og Fiskeriudvalget den 17. maj 1995, og med den forståelse, der er opnået med Danske Slagtermestres Landsforening. Jeg er i den forbindelse ganske klar over, at der i forbindelse med Veterinærdirektoratets gennemgang af de små virksomheder vil være virksomheder, der efter en konkret afvejning af forskellige forhold på virksomheden, f.eks. egen alder, omfang af og omkostninger ved eventuelle tilpasninger, økonomi og beliggenhed, finder, at en tilpasning til de nye regler vil være urentabel. Disse virksomheder vil i stedet vælge at ophøre driften.

Jeg skal understrege, at direktivet ikke giver mig mulighed for at dispensere fra reglerne i videre omfang, end det allerede er sket.

Jeg skal endelig bemærke, at jeg ikke er bekendt med, at andre EU-lande giver dispensationer ud over, hvad der er muligt ifølge direktivet.

Spm. nr. S 77

Til forskningsministeren (11/10 95) af:

Bertel Haarder (V):

»Vil ministeren gribe ind og sikre, at trafikministeren ikke skaber sig et ministerstyret monopol på al trafikforskning her i landet?«

Begrundelse

Ethvert ministerium har en drøm om at have sin egen forskning, men dermed kan der gøres skade på forskningens frihed og kvalitet. Det må være en forskningsministers opgave at sikre, at forskningen lægges dér, hvor den indføres bedst, samt at ministerinteresser ikke præger forskningens resultater.

Svar (27/10 95)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg må afvise spørgerens antydning af, at trafikministeren skulle søge at skabe sig et ministerstyret monopol på dansk trafikforskning. Erhvervsudviklingsrådets Ressourceområdeanalyse nr. 7 »Transport/Kommunikation« fra december 1993 rummer en karakteristik af dansk transportforskning, som jeg må betragte trafikforskning som værende en del af eller synonym med. Dansk transportforskning beskrives som spredt ud på mange små enheder i private og offentlige forskningsmiljøer. En bedre koordinering af trafikforskningen og en mulighed for at prioritere særlige dele er mulig uden at skabe et ministerstyret monopol. Her vil jeg henvise til, at trafikministeren har ytret sig meget positivt over for at indgå i en fortsat indsats inden for strategisk miljøforskning og dermed i en tværministeriel satsning. Samtidig vil jeg pege på, at EU finansierer ca. 10 pct. af de anslåede årligt ca. 100 mio. kr. til dansk transportforskning. Begge de nævnte forhold synes jeg taler imod, at der skulle være ved at blive skabt et trafikministerielt monopol på trafikforskningen herhjemme.

Spm. nr. S 26

Til indenrigsministeren (4/10 95) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Finder ministeren det rimeligt, at valgloven diskriminerer samboende, idet kun ægtefæller, der lovformeligt har indgået ægteskab, kan opnå valgret til Folketinget under deres midlertidige ophold i udlandet, og vil ministeren tage initiativ til, at denne diskrimination ophører?«

Begrundelse

Det virker ude af trit med det virkelige liv, at der finder en grov forskelsbehandling sted mellem samboende og gifte, når det gælder retten til at bevare valgret. Mange samboende er familier med børn og et langt samliv bag sig. Det virker komplet uforståeligt, at samfundet diskriminerer denne gruppe så groft, at de enten tvinges til at gifte sig eller afstå fra at påtage sig et midlertidigt job i udlandet, såfremt de begge vil bevare den borgerret, det er at kunne stemme til det danske Folketing. Dette tvangsindgreb i borgernes rettigheder er uacceptabelt i en tid, hvor al anden lovgivning indeholder regler om forbud mod diskrimination på grund af religion, race, køn m.m.

Svar (20/10 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Folketingsvalglovens § 2 indeholder regler om, hvilke personer der anses for at have fast bopæl i riget uanset udlandsophold. Disse regler skal ses på baggrund af bestemmelsen i grundlovens § 29, stk. 1, hvorefter fast bopæl i riget er en af betingelserne for valgret til Folketinget. De øvrige betingelser er dansk indfødsret, fyldt 18 år og ikke umyndiggjort. Det er korrekt, at reglerne i folketingsvalglovens § 2 indebærer, at en samlevende ægtefælle i visse tilfælde har valgret uanset udlandsophold, mens en »papirløst« samlevende i de tilsvarende tilfælde ikke har valgret.

Ægtefællereglen gælder derimod tilsvarende for samlevende registrerede partnere. Dette følger af lov nr. 372 af 7. juni 1989 om registreret partnerskab, § 3, stk. 2, hvorefter bestemmelser i dansk lovgivning, som omhandler ægteskab og ægtefæller, skal anvendes tilsvarende på registreret partnerskab og registrerede partnere.

Valglovsudvalget af 1983, der i 1986 afgav betænkning om en ny folketingsvalglov, overvejede, om der burde ske en mindre udvidelse af personkredsen omfattet af § 2, således at bestemmelsen også kom til at omfatte ikke blot samlevende ægtefæller, men også ugifte samlevende i ægteskabslignende forhold. Resultatet af udvalgets overvejelser blev, at man ikke kunne anbefale en sådan udvidelse.

Udvalget henviste herved til, at reglerne om den personkreds, der har valgret uanset (midlertidigt) ophold i udlandet, skal holdes inden for rammerne af grundlovens bopælsbegreb. En sidestilling af ugifte samlevende med ægtefæller i relation til grundlovens bopælsbegreb og dermed i henseende til valgret måtte derfor efter udvalgets opfattelse i hvert fald forudsætte, at lovgivningsmagten mere generelt har bestemt, at ugifte samlevende skal sidestilles med ægtefæller. En sådan generel sidestilling har lovgivningsmagten imidlertid ikke bestemt. Udvalget anførte i denne forbindelse, at selv om faste samlivsforhold på en del lovgivningsområder efterhånden er blevet sidestillet med ægteskab, er retsvirkningerne på de fleste områder fortsat knyttet til ægteskabet. Det gælder således reglerne om formuefællesskab, om arv og om børns retsstilling samt de offentligretlige regler om beskatning. (Udvalgets overvejelser indeholdes i betænkning nr. 1084/1986, side 34-35).

Jeg er enig i de synspunkter, som Valglovsudvalget af 1983 har givet udtryk for. Jeg finder derfor ikke grundlag for at tage initiativ til at ændre folketingsvalglovens § 2 med henblik på at sidestille »papirløst« samlevende med ægtefæller i relation til opfyldelse af betingelserne for at bevare fast bopæl i riget og dermed valgret uanset udlandsophold.

Spm. nr. S 27

Til indenrigsministeren (4/10 95) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Betyder reglerne i valglovens § 2, stk. 2, 1. pkt., at en homoseksuel, der har indgået registreret partnerskab, kan tildeles valgret til Folketinget, såfremt den anden part i det registrerede partnerskab midlertidigt har kontrakt om arbejde i udlandet og partneren følger med til udlandet, og vil ministeren i bekræftende fald oplyse, om det ikke er diskrimination af samboende hetero-

seksuelle, da den samlevende, der ikke er gift eller har indgået registreret partnerskab, ikke har valgtret efter nævnte lovbestemmelse, når henses til, at hverken de registrerede partnere eller de samboende heteroseksuelle har indgået lovformeligt ægteskab efter normal sprogbrug?»

Begrundelse

I en afgørelse fra Valgretsnettet af 7. august 1995 (j. nr. 1995/40431/101-503) fremgår som begrundelse for et afslag: »Begrebet ægtefæller fortolkes i overensstemmelse med almindelig sprogbrug som to personer, der har indgået lovformeligt ægteskab. Som yderligere betingelse stilles, at ægtefællerne skal være samlevende. Det er således ifølge loven ikke tilstrækkeligt, at de to personer er fast samlevende, hvis de ikke tillige er gift.« Det må være rimeligt, at sprogbbruget ændres i lyset af loven om registreret partnerskab, som ligestiller registrerede partnere med ægtefæller.

Det må også være rimeligt, at loven ændres, således at fast samboende kan opnå valgtret eller blive skattefri, når man nu kan lave særregler i andre love for fast samboende, f. eks. i lov om afgift af dødsboer og gaver § 1, stk. 2, litra d.

Svar (20/10 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Personer, der har indgået lovformeligt ægteskab eller lovformeligt registreret partnerskab, har i visse tilfælde valgtret uanset udlandsophold, mens personer, der samlever »papirløst«, ikke har valgtret i de tilsvarende tilfælde. Det gælder, uanset om de »papirløst« samlevende er af samme køn eller forskelligt køn. Der foreligger derfor ingen diskrimination af den i spørgsmålet nævnte art.

I øvrigt henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 26.

Spm. nr. S 137

Til arbejdsministeren (16/10 95) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke kontrolforanstaltninger der bruges i de andre nordiske

lande samt i EU-landene for at sikre, at udbetaling af dagpenge sker efter regler og forskrifter, samt hvorledes reglerne om, at den arbejdsledige er til rådighed for arbejdsmarkedet, kontrolleres?«

Begrundelse

Af ministerens svar på spørgsmål nr. S 2152 og 2154 af 18. september 1995 kan det tydeligt aflæses, at Danmark indtager en særstilling til gunst for de ledige, når det drejer sig om vilkår, dagpengesatser samt øvrige regler for modtagelse af dagpenge. Det er vigtigt at få oplyst, om dette også gælder kontrollen med, at reglerne bliver overholdt.

Af TV-Avisen søndag den 15. oktober 1995 fremgik det, at de danske kontrolsystemer – sammenlignet med for eksempel de norske – er fuldstændig lemfældige. Danmark kan ikke opretholde et dagpengesystem, som er så gunstigt, at ydelser, regler og kontrol er helt ude af trit med resten af Europa. Det giver Danmark en dårligere konkurrenceevne, ligesom det i forhold til de ledige mere får karakter af »borgerløn«, som gør, at ledige ikke er aktive nok for at skaffe sig arbejde. Dette er i strid med alle intentioner om arbejdsløshedsforsikring.

Svaret bedes givet i skemaform for hvert land for sig, således at det er muligt umiddelbart at sammenligne med de danske kontrol- og rådighedsregler.

Svar (25/10 95)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

I begrundelsen for spørgsmålet nævnes det blandt andet, at de danske kontrolsystemer – sammenlignet med f.eks. de norske – er lemfældige, og at Danmark ikke kan opretholde et dagpengesystem, der er så gunstigt, at ydelser, regler og kontrol er helt ude af trit med resten af Europa. På denne baggrund ønskes svaret givet i skemaform for hvert land for sig, så det er muligt umiddelbart at sammenligne med de danske kontrol- og rådighedsregler.

Jeg vil indledningsvis sige, at jeg er glad for dette spørgsmål, da det giver mig anledning til at korrigere nogle af de noget misvisende påstande, der var fremme i det tv-indslag, der nævnes i spørgsmålet.

De kontrolforanstaltninger, der anvendes i Norge og Sverige, bygger til dels på de kontrolforanstaltninger, der anvendes i Danmark. Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen (DfA), der har det overordnede tilsyn med udbetalingerne af dagpenge og tilsynet med arbejdsløshedskassernes administration i øvrigt, har gennem uformelle samtaler med repræsentanter fra de norske og svenske myndigheder været disse behjælpelige med oplysninger om, hvordan de danske kontrolforanstaltninger er indrettet. I Sverige og Norge er man i modsætning til i Danmark først inden for de seneste år begyndt at foretage en egentlig kontrol.

I øvrigt henledes spørgers opmærksomhed på, at der ikke – bortset fra i Sverige, Finland og Danmark – eksisterer arbejdsløshedskasser i de andre EØS-lande. Det er derfor overordnet set de samme myndigheder, der forestår udbetalingen af dagpenge og kontrollen med, at udbetalingen sker efter gældende regler og forskrifter.

Europa-Kommissionen har oplyst, at der ikke foreligger en samlet oversigt over kontrolforanstaltninger og rådighedstilsyn i de 18 EØS-lande. DfA har derfor – som det fremgår af kildehenvisningerne i skemaet – indhentet oplysningerne telefonisk hos myndighederne, herunder via ambassader, og endelig ved hjælp af brochurer udgivet i nogle af de omhandlede lande.

For 5 landes vedkommende har det ikke været muligt at fremskaffe blot nogle af de ønskede oplysninger.

Jeg vil gerne påpege det vanskelige i – selv i skemaform – at sammenligne de forskellige landes systemer. Det kan f.eks. være vanskeligt at sammenligne værdien af at skulle møde på arbejdsformidlingen hver dag med værdien af at have pligt til f.eks. at møde til samtale hos en arbejdsgiver.

Endelig vil jeg påpege, at der kan være store forskelle på landenes øvrige lovgivning, og at disse enten åbner mulighed for eller afskærer fra at foretage en nærmere kontrol af dagpengeudbetalingerne. Her tænkes primært på de enkelte landes registerlovgivning.

Sammenfattende er det mit indtryk, at det danske arbejdsløshedsforsikringssystem har et særdeles udbygget og velfungerende kontrolsystem – både af de udbetalende myndigheder (arbejdsløshedskasserne) og af det enkelte medlem – og at kontrollen sagtens tåler sammenligning med den, der finder sted i de øvrige EØS-lande.

Vedrørende de kontrolforanstaltninger, der benyttes i Danmark, vedlægges en række skemaer. Desuden vedlægges 2 bilag udarbejdet af Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen. (Ikke optrykt her).

TABEL I

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, oktober 1995

Kontrol af dagpengeudbetaling og rådighed i Norden

	DANMARK	FINLAND	ISLAND	NORGE	SVERIGE
Kontrolforanstaltninger	a) – Administrationsundersøgelser – Specialundersøgelser (f.eks. særlige lovgivningsområder) – Interiveret rådighedstilsyn b) – Skatteregisterundersøgelser – Specialundersøgelser (f.eks. »sort arbejde-tilsyn«, »– lufthavnstilsyn«) c) NEJ d) JA, både fra private og andre offentlige myndigheder	a) JA, løbende b) pensionsregisteret c) JA, pensionsregisteret, med både oplysninger om dagpenge og løn d) JA, både fra private og andre offentlige myndigheder	a) – b) hvis mistanke, indhentes oplysninger fra andre offentlige myndigheder c) NEJ d) mest private og fagforeninger	a) – b) – c) JA – via særlig kontrolmyndighed ADK siden den 1. april 1993 d) JA, fra private og andre offentlige myndigheder	a) vides ikke b) stor skattestikprøve i 1994. Ellers ikke c) NEJ d) JA, både fra kasserne og andre offentlige myndigheder
Kontrol af rådighed	a) Ved ledighedens indtræden b) JA, indsendes hver 14. dag eller 1 gang om måneden c) 1. gang afslag: 1 uges karantæner 2. gang afslag: stop af dagpenge 1. gang afslag i delperiode 2 i henhold til handlingsplan: stop af dagpenge	a) varierer, nogle møder hver 2. uge, andre hver eller hver 3. måned b) ansøgningskort 1. gang c) 1. gang og 2. gang afslag: 6 ugers karantæner 3. gang afslag: stop af dagpenge	a) 1 gang om ugen, samme ugedag hver gang b) kort, der bliver stemplet ved fremmøde. Får pgl. arbejde, skal kortet afleveres på AF c) 40 dages karantæner	a) JA, højst 3 måneder imellem b) JA, indsendes hver 14. dag c) 1. gang afslag: 8 ugers karantæner 2. gang afslag: 12 ugers karantæner 3. gang afslag: 26 ugers karantæner	a) højst 4 uger imellem, varierer b) JA c) karantæner afhængig af det tilbudte arbejdes længde

(Fortsætter)

	DANMARK	FINLAND	ISLAND	NORGE	SVERIGE
Andet	Vejledningssamtaler (ved 39 ugers ledighed inden for 52 uger). Rådighedsvurderinger (ved 20 og 44 måneders ledighed, eller når der er 3 måneder tilbage af delperiode 1, eller hvis der i øvrigt opstår tvivl om rådigheden)	-	Kursus, karantæne ved afslag i visse tilfælde	-	-

TABEL II

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, oktober 1995

Kontrol af dagpengeudbetalinger og rådighed i Storbritannien, Irland, Holland og Frankrig

	STORBRITANNIEN	IRLAND	HOLLAND	FRANKRIG
Kontrolforanstaltninger				
a) Tilsyn med kasserne	a) -	a) -	a) -	a) -
b) Tilsyn med medlemmer	b) -	b) -	b) -	b) -
c) Registersamkøring	c) JA	c) JA	c) JA	c) JA
d) Anmeldelse	d) -	d) -	d) -	d) -
Kontrol af rådighed				
a) AF-fremmøde	a) hver 14. dag	a) varierer fra region til region, generelt og oftest hver 14. dag	a) for nylig ændret fra 1 gang årligt til oftere fremmøde	a) 1 gang om måneden
b) Dagpengekort	b) fremmødebog	b) fremmødebog	b) vides ikke	b) vides ikke
c) Konsekvens af at afslå formidlet arbejde	c) vides ikke	c) kan miste dagpengeretten	c) kan miste dagpengeretten	c) vides ikke
Andet	-	hvis mistanke, skal pgl. dokumentere jobsøgning	jobformidlingskontor kontrollerer jobsøgning	-

TABEL III

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, oktober 1995

Kontrol af dagpengeudbetalinger og rådighed i Belgien, Luxembourg, Tyskland og Grækenland

	BELGIEN	LUXEMBOURG	TYSKLAND	GRÆKENLAND
Kontrolforanstaltninger				
a) Tilsyn med kasserne	-	Ingen oplysninger	a) -	Ingen lysninger
b) Tilsyn med medlemmer	b) kontrolbesøg i hjemmet (stikprøve)		b) vides ikke	
c) Registersamkøring	c) JA		c) NEJ	
d) Anmeldelse	d) JA		d) vides ikke	
Kontrol af rådighed				
a) AF-fremmøde	a) skal stemple på AF hver dag. (indtil 50 årsalderen)	Ingen oplysninger	a) mindst 1 gang i kvartalet, oftere, hvis tvivl om rådighed	Ingen oplysninger
b) Dagpengekort	b) -		b) pligt til at meddele ændringer i ledigheden	
c) Konsekvens af at afslå formidlet arbejde	c) Nedsættelse af dagpenge først. Kan miste dagpengeretten		c) 12 ugers karantæne + 12 ugers mindre dagpenget	
Andet	-	-	-	-

TABEL IV

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, oktober 1995

Kontrol af dagpengeudbetalinger og rådighed i Italien, Portugal, Spanien, Østrig og Liechtenstein

	ITALIEN	PORTUGAL	SPANIEN	ØSTRIG	LIECHTENSTEIN
Kontrolforanstaltninger					
a) Tilsyn med kasserne	Ingen oplysninger	Ingen oplysninger	Ingen oplysninger	Ingen oplysninger	Ingen oplysninger
b) Tilsyn med medlemmer					
c) Registersamkøring					
d) Anmeldelse					
Kontrol af rådighed					
a) AF-fremmøde	Ingen oplysninger	a) vides ikke	a) 1 gang om måneden	Ingen oplysninger	Ingen oplysninger
b) Dagpengekort		b) vides ikke	b) vides ikke		
c) Konsekvens af at afslå formidlet arbejde		c) kan miste dagpengere retten	c) vides ikke		
Andet	-	-	-	-	

KILDER

Danmark: Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, 2. og 6. kontor.

Finland: Social-helsevårdministeriet, pr. telefon.

Island: Atvinnuleysistryggingasjóður, pr. telefon.

Norge: Arbejdsdirektoratet, pr. telefon.

Sverige: Arbetsmarknadsstyrelsen, pr. telefax.

Storbritannien: Fremmødebogen »Helping you back to work« udgivet af de engelske myndigheder.

Irland: Irlands ambassade i Danmark, pr. telefon.

Holland: Hollands ambassade i Danmark, pr. telefon.

Frankrig: Frankrigs ambassade i Danmark, pr. telefon.

Belgien: Belgiens ambassade i Danmark, pr. telefon.

Tyskland: Bundesanstalt für Arbeit, pr. telefon.

Portugal: Side 131 i »The Portuguese Social Security

Schemes 1995«, udgivet af Secretary of State for Social Security. Spanien: Oplyst af person, der har været i Spanien på attest E-303.

BILAG 1

Notat vedrørende kontrolforanstaltninger i forbindelse med udbetaling af dagpenge.

De kontrolforanstaltninger, der benyttes i Danmark, forstås af Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen og retter sig dels mod administrationen af regelsættet i de enkelte arbejdsløshedskasser, dels mod det enkelte medlem.

Kontrollen med arbejdsløshedskassernes administration inddeles i administrationsundersøgelser og specialundersøgelser. Administrationsundersøgelserne er tværgående undersøgelser af en enkelt arbejdsløshedskasse, hvor alle administrationsområder gennemgås. Specialundersøgelser retter sig primært mod særlige lovgivningsområder eller administrationsområder i udvalgte arbejdsløshedskasser.

Kontrolforanstaltningerne mod det enkelte medlem baseres dels på skatregisterundersøgelser og dels på specialundersøgelser. Skatregisterundersøgelser, der har været anvendt siden 1982, baseres på en sammenligning af oplysninger fra Told- og Skattestyrelsens centrale oplysningsregister (COR) og arbejdsløshedskassernes oplysninger på det samme medlem. Specialundersøgelser er baseret på et samarbejde med andre offentlige myndigheder (f.eks. Told og Skat og politiet, og undersøgelserne retter sig mod særlige brancher, f.eks. hotel- og restaurationsbranchen, rengøringsbranchen og byggebranchen, eller – for så vidt angår samarbejdet med politiet – mod personer, der oppebærer ydelser under ophold i udlandet.

Endelig er der et intensiveret rådighedstilsyn, hvor arbejdsformidlingerne underretter arbejdsløshedskasserne om afslag på formidlet arbejde, afslag på udarbejdelse af en handlingsplan, afslag på eller ophør i et tilbud efter en individuel handlingsplan eller udeblivelse fra et temamøde på arbejdsformidlingen. Kasserne har i den forbindelse pligt til at underrette direktoratet om udfaldet af rådighedsvurderingen, og direktoratet fører løbende kontrol med arbejdsløshedskassernes behandling af disse sager.

BILAG 2

Notat vedrørende kontrol af rådighed

Arbejdsløshedskassen skal senest vurdere medlemmets rådighed for arbejdsmarkedet, når medlemmet har været ledig i sammenlagt 20 måneder. På dette tidspunkt indberettes med-

lemmet til arbejdsformidlingen med henblik på at få udarbejdet en handlingsplan, idet den ledige har ret og pligt til at deltage i tilbud i minimum 12 måneder i delperiode 1. Når medlemmet har fået udarbejdet en handlingsplan, har medlemmet pligt til at følge denne.

Endvidere skal arbejdsløshedskassen vurdere medlemmets rådighed, når medlemmet har været ledig i 44 måneder, eller når der er 3 måneder, til medlemmets referenceperiode i delperiode 1 udløber. På dette tidspunkt indberettes medlemmet til arbejdsformidlingen, idet medlemmet skal overgå til delperiode 2.

Et medlem i delperiode 2 har ret og pligt til tilbud op til fuld tid. Hvis medlemmet afslår at få udarbejdet en handlingsplan eller afslår et tilbud i henhold til handlingsplanen, mister medlemmet helt retten til dagpenge.

Når medlemmet har modtaget dagpenge i en periode på sammenlagt 39 uger inden for 52 uger, skal arbejdsløshedskassen afholde et møde med medlemmet, hvor medlemmet vejledes om rettigheder og pligter. I forbindelse med mødet skal arbejdsløshedskassen blandt andet notere, hvor mange stillinger medlemmet har søgt, siden medlemmet blev ledigt eller sidst var til vejledningsmøde.

Hvis arbejdsløshedskassen under mødet finder, at der muligvis kan være tvivl om medlemmets rådighed for arbejdsmarkedet, skal arbejdsløshedskassen indkalde medlemmet til en samtale for at vurdere medlemmets rådighed.

Endelig skal arbejdsløshedskassen undersøge medlemmets rådighed, hvis der i øvrigt opstår tvivl om medlemmets rådighed for arbejdsmarkedet. Dette kan for eksempel ske i forbindelse med et arbejdsophør.

Herudover får arbejdsløshedskassen underretning fra arbejdsformidlingen, hvis medlemmet afslår formidlet arbejde, afslår at få udarbejdet en handlingsplan, afslår eller ophører i et tilbud efter en individuel handlingsplan eller udebliver fra et temamøde i arbejdsformidlingen. I alle disse tilfælde skal arbejdsløshedskassen undersøge og melde tilbage til arbejdsformidlingen, om medlemmet er til rådighed.

I forbindelse med direktoratets intensiverede rådighedstilsyn har arbejdsløshedskassen endvidere pligt til at underrette direktoratet om udfaldet af rådighedsvurderingen, og direktoratet fører løbende kontrol med arbejdsløshedskassens behandling af disse sager.

Når medlemmet har været ledigt i sammenlagt 12 måneder inden for 15 måneder, skal medlemmet også kunne formidles arbejde, som medlemmet kan varetage, det vil sige, at der sker en væsentlig udvidelse af det arbejdsområde, som medlemmet skal stå til rådighed for.

Endelig skal medlemmet løbende indsende dagpengekort til arbejdsløsheds-kassen, hvorpå medlemmet på tro og love skriver under på, at medlemmet har villet og kunnet overtage arbejde med dags varsel i hele perioden, ligesom det fremgår af dagpengekortet, at medlemmet er forpligtet til at oplyse arbejdsløsheds-kassen om ethvert forhold, der har betydning for bedømmelsen af dagpenge retten.

Spm. nr. S 138

Til arbejdsministeren (16/10 95) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren i skematisk form og opdelt på fuldtidsforsikrede og deltidsforsikrede, mænd og kvinder, selvstændige samt medarbejdende ægtefæller og eventuelt andre oplyse, hvor mange der blev tilmeldt dagpengesystemet i forbindelse med de ændrede regler for efterløn for ca. 3 år siden?«

Begrundelse

Det forekommer aldeles uacceptabelt, at personer ved at tilmelde sig dagpengesystemet for at opnå ret til efterløn efter kort tid på arbejdsmarkedet ved ledighed har kunnet opnå en offentlig forsørgelse i 17 år på baggrund af en fradragsberettiget egenbetaling på ca. 17.000 kr., hvor den offentlige ydelse, de opnår indtil det fyldte 67. år, bliver mere end 2 mio. kr. Forholdet bliver endnu mere uacceptabelt, fordi der i forbindelse med medarbejdende ægtefæller ikke er den tilstrækkelige kontrol mellem skattevæsenets accept af, hvornår man kan accepteres som medarbejdende ægtefælle, og kontrollen med, hvorvidt man har tilmeldt sig dagpengesystemet på baggrund af den faktuelle arbejdstid i ægtefællens firma. Det betyder i praksis, at en medarbejdende ægtefælle, der eventuelt arbejder 4 timer, kan have ladet sig fuldtidsforsikre og dermed »udnytte« systemet, uden at systemet er i stand til at opdage, at dette sker.

Svar (25/10 95)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Anciennitetskravet for overgang til efterløn blev ændret pr. 1 april 1992 (jf. svar på spørgsmål nr. S 141). Tabel 1 viser udviklingen i antallet af dagpengeforsikrede i perioden, til ændringen trådte i kraft samt kvartalet efter, da der forekom en del efterbehandlinger og dispensationer. Det er ikke muligt med det foreliggende materiale at identificere mænd og kvinder samt medarbejdende ægtefæller.

Tabel 1: Udviklingen i antallet af dagpengeforsikrede fra 1. oktober 1991 til 1. juli 1992

	1. oktober 1991	1. januar 1992	1. april 1992	1. juli 1992
Fuldtid	1.850.861	1.865.190	1.934.849	1.979.022
Deltid	146.567	143.850	146.685	144.938
Selvstændige (fuldtid)	153.075	160.541	178.209	187.593
I alt	1.997.428	2.009.040	2.081.534	2.123.960

Spm. nr. S 139

Til arbejdsministeren (16/10 95) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren redegøre for udviklingen i de offentlige udgifter til overgangsydelse fra indførelsen til nu, opdelt på hvert år og på hver af kategorierne fuldtidsforsikrede og deltidsforsikrede, mænd og kvinder, selvstændige og medarbejdende ægtefæller og eventuelt andre, idet tallene for 1995 bedes opgivet som skøn?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 138.

Svar (25/10 95)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Tabel 1 viser udgifterne til overgangsydelse fra ordningens start 1. marts 1992 til 1995.

Tabel 2: Udgifter til overgangsydelse 1992-1995 fordelt på forskellige kategorier

	Udgifter for selvstændige (mio. kr.)	Udgifter for fuldtidsforsikrede (mio. kr.)	Udgifter for deltidsforsikrede (mio. kr.)	Udgifter for kvinder (mio. kr.)	Udgifter for mænd (mio. kr.)
1992	24	123	24	108	40
1993	83	384	80	339	125
1994	127	741	129	644	226
1995	282	1.971	269	1.635	605

Tallene er baseret på andelen af hhv. selvstændige, fuld- og deltidsforsikrede, kvinder/mænd på overgangsydelse pr. 1. januar i perioden.

Det er ikke muligt med det foreliggende materiale at identificere medarbejdende ægtefæller.

Tabel 1: Udgifter til overgangsydelse 1992-1995

	Udgift
1/3 1992-31/12 1992.....	147,5 mio. kr.
1993.....	463,9 mio. kr.
1994.....	870,0 mio. kr.
1995 (TR95)	2.240 mio. kr.

Det er ikke umiddelbart muligt at opdele de faktiske udgifter fordelt på de nævnte kategorier. Det er dog muligt at beregne omtrentlige tal ud fra de forskellige kategoriers andele af det samlede antal personer på overgangsydelse de respektive år i perioden. Tabel 2 viser udgifterne til overgangsydelse fordelt på selvstændige (ASE og DANA), forsikringskategori og køn.

Spm. nr. S 140

Til arbejdsministeren (16/10 95) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvilken kontrol der er med skattevæsenets accept af den overførsel efter kildeskattelovens § 25 A, stk. 3, og som kun kræver en tro og love-erklæring, til en medarbejdende ægtefælle, og om overførslen er afhængig af, om den pågældende lader sig deltids- eller fuldtidsforsikre i dagpengesystemet?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 138.

Svar (25/10 95)**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Det har i relation til arbejdsløshedsforsikringsloven ingen særskilt betydning, om der i skattemæssig henseende enten overføres en del af virksomhedens overskud til beskatning hos den medarbejdende ægtefælle, eller om der er indgået en lønaftale mellem ægtefællerne.

Beskæftigelse i en ægtefælles virksomhed, som berettiger til optagelse i en arbejdsløsheds-kasse for selvstændige, vil efter arbejdsløshedsforsikringsloven altid være udøvelse af selvstændig virksomhed, og det er kun muligt at blive fuldtidsforsikret i de arbejdsløsheds-kasser, der optager selvstændige erhvervsdrivende.

En medarbejdende ægtefælle kan efter de gældende regler optages i en arbejdsløsheds-kasse for selvstændige erhvervsdrivende, hvis pågældende dokumenterer at udøve selvstændig virksomhed mere end midlertidigt og erklærer at være beskæftiget ved virksomheden i væsentligt omfang, hvilket svarer til over 30 timer om ugen.

Ved lov nr. 359 (Regelforenkling) er optagelsesbetingelserne lempet. Arbejdsløsheds-kasserne for selvstændige erhvervsdrivende skal fra den 1. januar 1996 alene vurdere, om den optagelsessøgende, herunder også en medarbejdende ægtefælle, udøver selvstændig erhvervs-virksomhed som hovedbeskæftigelse.

Der er ikke med lovændringen sket en ændring af kravet om, at retten til dagpenge forudsætter udøvelse af selvstændig virksomhed i væsentligt omfang i mindst 26 uger inden for de sidste 3 år, jf. § 53 i arbejdsløshedsforsikringsloven.

Ved ophør/udtræden af f.eks. en ægtefælles selvstændige virksomhed, hvor der ansøges om arbejdsløshedsdagpenge eller overgang til efterløn, skal der således fortsat ske en egentlig efterprøvelse af, om medlemmet har udøvet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang.

Spm. nr. S 141

Til arbejdsministeren (16/10 95) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren bekræfte, at en person, der blev tilmeldt dagpengesystemet for ca. 3 år siden i forbindelse med de nye regler om efterløn, og som i 1995 fylder 50 år og er arbejdsløs, kan opnå overgangsydelse i 17 år på trods af 3 års medlemskab af en arbejdsløshedskasse, og vil ministeren oplyse, om ministeren finder dette forhold rimeligt, og oplyse, hvad ministeren eventuelt agter at foretage i den anledning?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 138.

Svar (25/10 95)**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Lov nr. 927 af 27. december 1991 om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring indebar en ændring af anciennitetskravet for overgang til efterløn pr. 1. marts 1992, idet der blev fastsat en overgangsbestemmelse i arbejdsløshedsforsikringslovens § 75 b, stk. 2, hvorefter personer, der er født før den 1. marts 1952, kan opfylde anciennitetskravet for overgang til efterløn ved uafbrudt medlemskab fra den 31. marts 1992 til overgangen til efterløn. Medlemsperioden skal dog mindst udgøre 10 år inden for de sidste 15 år.

Som følge af denne bestemmelse vil medlemmer, som er optaget i en arbejdsløshedskasse senest den 31. marts 1992, og som fylder 50 år i 1995 – hvis de ud over anciennitetskravet opfylder de øvrige betingelser for at overgå til overgangsydelse – have mulighed for at modtage overgangsydelse, indtil de fylder 60 år og herefter efterløn, til de fylder 67 år.

Samtidig med ændringen af anciennitetskravet for ret til efterløn med den nævnte overgangsbestemmelse blev overgangsydelsen indført. En af betingelserne for ret til overgangsydelse var, at medlemmet som 60-årig opfylder anciennitetskravet for ret til efterløn.

Der blev ikke i den forbindelse gjort en undtagelse for den medlemsgruppe, der fik ret til efterløn efter overgangsbestemmelsen.

Med fremsættelsen af lovforslag nr. L 14 foreslås det at standse tilgangen til overgangsydelse fra 1996 for 50-59-årige, som hidtil har haft mulighed for at benytte ordningen.

Problemstillingen er derfor ikke længere relevant, idet jeg forudsætter, at spørgeren ikke ønsker at fratage medlemmer, der allerede er overgået til overgangsydelse, retten til ydelsen.

Spm. nr. S 142

Til arbejdsministeren (16/10 95) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvorledes den nu foreslåede ændring af overgangsydelsen vil ændre reglerne for personer, der blev tilmeldt dagpengesystemet for ca. 3 år siden, og som i 1995 bliver 50 år og er arbejdsløse, jf. spørgsmål nr. S 141, samt oplyse den maksimale tid på overgangsydelse efter de nye regler samt den maksimale offentlige ydelse, der kan opnås, udregnet for fuldtidsforsikrede, der kan oppebære den maksimale dagpengesats?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 138.

Svar (25/10 95)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Personer, der bliver 50 år i 1995, og som opfylder betingelserne for at gå på overgangsydelse, vil kunne overgå til overgangsydelse indtil udgangen af 1995 og vil være berettigede til at modtage overgangsydelse som hidtil, hvilket vil sige frem til det 60. år.

Personer, der bliver 50 år i 1995, vil ikke kunne overgå til overgangsydelse efter den 31. december 1995, hvis lovforslag nr. L 14 vedtages.

Overgangsydelsen for fuldtidsforsikrede medlemmer vil som hidtil være en fast sats på 82 pct. af højeste dagpengesats (p.t. 419 kr. pr. dag i 5 dage om ugen).

Spm. nr. S 167

Til undervisningsministeren (18/10 95) af:

Bruno Jerup (EL):

»Hvor stor en andel skal eleverne på en teknisk skole/erhvervsskole udgøre, for at de har ret til plads i skolens bestyrelse, hvis man har en skole, der både er AMU-center og teknisk skole?«

Begrundelse

Der er skoler, der fungerer som både AMU-center og erhvervsskole/teknisk skole på samme tid. Eleverne på den tekniske skole vil typisk føle et behov for demokratisk indflydelse, fordi de er knyttet til skolen i længere tid. Derfor er spørgsmålet stillet med henblik på at få belyst, hvilke regler og muligheder der er for denne gruppe elever, som for eksempel på en skole kunne udgøre 30 pct.

Svar (26/10 95)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Der er ingen skoler, der er både erhvervsskole og AMU-center. Skolerne er enten det ene eller det andet, og de er godkendt i henhold til lov om erhvervsskoler eller lov om arbejdsmarkedsuddannelsescentre. Det fremgår af de to love, hvordan bestyrelserne skal sammensættes.

Erhvervsskoler godkendes af Undervisningsministeriet og AMU-centre af Arbejdsministeriet.

Af § 5, stk. 2, i lov om erhvervsskoler fremgår, at skolens elever repræsenteres i skolens bestyrelse uden stemmeret med 2 repræsentanter. I lov om arbejdsmarkedsuddannelsescentre findes ikke regler, hvorefter elever har repræsentationsret i bestyrelsen. Denne lovgivning hører som sagt under arbejdsministerens område.

Noget andet er, at en erhvervsskole kan gennemføre kurser eller uddannelser, der hører under Arbejdsministeriets område, herunder AMU-kurser og vice versa. Således er der i § 18, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser en regel om, at AMU-centre kan udbyde erhvervsuddannelser på lige fod med erhvervsskoler.

Spm. nr. S 118

Til sundhedsministeren (13/10 95) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Vil ministeren kommentere udtalelser fra forhandlingschef Ole Rasmussen, Amtsrådsforeningen, om, at artemeres medicinudgifter i 1995 ventes at stige med 300 mio. kr. (Morgenavisen Jyllands-Posten den 13. oktober 1995) på grund af nye og dyre præparater, herunder – hvorvidt nye, innovative præparater er omfattet af ministerens aftale med medicinindustrien, og i benægtende fald hvorfor dette ikke er tilfældet, – oplyse, hvilke præparater der især er årsag til stigningen, og – orientere om, hvilke initiativer ministeren agter at tage med henblik på at stoppe udgiftsstigningen og nedbringe de samlede medicinudgifter i Danmark?«

Svar (26/10 95)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Sygesikringens forudsigelser om en vækst på 300 mio. kr. er formentlig fremsat på baggrund af den stigningsstakt på 8,5 pct., der kunne konstateres i udgifterne i første halvår af 1995. Det svarer til ca. 300 mio. kr. på årsbasis. Siden er væksten i apotekernes omsætning aftaget. Det forventes, at dette vil kunne aflæses på sygesikringens medicinudgifter, når disse bliver opgjort for de seneste måneder. Der er derfor nu grund til at tro, at væksten i sygesikringsudgifterne i 1995 bliver mindre end tidligere antaget. Jeg er enig i, at en betydelig del af udgiftsstigningerne kan tilskrives forbruget af nye præparater.

Nye innovative lægemidler, som var markedsført, da jeg indgik aftalen med industrien om prisnedsættelser, er omfattet af aftalen på samme måde som andre lægemidler. Innovative lægemidler, som markedsføres efter aftalens indgåelse, er omfattet af aftalens bestemmelser om, at prisen ikke må sættes op inden 1. april 1997. Heller ikke på dette punkt behandles innovative lægemidler anderledes i aftalen end andre nye lægemidler. Lægemidler, som ikke havde en pris ved aftalens indgåelse, kan af gode grunde ikke omfattes af kravet om nedsættelse af de dengang gældende priser.

Omsætningen af lægemidler med nye kemiske substanser, og som er markedsført inden for

de sidste 5–6 år, udgør 15–20 pct. af den samlede lægemiddelomsætning. En opgørelse fra 1994 viste, at 20 sådanne nye lægemidler hver blev omsat for mere end 20 mio. kr. Heraf blev 5 omsat for mere end 50 mio. kr., og 3 af disse blev omsat for mere end 100 mio. kr. De 5 lægemidler med størst omsætning anvendes til behandling af depressioner (2 præparater), migræne, mavesår og for højt blodtryk.

Initiativer til nedbringelse af sygesikringens medicinudgifter indgår i forhandlingerne om finansloven for 1996. Drøftelserne herom er endnu ikke tilendebragt.

Spm. nr. S 180

Til forsvarsministeren (19/10 95) af:

Annette Just (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvad ministeren har tænkt sig at gøre i anledning af den nyligt udkomne rapport om hjemmeværnet, samt hvorfor ministeren vil gøre sådan?«

Begrundelse

Den nyligt udkomne rapport har givet anledning til, at nogle personer mener, at der skal laves en ny rapport, fordi konklusionerne i nævnte rapport tilsyneladende ikke passer dem.

Spørgeren finder to ting yderst betænkeligt i den sammenhæng, dels at man blot bestiller en ny rapport, fordi den første ikke konkluderede, som man ønskede, og dels at nyt rapportarbejde blot vil medvirke til at forlænge den usikkerhed, der i forvejen – grundet manglende forsvarsforlig og dermed flerårige retningslinjer – er en alt for fremtrædende del af planlægningen i hjemmeværnet og det øvrige danske forsvar.

Svar (30/10 95)

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Jeg finder, at beretningen om hjemmeværnets fremtidige virke udgør et godt udgangspunkt for den videre omstilling af hjemmeværnet. Beretningen vil indgå i drøftelserne omkring en aftale om forswarets ordning.

Spm. nr. S 58

Til indenrigsministeren (9/10 95) af:

Henriette Kjær (KF):

»Vil ministeren redegøre for, om de rabat- og bonussystemer, som Kommunedata benytter sig af, diskriminerer visse typer aftagere af Kommunedatas produkter, og om sådanne systemer er i strid med national konkurrencelovgivning, samt oplyse, om Kommunedatas delvise skattefrihed skaber problemer i relation til EU-retten, herunder Maastricht-Traktatens artikel 92?«

Begrundelse

Spørgsmålene er stillet på baggrund af artikler i Jyllands-Postens tillæg Erhverv & Økonomi den 8. september 1995 og 12. september 1995.

Svar (18/10 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg kan oplyse, at Kommunedata I/S er et interessenskab med Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen i Danmark som deltagere. Uanset at disse to foreninger består af kommuner og amtskommuner, er Kommunedata I/S et privatretligt selskab, der ikke er omfattet af det kommunale tilsyn efter den kommunale styrelseslov.

Indenrigsministeriet har således som kommunal tilsynsmyndighed ikke kompetence til at indhente oplysninger om eller vurdere lovligheden af Kommunedata I/S's priser.

Efter konkurrencelovens § 4 administreres loven af Konkurrencerådet, der fører tilsyn med erhvervsvirksomheders overholdelse af loven, herunder tilsyn med, om rabat- og bonussystemer er i overensstemmelse med de konkurrenceretlige regler.

På samme måde falder spørgsmål om foreneligheden med EU-retten af den skattemæssige behandling af Kommunedata I/S uden for mit ansvarsområde, hvorfor jeg må afstå fra at udtale mig om dette spørgsmål.

Spm. nr. S 198

Til indenrigsministeren (24/10 95) af:

Henriette Kjær (KF):

»Vil ministeren efter at have modtaget Sønderjyllands Amtsråds svar vedrørende Bjergskov Asfaltværk redegøre for, hvad ministeren har tænkt sig at gøre i sagen?«

Begrundelse

Ministeren lover i sin besvarelse af spørgsmål nr. S 2376 at orientere spørgeren om, hvad ministeren har tænkt sig at gøre i sagen om Bjergskov Asfaltværk, når ministeren har afsluttet sin vurdering efter at have modtaget Sønderjyllands Amtsråds svar.

Der er nu gået næsten to måneder, siden ministeren fik svar tilbage fra Sønderjyllands Amtsråd, og ministeren lover spørgeren i et brev dateret den 19. september 1995, at der vil komme svar i løbet af kort tid. Spørgeren mener derfor, at hun efter tålmodig venten har krav på et svar nu.

Svar (1/11 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg kan oplyse, at i den konkrete sag, som spørgsmålet omhandler, har Sønderjyllands Amtsråd ved brev af 5. september 1995 blandt andet meddelt Indenrigsministeriet, at amtsrådet ikke er enig i ministeriets retsopfattelse i sagen, men at amtsrådet med baggrund i politiske overvejelser har besluttet, at amtskommunen ikke indgår nye aftaler om leverance af asfalt til og udførelse af asfaltarbejder for såkaldte private slutkunder, hvilket ifølge amtsrådet vil sige til rent private arbejder.

Indenrigsministeriet behandler på baggrund heraf i øjeblikket sagen med henblik på at vurdere, om amtsrådets svar giver ministeriet anledning til at foretage yderligere i sagen.

Jeg vil orientere spørgeren direkte herom, når ministeriet har afsluttet sin vurdering af sagen.

Jeg forventer, at dette vil ske i løbet af en til to uger.

Spm. nr. S 217

Til indenrigsministeren (24/10 95) af:

Henriette Kjær (KF):

»Hvad er ministerens kommentar til den praksis, Sønderjyllands Amt nu udfører i forbindelse med Bjergskov Asfaltværk, jf. artikel i Dagbladet Licitation den 24. oktober 1995?«

Svar (1/11 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg henviser til min besvarelse af spørgsmål nr. S 198.

Spm. nr. S 175

Til statsministeren (19/10 95) af:

Niels Anker Kofoed (V):

»Hvilke kommentarer har statsministeren til artiklen i Berlingske Tidende den 19. oktober 1995, skrevet af chefen for Bornholms Forskningscenter omhandlende en manglende dialog med landets ministerier?«

Begrundelse

Spørgsmålet tilstilles statsministeren, da artiklen bredt omhandler problemer med danske ministerier. Derfor er statsministeren den øverst ansvarlige.

Svar (30/10 95)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Den omtalte artikel i Berlingske Tidende er holdt i generelle vendinger, og jeg er derfor henvist til at give et generelt svar: Ministerierne skal besvare de henvendelser, de modtager. Artiklens generelle beskrivelse af medarbejdere og arbejds gange i centraladministrationen svarer ikke til de oplysninger og erfaringer, som jeg har.

Spm. nr. S 29

Til miljø- og energiministeren (4/10 95) af:

Niels J. Langkilde (KF):

»Er ministeren eller forhenværende ministre blevet orienteret af Skov- og Naturstyrelsen eller af departementet om indholdet af Nordjyllands Amts brev af 25. august 1989, j.nr. 8-52-54-3-89, herunder det på side 3 anførte vedrørende fredningsplanens bestemmelser for Østerliens område, og hvornår har en sådan orientering i givet fald fundet sted?«

Svar (16/10 95)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Skov- og Naturstyrelsen har oplyst følgende i forhold til den tidligere minister, hvortil jeg kan henholde mig:

»Som en del af det normale driftsplanarbejde vedrørende Hanherred Statsskovdistrikt fremsendte Skov- og Naturstyrelsen i løbet af sommeren 1989 et udkast til driftsplanens del vedrørende arealbenyttelsen til Nordjyllands Amt med anmodning om eventuelle kommentarer.

Amtets brev af 25. august samme år er svar herpå. På side 3 i brevet har amtet under »Foreløbig kommentar vedr. skovrejsning:« bl. a. anført at, »skovplantning ikke vil være i overensstemmelse med amtets planlægning«.

Ved en efterfølgende besigtigelse af området i 1990 tilkendegav amtet, at Østerlienarealerne forventedes at blive placeret i »øvrige områder«, det vil sige, at skovrejsning ville være tilladt.

I forbindelse med den endelige godkendelse af regionplantillæg nr. 20 om skovtilplantning i 1991 blev området udlagt som »øvrige område«.

Dette blev fastholdt ved amtets endelige vedtagelse af regionplantillægget i august 1991. I oktober 1991 godkendte den daværende miljøminister regionplantillægget.

Da der på dette tidspunkt ikke var noget til hinder for den i driftsplanen foreslåede tilplantning, er den daværende miljøminister ikke i forbindelse med godkendelsen blevet orienteret om amtets brev af 25. august 1989.

I en henvendelse i marts 1992 til den daværende minister Per Stig Møller fra Martin Olesen Løkken er amtets brev vedlagt som et af 12 bilag til en 11 sider lang skrivelse. Skov- og Naturstyrelsen udarbejdede et svarudkast til ministerens besvarelse af henvendelsen.

Ved forelæggelsen af svarudkastet for den daværende minister blev ovennævnte skrivelse med bilag vedlagt til ministerens orientering sammen med et notat om sagen. I notatet omtales amtets brev, men da dette ikke længere afspejlede amtets holdning, fandt styrelsen ikke anledning til at tillægge det særlig vægt.«

Martin Olesen Løkken har også nævnt brevet fra 1989 over for mig i en skrivelse af 6. marts 1993, men selve brevet har ikke været forelagt mig.

Konsulentfirmaet udtaler sig ikke konkret om, hvorvidt andre statslige myndigheders aftaler med Dan Computer Management A/S eller andre IT-leverandører også ligger over markedsprisen.

Jeg har således ingen mulighed for at vurdere, om statslige myndigheders aftaler med IT-leverandører eventuelt ligger over markedsprisen. Dette må enten afklares ved iværksættelse af konkrete undersøgelser, eller ved at de statslige institutioner udbyder deres IT-opgaver.

I forlængelse heraf skal det bemærkes, at tendensen går i retning af, at der i stigende omfang sker udbud af statslige institutioners IT-funktioner.

Spm. nr. S 147

Til finansministeren (17/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvor mange statslige myndigheder har efter ministerens vurdering indgået aftaler med Dan Computer Management A/S, som ligger noget over markedsprisen?«

Begrundelse

Finansministeriets turnusundersøgelse af politiet tilslutter sig den kritik af politiets facility management aftale med Dan Computer Management A/S, som fremkommer i en konsulentundersøgelse fra 1993. Samtidig beskriver turnusundersøgelsen politiets anvendelse af IT-teknologi som værende typisk for statslige myndigheder. På denne baggrund ønskes ministerens vurdering af de aftaler om facility management, som statslige myndigheder har indgået med Dan Computer Management A/S.

Svar (26/10 95)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Finansministeriet har i forbindelse med en nyligt offentliggjort turnusundersøgelse af politiet haft konsulentfirmaet PA Consulting Group til at foretage en vurdering af politiets teknologi-anvendelse.

Det er konsulentfirmaets vurdering i lighed med en tidligere konsulentundersøgelse fra 1993, at politiets facility management-aftale med Dan Computer Management A/S ligger noget over markedsprisen.

Spm. nr. S 148

Til justitsministeren (17/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage i lyset af den kritik af politiets facility management-aftale med Dan Computer Management A/S, som rejses i Finansministeriets nyligt gennemførte turnusundersøgelse af politiet?«

Svar (30/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Rigspolitichefen har oplyst, at det i forbindelse med udløbet af driftsaftalen med Datacentralen/Dan Computer Management i 1994 blev undersøgt, om der ville være væsentlige økonomiske fordele ved at udbyde opgaven. Det blev ved den lejlighed vurderet, at omkostningerne ved at gennemføre en udbudsforretning samt ved at flytte de meget store informationssystemer samt risikoen for, at der ville opstå fatale driftsmæssige problemer i forbindelse hermed, ville opveje den mulige økonomiske fordel, som kunne opnås ved at udbyde opgaven.

Prisen for den eksisterende driftsaftale svarer efter Rigspolitichefens opfattelse til markedsprisen, når der henses til de skærpede sikkerhedsmæssige krav, som nødvendigvis må stilles i forbindelse med driften af politiets systemer, samt til omkostningerne og konsekvenserne ved at skulle gennemføre en flytning af de meget store informationssystemer til en anden facility management-leverandør.

I forbindelse med den nuværende driftsaftales udløb med udgangen af 1997 vil det på ny blive vurderet, hvorvidt det vil være forsvarligt og økonomisk hensigtsmæssigt at udbyde denne opgave.

Spm. nr. S 149

Til justitsministeren (17/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Deler ministeren den opfattelse, der er kommet til udtryk i den nylige rapport fra Forskningsministeriet (Facility Management: Vejledning om udbud og udlicitering af statens IT-opgaver, januar 1995), hvor det er fastslået, at facility management af strategiske og vitale opgaver kan sendes i udbud i henhold til reglerne i tjenesteydelsesdirektivet, hvis den statslige myndighed stiller store krav til den eksterne samarbejdspartner, og agter ministeren at sende politiets facility management i udbud i henhold til reglerne i tjenesteydelsesdirektivet?«

Svar (30/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Særlige forhold kan hindre, at en IT-opgave eller et edb-system ikke kan udbydes, f.eks. fordi sikkerhedsmæssige forhold taler mod at udbyde en facility management-løsning.

Afgørelsen af, om sikkerhedsmæssige forhold hindrer facility management af et konkret edb-system, påhviler den ansvarlige statsinstitution.

Som det også fremgår af den af spørgeren omtalte vejledning fra Forskningsministeriet, har Indenrigsministeriet, Rigspolitiet og forsvarret med hjemmel i tjenesteydelsesdirektivets artikel 4, stk. 2, vurderet, at visse systemer ikke skal sendes i udbud. Det gælder f.eks. CPR-registeret og politiets centrale informationssystemer.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at førelsen af politiets edb-systemer vil kunne være ledsaget af sådanne særlige sikkerhedsforanstaltninger, at de efter en konkret vurdering vil kunne antages at falde ind under undtagelsesbestemmelsen om »særlige sikkerhedsforanstaltninger«, jf. tjenesteydelsesdirektivets artikel 4, stk. 2. Det vil ved denne vurdering have betydning, om de særlige krav, der stilles til

muligheden for at sikre og slette oplysningerne i en skærpet situation, kan tilgodeses.

Rigspolitichefen har oplyst, at det ved den nuværende driftsaftales udløb med udgangen af 1997 vil blive vurderet, om det vil være sikkerhedsmæssigt forsvarligt og økonomisk fordelagtigt at udbyde aftalen til et begrænset antal af danske driftsleverandører.

Spm. nr. S 150

Til justitsministeren (17/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage i anledning af den kritik af det IT-faglige niveau i Rigspolitiets Dataafdeling, som rejses i Finansministeriets nyligt gennemført turnusundersøgelse af politiet?«

Svar (30/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Rigspolitichefen har udtalt, at det IT-faglige niveau i Dataafdelingen hidtil har været fastlagt ud fra et ønske om dels at fastholde medarbejderne i det almindelige politimæssige system, såvel fagligt som lønmæssigt, dels at sikre den fornødne kompetence til at løse de generelle edb-opgaver.

Opgaver af mere speciel karakter, som kræver særlige kvalifikationer, løses af personer med den fornødne faglige baggrund uden for politiet. Derved opnås efter Rigspolitichefens opfattelse, at der kan sikres særlig fagkundskab inden for et bredt område, uden at denne viden skal vedligeholdes og fornyes.

Rigspolitichefen vil i lyset af bl.a. anbefalingerne i turnusundersøgelsen overveje, hvordan den fornødne edb-mæssige ekspertise skal tilvejebringes i fremtiden dels i forbindelse med drift m.v. af de centrale systemer og dels i forbindelse med gennemførelse af de øvrige foreslåede initiativer vedrørende teknologisering af politiets arbejde.

Spm. nr. S 156

Til finansministeren (18/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvilke undersøgelser vil regeringen iværksætte for at sikre, at erfaringerne med Statens Konfektions betalingsstandsning udnyttes på den bedst mulige måde?«

Svar (26/10 95)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Det vil normalt være en forudsætning for omdannelsen af en statslig styrelse til aktieselskab, at der er et forretningsmæssigt grundlag for den pågældende virksomhed. Det vil sige, at den aktivitet, som virksomheden udøver, skal være egnet til forretningsmæssig drift, herunder være rentabel.

Det er derfor afgørende, at det forud for en omdannelse grundigt undersøges, om der kan vurderes at være et forretningsmæssigt grundlag for driften af den pågældende virksomhed. Men det må samtidig understreges, at en sådan vurdering uundgåeligt vil være forbundet med usikkerhed.

Når et selskab er etableret, er det selskabets bestyrelse og direktion, der forestår ledelsen af selskabets anliggender, og som har ansvaret for, at selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt.

Spørgsmålet om det forretningsmæssige grundlag må således undersøges konkret i hvert enkelt tilfælde for etableringen. Herudover følger Finansministeriet løbende udviklingen i statens aktiebesiddelser blandt andet med henblik på at sikre, at der drages nytte af de indhøstede erfaringer. Blandt andet med dette for øje er der med virkning fra 1. august 1995 blevet oprettet en særlig selskabsenhed i ministeriet.

Spm. nr. S 157

Til finansministeren (18/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvilken adgang har styrelser og direktorater til at sælge produkter og serviceydelser i konkurrence med private virksomheder?«

Svar (26/10 95)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

De statslige institutioners bevillinger og aktiviteter fastsættes på de årlige finanslove. Dispositionsreglerne for institutionerne er fastsat i Finansministeriets »Budgetvejledning 1995«.

For bevillingstyperne Driftsbevilling, Nettostyret virksomhed og Statsvirksomhed er der under bestemte forudsætninger adgang til at sælge produkter og serviceydelser.

Under bevillingstypen Driftsbevilling udføres de forretningsmæssige aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed.

Fælles for institutioner, der sælger deres produkter og serviceydelser i konkurrence med private virksomheder, er, at de pågældende aktiviteter ifølge finanslovens anmærkninger eller eventuelt særligt aktstykke skal falde inden for felter, som den pågældende institution kan varetage.

Spm. nr. S 159

Til statsministeren (18/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Vil statsministeren under henvisning til statsministerens besøg den 5.-15. september 1995 i Indien med en større dansk erhvervsdelegation oplyse om størrelsen af den danske stats samlede udgifter til rejsen, de opnåede erhvervsøkonomiske resultater, herunder størrelsen af de konkrete ordrer, som regeringen er bekendt med, at de deltagende virksomheder opnåede, og vil regeringen et år efter delegationsrejsens gennemførelse tilstille Folketingets Erhvervsudvalg en redegørelse for de konkrete opnåede erhvervsøkonomiske resultater af rejsen?«

Svar (30/10 95)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Mit officielle besøg i Indien havde fire formål: Politiske samtaler med den indiske regering, fremme af økonomisk og handelsmæssigt samarbejde, et bistandspolitisk og et kulturelt formål.

Med henblik på at fremme det økonomiske og handelsmæssige samarbejde mellem Indien og Danmark indgik i delegationen et bredt udsnit

af repræsentanter fra såvel erhvervsorganisationer som større danske virksomheder. Sigtet var at sætte fokus på dansk erhvervslivs formåen, at styrke tidligere etableret samarbejde mellem danske og indiske virksomheder samt at fremme kontakter til potentielle indiske samarbejdspartnere for danske virksomheder, der forsøger at trænge ind på det indiske marked.

Der blev fra indisk side vist stor interesse for det danske fremstød, og der var blandt de delta-gende godt 40 danske virksomheder og erhvervsorganisationer stor tilfredshed med fremstødet forløb, således som det også er fremgået af artikler i såvel dansk som indisk presse.

Under besøget blev der undertegnet en investeringsbeskyttelsesaftale imellem den danske og den indiske stat.

Endvidere blev der underskrevet en samarbejdsaftale mellem Dansk Industri (DI) og Konføderationen af Indiske Industrier, en række aftaler mellem en række indiske og danske virksomheder, heriblandt DONG og Kommunekemi, samt aftaler om blandede kreditter.

Som det også under besøget blev påpeget fra erhvervslivets side, skal et sådant fremstød ses som en langsigtet investering, hvor der skabes nye kontakter og samarbejdsmuligheder, som kræver løbende opfølgning. Det er derfor ikke muligt reelt at vurdere, hvilke konkrete resultater besøget har resulteret i – ej heller efter et år. Eksportordrer – specielt på vanskelige markeder som det indiske – hentes ikke hjem på kort tid.

Eksportfremstødet vil blive fulgt op på forskellig vis i den kommende tid, bl.a. med en Indienkonference i Dansk Industri den 6. november 1995.

Besøget i Indien omfattede fire delegationer: En officiel delegation, en delegation fra de større erhvervsorganisationer, en delegation med deltagelse af repræsentanter fra danske erhvervs- og pressevirksomheder og en pressedelegation.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at fremlægge et endeligt regnskab for besøget i Indien den 5.-15. september 1995. Udenrigsministeriet har over for mig angivet et foreløbigt skøn over udgifterne på 754.100 kr., jf. vedlagte bilag.

Den danske stat har afholdt de direkte rejseomkostninger for den officielle delegation, hvortil kommer udgifter under besøget til lokal transport, telekommunikation, officielle midda-

ge og receptioner, repræsentation samt kultur- og presseaktiviteter.

Yderligere har den danske ambassade i New Delhi afholdt udgifter til transport og hotel i forbindelse med besøgets forberedelse.

Bilag

Oversigt over udgifter til statsministerens officielle besøg i Indien, sept. 1995.

Officielle delegation:

Flybilletter og dagpenge	297.700 kr.

Kultur- og pressefremstød

Flybilletter (kultur), dagpenge m.v.	155.000 kr.
Rejsestipendier (presse)	20.000 kr.
Honorarer	20.000 kr.

Udgifter afholdt af ambassaden i New Delhi til forberedelse, hoteludgifter, transport, telekommunikation samt repræsentation	261.400 kr.

I alt	754.100 kr.

Spm. nr. S 160

Til trafikministeren (18/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange tjenestemænd der er ansat i henholdsvis DSB og Post Danmark, aldersfordelingen for disse tjenestemænd, den naturlige årlige afgang, samt om tjenestemandsansættelser fortsat finder sted i de to offentlige virksomheder?«

Svar (26/10 95)

Trafikministeren (Bjørn Westh, fg.):

I DSB var der pr. 1. oktober 1995 ansat 12.465 tjenestemænd.

Aldersfordelingen for tjenestemænd i DSB pr. 1. oktober 1995 var følgende:

TABEL 1

0-20	21-30	31-40	41-50	51-55	56-60	61-65	66-70	I alt
22	1.681	3.802	3.432	1.771	1.278	420	59	12.465

Den naturlige afgang i DSB for tjenestemænd udgjorde i de seneste 3 år følgende (i 1995 indtil 1.10.1995):

1993	569
1994	596
1995	543

Tjenestemandsansættelse finder fortsat sted i DSB.

I Post Danmark var der pr. 1. januar 1995 ansat 16.490 tjenestemænd.

Aldersfordelingen i Post Danmark pr. 1. januar 1995 var følgende:

TABEL 2

u. 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	o. 65	I alt
0	159	1.162	2.220	2.633	2.624	2.980	2.465	1.756	416	75	16.490

Den naturlige afgang for tjenestemænd i Post Danmark udgør ca. 900 årligt.

Statstjenestemænd i Post Danmark er i henhold til lov om Post Danmark omfattet af tjenestemandsløvgivningen. I perioden frem til indgåelse af en virksomhedsoverenskomst til ikrafttrædelse senest pr. 1. april 1997 er der efter drøftelse med personaleorganisationerne fastsat følgende med hensyn til ansættelse af tjenestemænd i Post Danmark i denne periode:

- Ledige tjenestemandsavancementsstillinger, dvs. stillinger der er klassificeret højere end lr. 7, opslås som tjenestemandstillinger og besættes med tjenestemænd også i situationer, hvor den foretrukne ansøger måtte være overenskomstansat.
- I det omfang der på nuværende tidspunkt er overenskomstansatte medarbejdere, der varetager sådanne tjenestemandsavancementsstillinger, ansættes de pågældende som tjenestemænd, medmindre de foretrækker at bevare overenskomstansættelse.
- Stillinger i lr. 7 eller lavere lr., der bliver ledige, besættes med tjenestemænd. I praksis vil det ske ved, at der inden for den postkreds, hvor den ledige stilling findes, sker tjenestemandsansættelse af en overenskomstansat, der udfylder en tilsvarende stilling.

Spm. nr. S 161

Til socialministeren (18/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvor mange kontanthjælpsmodtagere har efter ministerens skøn fast ophold i udlandet, hvor stor en andel af disse har ikke dansk statsborgerskab, og hvordan sikrer myndighederne, at modtagere af bistandshjælp ikke har fast ophold i udlandet?«

Begrundelse

I et konkret eksempel har en person med dansk fremmedpas modtaget kontanthjælp fra en kommune i over 10 år på trods af, at personen har haft fast bopæl i udlandet. På foranledning af den stedlige danske ambassade besluttede kommunen, at bistandshjælp til den pågældende kun ville blive udbetalt ved personligt fremmøde i Danmark. Dette krav har blot ført til, at pågældende person rejser til Danmark en gang om måneden for at hæve kontanthjælpen. Denne trafik finder sandsynligvis sted i et vist omfang, idet dansk kontanthjælp i flere tilfælde har betydelig større købekraft ved fast ophold i udlandet.

Svar (24/10 95)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Det følger af bistandslovens § 1, at det offentlige er forpligtet til efter reglerne i denne lov at yde den efter omstændighederne nødvendige bistand til enhver, der opholder sig her i landet. Som altovervejende regel kan der ikke udbetales kontanthjælp efter bistandsloven under ophold i udlandet. Dette gælder såvel for personer med som for personer uden dansk statsborgerskab.

En særlig regel findes i bistandslovens § 5. Efter denne bestemmelse kan der ydes hjælp til en dansk statsborgers forsørgelse i udlandet, når hjemsendelse herved kan undgås og omstændighederne i øvrigt taler herfor. Efter praksis ydes der efter denne bestemmelse en beskedent hjælp til ældre danske statsborgere, som gennem en lang periode har opholdt sig i udlandet, og som forventes at kunne klare sig bedre ved at blive der end ved at vende tilbage til Danmark.

Endvidere kan socialministeren i henhold til bistandslovens § 37, stk. 6, fastsætte regler om hjælp til personer, der af tjener værnepligt ved bistandsarbejde i udviklingslandene samt om hjælp til personer, der udfører frivilligt ulønnet arbejde i udlandet. Regler om frivilligt, ulønnet humanitært eller kirkeligt arbejde i udlandet for en organisation, der er godkendt til at benytte denne ordning, giver kontanthjælpsmodtagere ret til at medtage deres kontanthjælp i op til 52 uger. En sådan periode kan senest påbegyndes eller forlænges den 31. december 1995, idet ordningen udløber på dette tidspunkt.

Kontanthjælpsmodtagere har endvidere mulighed for at være bortrejst fra deres bopæl, herunder ved kortvarige ophold i udlandet. Socialministeriet udsendte den 9. maj 1994 information til kommunerne herom. Det fremgår heraf bl.a., at det ikke er udelukket, at kommunen kan tillade kortvarigt ophold i udlandet, hvis der for den enkelte kontanthjælpsmodtager foreligger en særlig grund, og hvis opholdet i udlandet ikke forhindrer, at pågældende kan holde sig i forbindelse med kommunen/arbejdsformidlingen. En sådan særlig grund kan f.eks. være besøg hos en nær pårørende, der er alvorligt syg, eller i forbindelse med udøvelse af en aftalt eller fastlagt samværsret, som ikke kan foregå her i landet.

Det bemærkes, at kommunerne har mulighed for at holde kontrol med, om bistandslovens bestemmelser overholdes, bl.a. ved at udbetale hjælpen med kortere intervaller end en måned

eller en uge, hvis omstændighederne taler derfor.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvor mange personer der har fast ophold i udlandet, kan det oplyses, at der er 175 danske statsborgere, der aktuelt modtager den nævnte støtte i henhold til bistandslovens § 5. Hvor mange personer der efter de øvrige nævnte undtagelser for kortere perioder opholder sig i udlandet, herunder hvor mange der ikke har dansk statsborgerskab, har ministeriet ikke mulighed for at oplyse uden en rundspørge til samtlige kommuner, da disse ordninger administreres af de enkelte kommuner.

Spm. nr. S 162

Til udenrigsministeren (18/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvor mange personer om året med dansk fremmedpas mister deres pas i udlandet, og hvor mange nye pas må hver enkelt dansk ambassade udstede som følge af disse tab?«

Svar (30/10 95)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Danske repræsentationer, som er bemyndiget til at udstede danske nationalitetspas, kan efter anmodning i hvert enkelt tilfælde fra Udlændingestyrelsen udlevere rejsedokumenter for udlændinge (fremmedpas, konventionspas eller laissez-passes).

En ansøgning om udstedelse af et fremmedpas m.v. indsendes fra repræsentationen direkte til Udlændingestyrelsen. Udlændingestyrelsen vil som udgangspunkt anmode repræsentationen om at udstede et laissez-passes, idet udstedelse via repræsentationen af fremmedpas/konventionspas af sikkerhedsmæssige grunde så vidt muligt undgås. I de tilfælde, hvor der udstedes fremmedpas/konventionspas, fremsender Udlændingestyrelsen pasblanketten direkte til repræsentationen, idet fremmedpas- og konventionspasblanketter ikke opbevares på repræsentationerne.

Der findes derfor ikke i Udenrigsministeriet en central opgørelse over, hvor mange personer der årligt mister deres fremmedpas, eller hvor mange pas hver enkelt repræsentation udsteder som følge af disse tab.

I anledning af spørgsmålet har Udenrigsministeriet spurgt Udlændingestyrelsen, om den har en opgørelse over, hvor mange udlændinge der årligt mister deres danske rejsedokumenter i udlandet, og hvor mange nye rejsedokumenter der derfor udstedes til denne persongruppe. Udlændingestyrelsen har oplyst, at der i 1994 blev udstedt i alt 482 konventionspas og fremmedpas som erstatning for mistede danske rejsedokumenter, men det er ikke registreret centralt, hvorvidt passene er udstedt i Danmark eller via en repræsentation i udlandet. Der er ikke nogen opgørelse af antallet af udstedte laissez-passes.

Spm. nr. S 163

Til forskningsministeren (18/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvilke planer om privatisering af nationale telekommunikationsselskaber har medlemslandene i EU, og hvilken betydning har disse planer for Tele Danmarks udviklingsmuligheder – herunder muligheder for fusion med andre telekommunikationsselskaber?«

Svar (30/10 95)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

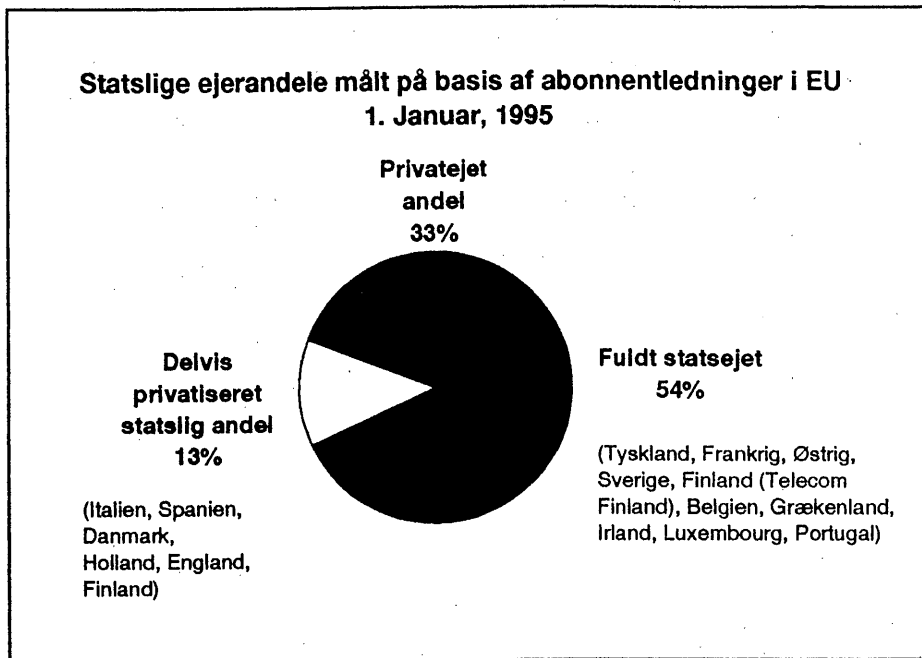
I temaoplægget om dansk telepolitik »Bedst og billigst gennem reel konkurrence« foreligger der en status over de statslige ejerandele målt på basis af abonnentledninger i EU pr. 1 januar 1995, jævnfør vedlagte figur. Herudover er der etableret en række strategiske alliancer mellem forskellige selskaber inden for tele-, IT- og radio/tv-sektoren.

Ministeriet har ikke oplysninger om eventuelle fremtidige planer om yderligere privatiseringer i andre nationale telekommunikationsselskaber.

Det er en del af grundlaget for den politiske aftale af 22. juni 1990 (med senere tillæg af 25. juni 1993 og 8. februar 1994) om telestrukturen, at den danske telesektor, herunder Tele Danmark, i fremtiden forudsættes at operere på det internationale telekommunikationsmarked bl.a. i joint ventures med andre danske og udenlandske selskaber. En øget privatisering vil formentlig medføre større valgmuligheder for Tele Danmark med hensyn til valg af samarbejdspartnere m.v., men medfører samtidig, at der bliver øget konkurrence om de få, store internationale samarbejdspartnere.

Som i et hvert andet aktieselskab er det Tele Danmarks bestyrelse og direktion, der er ansvarlig for selskabets strategi på dette område.

FIG. 1.

Spm. nr. S 164

Til forskningsministeren (18/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvilke konsekvenser mener regeringen, Danmark og Den Europæiske Union bør drage af den forestående omfattende liberalisering af det amerikanske telekommunikationsmarked?«

Svar (30/10 95)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Til brug for besvarelsen af det stillede spørgsmål har jeg fra den danske ambassade i Washington D.C. indhentet oplysninger om de amerikanske forslag til liberalisering af telesektoren.

Heraf fremgår, at der i øjeblikket behandles to forslag til en reform af telesektoren i den amerikanske kongres. Forslagene kommer fra Repræsentanternes Hus og Senatet.

De to forslag, hvor forslaget fra Senatet er det mest vidtgående, handler bl.a. om, hvorvidt de regionale Bell-selskaber, der har eneret på tjene-

stedelser og infrastruktur i lokalområderne (en eller flere enkeltstater), skal have mulighed for at operere som langdistanceoperatører mod, at langdistanceoperatørerne får adgang til lokalmarkederne og dermed bryder Bell-selskabernes eneret. Det bør i den forbindelse understreges, at grænsen mellem lokaltrafik og langdistance trafik i sagens natur er en ganske anden i USA end i Danmark.

Der er for indeværende en debat i gang i Kongressen vedrørende de krav, som skal stilles til Bell-selskaberne med hensyn til bl.a. adgang til eksisterende net, nummerportabilitet, pris for samtrafik for nye konkurrenter i lokalområderne etc. Der er endvidere debat omkring indholdet af forsyningsikkerhed (forsyningspligt) i områder, hvor omkostningerne er høje.

Der er således i Amerika en debat om emner, som også er til debat i Europa og i Danmark.

Også i Europa er der tale om en fremskreden liberaliseringsproces i telesektoren – muligvis mere fremskreden end i USA.

Dette er senest blevet understreget af de forslag til direktiver på telekommunikationsområdet, der er blevet fremlagt af Kommissionen i

løbet af sommeren. Konsekvensen af direktivforslagene er i realiteten en de facto-fremrykning af den endelige liberalisering til medio 1996.

Danmark har i forhandlingerne om basal telekommunikation i WTO-sammenhæng (det tidligere GATT) gjort sig til talsmand for, at der bør være en så åben adgang til markederne som muligt, og at denne åbenhed samlet skal indebære en afbalanceret løsning.

Heri ligger også, at det er en målsætning, at den europæiske og den amerikanske telesektors liberalisering forløber tidsmæssigt parallelt. Det er i den forbindelse i såvel DK's som EU's interesse, at også den amerikanske liberalisering fremrykkes mest muligt.

Spm. nr. S 210

Til finansministeren (24/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Tager regeringen i sine prognoser for udviklingen i de offentlige finanser hensyn til, at den stadig større flygtninge- og indvandrerbefolkning i langt højere grad end danskerne lever af overførselsindkomst, samt at svenske erfaringer har peget på, at en øget aktiveringsindsats over for disse modtagere af overførselsindkomst næppe vil have nogen større effekt?«

Svar (31/10 95)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

I regeringens prognoser for udviklingen i de offentlige finanser tages højde for kontanthjælp udbetalt til indvandrere, idet disse indgår i beregningsgrundlaget for den gennemsnitlige ydelse udbetalt til kontanthjælpsmodtagere, som ikke er flygtninge. Indvandrere registreres ikke særskilt i statistikken.

Kontanthjælpsudgiften til flygtninge registreres særskilt. Regeringens prognose for udviklingen i kontanthjælpsudgiften til flygtninge bygger således på den foreliggende statistik på dette område.

Det oplyses af Socialministeriet, at der ikke foreligger danske undersøgelser, der kan underbygge, at en øget aktiveringsindsats over for flygtninge og indvandrere ikke har større effekt. Dette skyldes bl.a., at der endnu ikke er

foretaget undersøgelser af den øgede aktive-ringsindsats i kommunerne, som er sket, efter at aktiveringsloven trådte i kraft 1. januar 1994. En sådan undersøgelse iværksættes imidlertid den 1. november 1995. Socialforskningsinstituttet forestår undersøgelsen, som ventes færdig den 30. april 1997.

Spm. nr. S 211

Til finansministeren (24/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvorledes påvirkes de offentlige finanser over en henholdsvis 5- og 10-årig periode af en indvandring i form af flygtninge og familiesammenføringer på 10.000-15.000 personer om året fra den såkaldte tredje verden ved det nuværende niveau for overførselsindkomst hos personer fra den tredje verden?«

Svar (31/10 95)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Det er ikke muligt at give et holdbart skøn for udgifterne til indvandring i form af flygtninge og familiesammenførte over en 5-10-årig periode under antagelse af, at 10.000-15.000 personer fra den tredje verden indvandrer hvert år.

Det skal indledningsvis bemærkes, at en indvandring af et sådant omfang er ren hypotetisk, idet der ikke på noget tidspunkt over en 5- eller 10-årig periode har været en så massiv indvandring fra den tredje verden til Danmark. For at kunne skønne over udgifterne til en indvandring på 10.000-15.000 personer er det endvidere nødvendigt at opstille en lang række antagelser, som vil påvirke udgiftsskønnet.

Det drejer sig bl.a. om antagelser vedr. persons civilstatus, om personen har børn, om personen påbegynder en uddannelse og i givet fald hvilken uddannelse, hvorvidt uddannelsen resulterer i, at personen bliver selvforsørgende osv. Endvidere påvirker andelen af familiesammenføringer udgiften, idet der ifølge udlændingeloven ved en lang række familiesammenføringsager stilles krav om, at den herboende reference selv kan forsørge det familiemedlem, der kommer til Danmark. Det skal i den forbindelse bemærkes, at antallet af familiesammenføringer har været faldende over den senere årrække.

De foreliggende oplysninger er således et gennemsnit af udgifterne til den nuværende flygtningegruppe med de karakteristika, som kendetegner denne gruppe.

Flygtninge, som har fået asyl, deltager normalt i Dansk Flygtningehjælps integrationsprogram. I den periode, hvor de deltager i integrationsprogrammet, refunderer staten i gennemsnit en månedlig udgift til forsørgelse på 6.025 kr. i 1996. Integrationsperioden vil maksimalt være 18 måneder. Familiesammenførte, der indrejser i referencens integrationsperiode, vil også deltage i integrationsprogrammet. Efter integrationsperioden kan personerne blive modtagere af kontanthjælp efter bistandslovens regler. I Socialministeriets beregninger antages en løbende til- og afgang, som i 1996 betyder en samlet udgift til kontanthjælp til flygtninge på ca. 1,3 mia. kr.

Spm. nr. S 212

Til finansministeren (24/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Er det med en fortsat indvandring fra den tredje verden i form af flygtninge og asylansøgere på længere sigt muligt at opretholde ydelsesniveauerne for folkepension, førtidspension, dagpenge eller kontanthjælp?«

Begrundelse

De indvandrere og flygtninge, som kommer til Danmark, lever i overvejende grad af overførselsindkomst. Fortsætter indvandringen som hidtil, bliver det nødvendigt med nedskæringer på store offentlige udgiftsområder som eksempelvis folkepension, førtidspension, dagpenge eller kontanthjælp, hvis ikke skatterne skal sættes yderligere op.

Svar (31/10 95)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Balancen mellem de offentlige udgifter, herunder overførsler til folkepensionister, førtidspensionister, dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere m.v. og finansieringen heraf, afgøres bl.a. af ydelsesniveauet og skattniveauet, som begge er politisk fastsatte størrelser.

Antallet af overførselsindkomstmodtagere og de samlede skatteindtægter er bl.a. demografisk og konjunkturelt bestemte størrelser. Disse er ligeledes afgørende for balancen mellem de offentlige udgifter og indtægter.

Det kan på denne baggrund ikke konkluderes, at der er en sammenhæng mellem opretholdelsen af ydelsesniveauet for folkepension m.v. og omfanget af indvandring fra den tredje verden.

Spm. nr. S 220

Til indenrigsministeren (24/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvad er begrundelsen for, at Københavns Lufthavn ikke betaler ejendomsskat?«

Svar (1/11 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

For at der skal være pligt til at betale ejendomsskat af en ejendom, er det grundlæggende en betingelse, at ejendommen er vurderet i medfør af vurderingsloven (denne lov hører under Skatteministeriets område).

Ifølge vurderingsloven er der forskellige ejendomme, der er undtaget fra vurdering.

Dette gælder f.eks. jernbane-, havne-, kanal- og lufthavnsanlæg, der i henhold til reglementariske bestemmelser er til benyttelse af almenheden, for så vidt arealerne og bygningerne direkte tjener eller er bestemt til at tjene trafikken formål (vurderingslovens § 7, nr. 5).

Den manglende ejendomsskattepligt for Københavns Lufthavn er således en følge af vurderingslovens regel om undtagelse af lufthavnsanlæg fra vurdering.

Spm. nr. S 221

Til indenrigsministeren (24/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Såfremt Københavns Lufthavn betaler dækningsafgiften, hvor stort et provenutab går det offentlige eller kommunen i så fald glip af ved denne ordning, og er kommunen i så fald sikret kompensation?«

Svar (1/11 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Da den manglende ejendomsskattepligt for Københavns Lufthavn skyldes undtagelse fra vurdering, jf. svaret ovenfor på spørgsmål nr. S 220, foreligger der ikke umiddelbart noget grundlag for at skønne over, hvor stort et beløb der ellers skulle have været betalt i ejendomsskat.

Kommuner og amter kompenseres ikke for, at visse ejendomme er undtaget fra vurdering og dermed ikke er ejendomsskattepligtige.

Spm. nr. S 222

Til indenrigsministeren (24/10 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Er ministeren af den opfattelse, at staten ved at tillade manglende ejendomsskat giver et skjult tilskud til selskabet Københavns Lufthavn?«

Svar (1/11 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Ud fra den baggrund for den manglende ejendomsskattepligt for Københavns Lufthavn, der er anført i svaret ovenfor på spørgsmål nr. S 220, kan man ikke med rimelighed tale om et skjult tilskud.

Spm. nr. S 63

Til justitsministeren (10/10 95) af:

Helge Adam Møller (KF):

»Finder ministeren det rimeligt, at en fængslet morder kan få udgangstilladelse til at afholde foredrag for unge om sit kriminelle liv og forherlige Hells Angels, en organisation, hvor et stort antal af medlemmerne har begået alvorlig kriminalitet, samt i forbindelse med foredraget fortælle, hvordan han med koldt blod planlagde og gennemførte et mord?«

Begrundelse

Af artikler i pressen, blandt andet i Morgenavisen Jyllands-Posten den 24. september 1995 og i Aalborg Stiftstidende samme dag, fremgår, at den 35-årige morddømte Jørn »Jønke« Nielsen fredag aften havde holdt foredrag for ca. 350 unge på Vesthimmerlands Gymnasium i Års. Jørn »Jønke« Nielsen var ude på weekendorlov fra statsfængslet i Jyderup.

Ifølge avisreferaterne fortalte han omhyggeligt og detaljeret, hvordan han i maj 1984 havde planlagt og gennemført mordet på Henning Norbert Knudsen. Et mord, som han ikke fortrød, og som han mente var nødvendigt at gennemføre.

Hells Angels, forklarede han, var ikke nogen kriminel organisation, bare et broderskab, en stor familie eller, som han ifølge avisen forklarede, en samling rare rødder, der vil sig selv og hinanden det bedste. Dette skal sammenholdes med, at 54 nuværende medlemmer af Hells Angels inden for de sidste 10 år er dømt for ca. 500 kriminelle forhold, herunder adskillige mord, mordforsøg, røverier, voldtægter m.v.

Svar (26/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Der findes forskellige former for udgang. Indsatte har under visse betingelser mulighed for at få tilladelse til udgang til særlige formål, f.eks. til at varetage personlige interesser, når særlige omstændigheder taler derfor. Udgang til at varetage »personlige interesser« gives eksempelvis ved særlig belastende, akutte problemer i hjemmet – børnepasning, hjælp ved sygdom eller lignende. Der gives derimod ikke tilladelse til udgang udelukkende med henblik på at holde foredrag eller lignende. Der er i enkelte tilfælde givet sådanne udgange i forbindelse med udgivelse af bøger.

Indsatte, der udstår fængsel i 5 måneder eller derover, kan få tilladelse til udgang med henblik på at besøge bestemte personer.

Der gives normalt regelmæssig udgang hver 3. weekend. Formålet med udgangene er navnlig, at den indsatte under straffuldbyrdelsen bevarer tilknytningen til sin familie eller andre pårørende og ligeledes får mulighed for at være sammen med andre end personer fra afsoningsmiljøet. Der er forskellige tidsmæssige betingelser for, hvornår indsatte kan få spørgsmålet om

udgang behandlet, afhængig af straffens længde, og om afsoning finder sted i åbent eller lukket fængsel. Såfremt afsoningen sker i et lukket fængsel, kan der først gives udgang, når en fjerdedel af straffen er afsonet.

Disse tidsmæssige betingelser finder ikke direkte anvendelse på langtidsdømte (straffe på 8 år og derover), men danner grundlag for direktoratets praksis. De langtidsdømte er efter praksis undergivet et skærpet tidskrav i forhold til, hvad der gælder for øvrige indsatte i lukkede fængsler.

Et sædvanligt udgangsforløb for langtidsdømte i lukkede anstalter vil efter praksis, og såfremt der ikke foreligger fare for misbrug, blive indledt med en række ledsagede udgange efter udståelsen af en fjerdedel af straffen, og inden en tredjedel er udstået. Frem mod afsoning af den første tredjedel af straffen er der formodning for regelmæssig ledsaget udgang hver måned. Efter udståelse af en tredjedel af straffen er udgangspunktet – efter høring af politiet – månedlige uledsagede dagudgange i ca. ½ år. Derpå almindelig weekendudgang hver 3. uge. Det vil derfor vare flere år, før en langtidsdømt overhovedet får tilladelse til udgang.

Det er en forudsætning for weekendudgang, at den benyttes således, at samværet med udgangsadressaten må karakteriseres som det primære. Den indsatte er imidlertid ikke udelukket fra i et vist omfang at benytte weekendudgangen til at deltage i f.eks. idrætsaktiviteter, foreningsmøder, foredrag, interview eller lignende.

Dette er i overensstemmelse med bestemmelsen i fuldbyrdelsesbekendtgørelsen om, at de indsatte har adgang til at udøve deres almindelige borgerlige rettigheder i det omfang, frihedsberøvelsen ikke i sig selv afskærer dem herfra.

Der er således ikke grundlag for at forbyde, at en indsat benytter en vis mindre del af sin almindelige udgang til f.eks. at deltage i et foredragsarrangement. Det er dog en forudsætning, at der er tale om lovlig virksomhed, og at udgangen i øvrigt benyttes således, at samværet med udgangsadressaten er det hovedsagelige formål med udgang.

I den konkrete sag var der tale om, at den indsatte havde tilladelse til weekendudgang med henblik på at besøge en bekendt i Åbybro. Man var i den forbindelse orienteret om, at han skulle holde et foredrag fredag aften arrangeret af Års Håndboldklub. Man fandt ikke anledning til at forbyde den indsatte at medvirke i arran-

gementet, idet der var tale om lovlig virksomhed. Man fandt heller ikke, at der ville være tale om, at udgangen derved blev benyttet på en måde, der ville stride mod retshåndhævelsen, da initiativet til den indsattes deltagelse kom fra den pågældende håndboldklub.

Der har således ikke været tale om, at den indsatte har fået udgang specifikt med henblik på at deltage i det omhandlede arrangement. Det er samtidig Direktoratet for Kriminalforsorgens praksis, at man som udgangspunkt ikke modsætter sig, at den indsatte på sin almindelige weekendudgang beretter om sin egen kriminalitet, det være sig i forbindelse med tv- og radiointerview eller i forbindelse med foredragsvirksomhed.

Spm. nr. S 64

Til justitsministeren (10/10 95) af:

Helge Adam Møller (KF):

»Finder ministeren det rimeligt, at en fængslet morder, der har udgangstilladelse og misbruger denne, allerede efter få uger får en fornyet udgangstilladelse?«

Begrundelse

Af en række avisartikler, bl.a. i Morgenavisen Jyllands-Posten den 24. september 1995 og i Aalborg Stiftstidende samme dag, fremgår det, at Jørn »Jønke« Nielsen ankom til Års i en bil ledsaget af fremstående brødre fra Hells Angels, heriblandt præsidenten, Christian Middelbo. Spørgeren går ud fra som givet, at Jørn »Jønke« Nielsen har haft forbud mod at være sammen med eller opsøge kriminelle venner eller andre medlemmer af Hells Angels. Den 5. oktober 1995 er det oplyst, at Jørn »Jønke« Nielsen igen har udgangstilladelse fra statsfængslet i Jyderup.

Der henvises i øvrigt til begrundelsen for spørgsmål nr. S 63.

Svar (26/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Den pågældende indsatte, som spørgsmålet henviser til, har tilladelse til almindelig regel-

mæssig udgang, dvs. udgang hver tredje week-end. Der henvises i den forbindelse til besvarelse af spørgsmål nr. S 63. Der er til udgangen bl.a. fastsat følgende vilkår:

at han ikke opsøger lokaliteter, f.eks. klubhuse, værtshuse, privatadresser og forretningsadresser m.v., der regelmæssigt anvendes som mødesteder for medlemmer af Hells Angels eller Hells Angels støttegrupper,

at han ikke deltager i hverken offentlige eller private arrangementer, hvor medlemmer af Hells Angels eller Hells Angels støttegrupper står som arrangør, eller hvor det må forventes, at medlemmer af Hells Angels eller Hells Angels støttegrupper vil deltage, og

at udgangsadressen ikke under udgang bruges som samlingssted for medlemmer af Hells Angels eller deres støttegrupper.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har på baggrund af disse vilkår fastsat en praksis, hvorefter det ikke betragtes som udgangsmisbrug, såfremt den indsatte uden for de nævnte lokaliteter har samvær med 1-2 øvrige gruppe-medlemmer. Dette er tilkendegivet den indsatte i forbindelse med fastsættelsen af disse særvilkår.

Den pågældende indsatte var i forbindelse med det omhandlede arrangement ledsaget af 2 medlemmer af Hells Angels, og der har derfor ikke af den grund været tale om udgangsmisbrug.

Den pågældende blev imidlertid efter det omhandlede arrangement fredag aften anholdt af politiet, idet han befandt sig i nærheden af klubhuset for en ålborgensisk Hells Angels-supporterklub. Direktoratet har efterfølgende fastslået, at dette måtte anses for en overtrædelse af vilkårene, men da den indsatte allerede var blevet frataget den væsentligste del af sin week-endudgang og i ca. 2½ døgn havde været anbragt i et arresthus under vilkår, der svarer til vilkårene under afsoning af straffcelle, fandt man ikke, at der var grundlag for yderligere reaktion. Den indsatte har derfor fortsat tilladelse til udgang. Det skal i den forbindelse bemærkes, at det er første gang, at den indsatte har overtrådt dette vilkår.

Spm. nr. S 170

Til erhvervsministeren (18/10 95) af:

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

»Agter ministeren at foreslå banklovens partsbegreb ændret, så bankkunder atter får mulighed for indsigt i egne sager og mulighed for at indbringe afgørelser truffet af Finanstilsynet for Erhvervsankenævnet?«

Begrundelse

Ved lov nr. 306 af 16. maj 1990 blev banklovens partsbegreb ændret, så bankkunder ikke længere blev anset for part i egne sager. I bemærkningerne til lovforslaget blev der brugt vendinger, der måtte få læserne til at tro, at lovændringen var begrundet i 2. samordningsdirektiv. Det er siden blevet bekræftet adskillige gange, at dette ikke er tilfældet. Det gælder f.eks. svarene på spørgsmål nr. 57 og 58 (Erhvervsudvalget – alm. del) i samlingen 1994-95 og ministerens udtalelser under et samråd i foråret 1995. I et brev til J.P. Fischer Hansen fra Kommissionen GD XV oplyses det også, at 2. samordningsdirektiv ikke indeholder et sådant krav.

Der er derfor ingen begrundelse for at bevare en bestemmelse, der er kommet ind i loven under urigtige forudsætninger. Den bør derfor udgå.

Svar (27/10 95)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Spørgsmålet synes at rejse følgende 2 problemstillinger:

- 1) Hvorvidt en uenighed mellem en kunde og et pengeinstitut kan behandles og afgøres af Finanstilsynet.
- 2) Hvorvidt pengeinstitutts kunder hos Finanstilsynet kan få oplysninger om pengeinstituttet, herunder især om kunden kan få at vide, hvilke oplysninger pengeinstituttet har afleveret til Finanstilsynet om den pågældende kundes engagementer.

Ad 1)

Uenighed mellem en kunde og et pengeinstitut i en konkret sag kan behandles af Pengeinstituttankenævnet eller domstolene.

Pengeinstitutankenævnet behandler klager vedrørende private kundeforhold.

Pengeinstitutankenævnet kan dog behandle klager fra erhvervsdrivende, såfremt klagen ikke adskiller sig væsentligt fra klager vedrørende et privatkundeforhold. Klager fra erhvervsdrivende falder i øvrigt uden for nævnets kompetence, men kan indbringes for domstolene.

Finanstilsynet behandler ikke klager, der alene angår en konkret sag, men tilsynet bedømmer, hvorvidt et pengeinstituts praksis er i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god pengeinstitutpraksis. Anledningen til en sådan undersøgelse kan være en henvendelse fra en borger, avisartikler eller sager, som tilsynet af egen drift tager op.

I besvarelsen af spørgsmål 23 fra Erhvervsudvalget (Alm. del – bilag 28) vil jeg senere vende tilbage til små og mindre virksomheders muligheder for at klage over et pengeinstitut.

Ad 2)

Bank- og sparekasselovens tavshedsbestemmelse og partsbegreb har været genstand for adskillige spørgsmål og samråd i Erhvervsudvalget i det sidste års tid.

I samrådet den 10. oktober 1995 gav jeg tilsagn om, at jeg i løbet af efteråret vil iværksætte en analyse af de EU-retlige aspekter omkring tavshedspligt i den finansielle sektor.

Undersøgelsen vil omfatte de EU-retlige aspekter omkring tavshedspligten, herunder lovgivning og praksis i andre lande.

Endvidere vil undersøgelsen omfatte partsproblematikken, herunder om, og i givet fald hvordan, fortrolighed vedrørende forretningshemmeligheder og lignende samt oplysninger om kundeforhold til udenforstående kan sikres på en anden måde end ved reglen om partsstatus.

Spm. nr. S 173

Til statsministeren (19/10 95) af:

Poul Nødgaard (DF):

»Hvad er regeringens holdning til en kulegravning af hjemmeværnet?«

Begrundelse

Der har været helt forskellige meldinger fra regeringspartierne om holdningen til en yderligere kulegravning af hjemmeværnet.

Det er naturligvis stærkt demotiverende for hjemmeværnet og for den danske forsvarsvilje, at der hele tiden skal sås tvivl om de mange gode hjemmeværnsfolks motiver og indsats. Derfor må statsministeren nu skære igennem og klargøre regeringens holdning.

Svar (30/10 95)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen): Regeringen finder, at beretningen om hjemmeværnets fremtidige virke udgør et godt udgangspunkt for den videre omstilling af hjemmeværnet. Beretningen vil indgå i drøftelserne omkring en aftale om forswarets ordning.

Spm. nr. S 99

Til trafikministeren (13/10 95) af:

Flemming Oppfeldt (V):

»Er ministeren bekendt med en planlægning i DSB, der går ud på at flytte togtrafikken øst for Storebælt mod Tyskland fra Lolland-Falsters afskibningshavne til den faste Storebæltsforbindelse?«

Svar (26/10 95)

Trafikministeren (Bjørn Westh, fg.):

Trafikministeren har ved en række lejligheder orienteret Folketingets Trafikudvalg om, at DSB med ibrugtagningen af den faste forbindelse over Storebælt agter at flytte i hvert fald godstrafikken fra forbindelsen over Rødby til den faste Storebæltsforbindelse.

Baggrunden herfor er såvel økonomisk som kvalitetsmæssig.

Spm. nr. S 100

Til trafikministeren (13/10 95) af:

Flemming Oppfeldt (V):

»Hvordan planlægges jernbanetrafikken mellem Danmark og Tyskland med henblik på henholdsvis passager- og godssiden via Østersøforbindelserne kontra DSB-forbindelsen over Storebælt?«

Svar (26/10 95)

Trafikministeren (Bjørn Westh, fg.):

DSB oplyser, at al den godstrafik, der i dag føres fra Sjælland til Tyskland via Rødby-Puttgarden, er planlagt overført via den faste Storebæltsforbindelse. Hvor meget gods der faktisk vil blive tale om, afhænger af, hvilke aftaler DSB kan opnå med de tyske og svenske baner, idet det er et grundsynspunkt for DSB, at udførelsen af denne transportopgave skal være lønsom for DSB.

Med hensyn til den internationale passagertrafik er der endnu ikke taget stilling til, om den fremtidige rute skal gå via Rødby eller via Storebælt og Padborg, ligesom en vis deling af den nuværende trafik også vil kunne tænkes. DSB har således endnu ikke afsluttet de igangværende omkostningsmæssige, markedsmæssige og trafikale undersøgelser ved en fastholdelse eller en omlægning af ruten.

Spm. nr. S 101

Til trafikministeren (13/10 95) af:

Flemming Oppfeldt (V):

»Kan ministeren oplyse, hvorvidt DSB har planer om indsættelse af nye færger mellem Rødby og Puttgarten uden jernbanespor på vogndækket?«

Svar (26/10 95)

Trafikministeren (Bjørn Westh, fg.):

DSB Rederi A/S oplyser, at eventuelle nye færger til Rødby-Puttgarden-overfarten er udbudt som kombinerede tog- og bilfærger.

Spm. nr. S 119

Til erhvervsministeren (16/10 95) af:

Flemming Oppfeldt (V):

»Hvad er ministerens kommentar til, at et hjemmeservicefirma tilbyder malerarbejde, hvilken myndighed skal kontrollere den retmæssige brug af hjemmeservicemidlerne, har ministeren et samlet overblik over kontrollen med hjemmeservicemidlerne, og hvor mange tilfælde af misbrug har Erhvervsministeriet registreret?«

Begrundelse

Der henvises til annonce bragt i Suså-Bladet den 10. oktober 1995.

Svar (25/10 95)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Det fremgår af bekendtgørelse om statstilskud til HjemmeService (nr. 305 af 27. april 1994), at anlægs-, reparations- og vedligeholdelsesarbejder vedr. boligen ikke er omfattet af HjemmeServiceordningen. Der kan således ikke udføres malerarbejde med HjemmeService tilskud, men det skal bemærkes, at der ikke er noget til hinder for, at et HjemmeServicefirma også tilbyder ikke tilskudsberettigede ydelser.

HjemmeServicevirksomhederne afleverer løbende månedspogørelser med tilhørende regningsbilag til kommunerne med henblik på udbetaling af tilskud. I forlængelse heraf er det kommunernes opgave at kontrollere den retmæssige brug af HjemmeService midlerne. Her til skal det bemærkes, at det er op til den enkelte kommune selv at tilrettelægge kontrolforanstaltningernes indhold og omfang samt at afgøre, om der er behov for at gribe ind.

Erhvervsministeriet iværksatte i foråret 1995 en undersøgelse af kommunernes erfaringer med kontrol og misbrug under HjemmeServiceordningen. Resultatet af undersøgelsen var, at det var kommunernes generelle opfattelse, at misbruget er af begrænset omfang. Undersøgelsen viste imidlertid også, at kommunerne vægter kontrolopgaven forskelligt, og at det er forholdsvis svært for kommunerne at kontrollere, om HjemmeService midlerne misbruges. En styrkelse af kontrollen udgør derfor et væsentligt element i regeringens overvejelser vedrørende en videreførelse af HjemmeServiceordningen.

Erhvervsministeriet har p.t. registreret 17 misbrugssager, hvoraf 5 må betegnes som større (dvs. på over 100.000 kr.). Derudover har Erhvervsministeriet registreret, at der i 10 tilfælde er igangsat undersøgelser af mistænkelige forhold. Det skal endvidere bemærkes, at misbrugets omfang p.t. udgør under én procent af det samlede træk på HjemmeServiceordningen (for årene 1994 og 1995), der den 18. oktober 1995 var på godt 300 mio. kr. inklusive kommunernes administrationsbidrag.

Spm. nr. S 120

Til erhvervsministeren (16/10 95) af:

Pernille Sams (KF):

»Mener ministeren ikke, at danske rådgivere er pris- og kvalitetsmæssigt konkurrencedygtige, og er ministeren enig med ministeren for udviklingsbistand, når denne ønsker at udbyde Danidas konsulentopgaver til udenlandske firmaer?«

Svar (26/10 95)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Spørgsmålet henviser til det forhold, at Danida for nylig har besluttet at udbyde tre rådgivningsopgaver (to i Uganda og en i Ghana) i internationalt udbud.

Udviklingsministeren har oplyst, at det internationale udbud er et resultat af, at det ikke har været muligt at opnå en tilfredsstillende løsning vedrørende beregningen af danske rådgiverfirmaers overhead i forbindelse med længerevarende rådgivningsopgaver for Danida (over et års varighed). De pågældende opgaver har tidligere været udbudt i Danmark, men Danida har enten ikke modtaget tilbud fra danske rådgivere, eller tilbudene har ikke været konditions-mæssige, for så vidt angår firmaernes honorarkrav.

Jeg har forstået på udviklingsministeren, at man foreløbig er ved at gennemføre en prækvalifikationsrunde blandt udvalgte udenlandske rådgiverfirmaer. Når prækvalifikationsrunden er afsluttet, vil de tidligere prækvalificerede danske firmaer – tillige med de prækvalificerede udenlandske – blive indbudt til at afgive tilbud i henhold til de ændringer i udbudsbetingelserne, der er forårsaget af det internationale udbud.

Det er således ikke udelukket, at de pågældende kontrakter vil tilfalde danske rådgiverfirmaer. Det afhænger alene af deres konkurrencedygtighed på pris og kvalitet.

Det er første gang, Danida anvender internationalt udbud af rådgivningsopgaver. Men det er mit klare forhåndsindtryk, at de danske rådgiverfirmaer – der jo nyder stor international anerkendelse – vil være i stand til at tage denne udfordring op.

Spm. nr. S 121

Til erhvervsministeren (16/10 95) af:

Pernille Sams (KF):

»Vil ministeren bekræfte, at der ikke er EU-regler, der foreskriver, at Danidas konsulentopgaver skal udbydes i international licitation, og at det således er helt unødvendigt at sætte disse 300-400 danske arbejdspladser på spil?«

Svar (26/10 95)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Reglerne for udbud af offentlige tjenesteydelser inden for EU, der er fastlagt i direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler, medfører ikke, at de kontrakter, som spørgsmålet vedrører, skal udbydes i international licitation.

Jeg er imidlertid ikke – set i lyset af de pågældende virksomheders store internationale erfaring – i tvivl om, at danske rådgiverfirmaer vil kunne stå sig i den internationale konkurrence. Og jeg forventer således heller ikke, at et større eller mindre antal danske arbejdspladser går tabt.

Spm. nr. S 122

Til erhvervsministeren (16/10 95) af:

Pernille Sams (KF):

»Mener ministeren, at Danida kan leve op til Folketingets vedtagelse om, at 50 pct. af dansk bilateral bistand skal anvendes til danske varer og tjenesteydelser, såfremt ingeniør- og rådgiv-

verarbejdet lægges til udlandet, og vil ministeren garantere, at udbudsbetingelserne for danske og udenlandske rådgivere, der skal byde på projekterne, er helt ens?»

Svar (26/10 95)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Udviklingsministeren har oplyst, at de tre rådgivningsopgaver, der nu er udbudt internationalt, forventes at ville beløbe sig til omkring 45 mio. kr. med forbehold for de endelige tilbud. Dette er et forholdsvis begrænset beløb i forhold til Danidas samlede kontraktmængde for rådgivningskontrakter (for langtidskontrakter i alt 363 mio. kr. i 1994 fordelt på 113 kontrakter) – og et meget begrænset beløb i forhold til den samlede udlandsomsætning i den danske rådgiverbranche.

Det forhold, at tre rådgivningsopgaver nu udbydes internationalt, betyder jo som nævnt i svaret på spørgsmål nr. S 120 og 121 ikke, at opgaverne nødvendigvis også vindes af udenlandske firmaer.

Skulle det imidlertid blive tilfældet, vil dette i sig selv ikke få mærkbar indflydelse på omfanget af Danidas samlede indkøb af kapitaludstyr, varer og tjenesteydelser fra danske virksomheder.

Til spørgsmålet, om jeg vil garantere ens udbudsbetingelser for udenlandske og danske rådgivere, må jeg sige, at jeg selvsagt ikke kan udstede garantier inden for en kollegas ansvarsområde. Men udviklingsministeren har oplyst, at for de opgaver, der udbydes internationalt, vil betingelserne naturligvis være de samme for de prækvalificerede danske og udenlandske firmaer, hvilket også skriftligt er blevet bekræftet over for de involverede danske rådgiverfirmaer.

- om det er teknisk muligt ad elektronisk vej f.eks. via radioforstyrrelser at forhindre samtaler ført fra en mobiltelefon fra et begrænset område som et fængsel, og
- kan ministeren garantere, at der ikke har været eller vil kunne opstå situationer, hvor isolationsfængslede har eller vil kunne anvende mobiltelefoner?»

Svar (26/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Ved Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens skrivelse af 6. september 1994 blev det bestemt, at der med virkning fra 15. september 1994 ikke er adgang til, at indsatte i åbne anstalter er i besiddelse af mobiltelefoner – dog således, at eventuelle tidligere tilladelser blev opretholdt til og med udgangen af 1994. Det allerede gældende forbud mod udlevering af mobiltelefoner til indsatte i lukkede anstalter og arresthuse blev opretholdt uændret.

Kontrol med, at de indsatte overholder forbudet mod besiddelse af mobiltelefoner i Kriminalforsorgens fængsler og arresthusene, sker bl.a. ved hjælp af visitation i henhold til Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens cirkulære af 15. december 1980 om visitation af de indsatte og deres opholdsrum.

Om baggrunden for reglerne om visitation kan jeg oplyse, at der i begyndelsen af 1980'erne i forbindelse med de dengang stigende volds- og narkotikaproblemer blev iværksat en række foranstaltninger, hvorved regimet i fængslerne generelt blev strammet. For at forhindre indsmugling af ulovlige effekter blev der således indført en udvidet adgang til visitation af den indsatte person og opholdsrum.

Visitation af den indsatte person kan efter de gældende regler foretages ved indsættelsen, før og efter fravær fra institutionen, før og efter besøg, ved indlæggelse på sygeafdeling, ved anbringelse i enrum samt anbringelse i forhørs-, straf- eller sikringscelle. Herudover kan institutionens leder fastsætte regler om visitation af den indsatte person ved dennes tilbagekomst efter fravær fra opholdsafdelingen og i forbindelse med rutinemæssig visitation af den indsatte opholdsrum. Endvidere kan der altid foretages visitation, hvis der er konkret mistanke om, at en indsat er i uretmæssig besiddelse af effekter, ligesom der kan foretages visitation af en gruppe indsatte f.eks. på en afdeling, såfremt

Spm. nr. S 73

Til justitsministeren (10/10 95) af:

Gitte Seeberg (KF):

- »Vil ministeren redegøre for,
- hvad han agter at foretage sig for at forhindre, at de indsatte i fængslerne anvender mobiltelefoner fra fængslerne,

der er begrundet mistanke om, at en eller flere i gruppen er i uretmæssig besiddelse af effekter.

Ud over visitation af de indsatte person og opholdsrum blev der i 1980 indført hjemmel til at visitere de besøgendes yderbeklædning, hvis der foreligger en konkret mistanke om indsmugling eller omstændighederne i øvrigt taler for stikprøvevis kontrol. Visitationen gennemføres ved, at den besøgende opfordres til at fremvise effekter, som vedkommende har i lommer m.v. Eftersynet kan endvidere omfatte undersøgelse af den besøgendes yderbeklædning ved anvendelse af metaldetektor. Hvis der er en konkret mistanke om indsmugling, kan der efter omstændighederne også foretages en videregående visitation, hvor den besøgende opfordres til at aftage sin yderbeklædning (indtil undertøjet) med henblik på nærmere undersøgelse. Vil den besøgende ikke medvirke ved en sådan visitation, afvises besøget. Tilladelse til at medbringe effekter under besøg kan ligeledes gøres betinget af, at effekterne visiteres.

Der foretages i de lukkede fængsler rutinemæssigt eftersyn af gårdtursarealerne for at forhindre, at ulovlige effekter kastes ind over muren. De tiltag med hensyn til forbedring af sikkerheden mod undvigelse fra de lukkede fængsler, som i øjeblikket overvejes i Direktoratet for Kriminalforsorgen, vil i givet fald også kunne mindske risikoen for, at ulovlige effekter kastes ind over muren udefra.

I medfør af § 1, stk. 1, i Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens cirkulære om de indsatte adgang til udlevering af egne effekter m.v. og anvendelse af penge (effektcirculæret) skal de indsatte effekter gennemgås ved indsættelsen med henblik på afgørelse af, i hvilket omfang effekterne kan udleveres. Tilsvarende gælder med hensyn til effekter, som tilsendes under opholdet, modtages ved besøg eller medtages efter udgang. Gennemgangen af effekter forudsættes at omfatte en nærmere visitation af de enkelte effekter.

Direktoratet for Kriminalforsorgen er blevet opmærksom på, at ikke samtlige lukkede fængsler foretager rutinemæssig visitation af indsatte effekter, inden udlevering til indsatte finder sted. På givne foranledning har direktoratet nu indskærpet over for fængslerne, at ovennævnte § 1 skal forstås således, at gennemgangen af de indsatte effekter tillige omfatter en nærmere visitation af effekterne med henblik på at forhindre indsmugling, herunder i tv-apparater, radioapparater m.v. Direktoratet

vil ved den førstkommande ændring af effekt-cirkulæret klargøre bestemmelsen i § 1, således at der ikke kan herske tvivl om, at indsatte effekter skal visiteres, inden de udleveres til de indsatte.

I arresthusene udleveres de indsatte effekter ikke uden forudgående visitation med henblik på at forhindre indsmugling af ulovlige effekter. Således tillades tv, radioapparater og lignende efter fast praksis ikke udleveret til isolerede varetægtsarrestanter, før genstandene er grundigt undersøgt indvendig m.v. af en radiotekniker eller af personalet. I medfør af § 21, stk. 4, i effektcirculæret kan udlevering af tv, radioapparater og lignende til indsatte i arresthus gøres betinget af, at den indsatte afholder udgiften til visitation af apparatet.

Der foretages i de lukkede institutioner årligt mange tusinde visitationer af såvel de indsatte person som af deres opholdsrum. Til trods herfor kan jeg naturligvis ikke give nogen fuldstændig garanti for, at en isolationsfængslet aldrig vil kunne komme i besiddelse af en mobiltelefon. I takt med at mobiltelefoner markedsføres i efterhånden mindre og mindre udgaver, vil der opstå tilsvarende flere indsmuglingsveje. Med den betydelige indsats, der gøres for at forhindre indsmugling af ulovlige effekter, er det imidlertid min opfattelse, at risikoen for, at dette sker, er meget begrænset.

Efter det oplyste er det ikke muligt at forhindre samtaler ført fra en (indsmuglet) mobiltelefon i fængslet uden samtidig at lægge vanskeligheder i vejen for den lovlige radiokommunikation til og fra fængslet.

Spm. nr. S 123

Til skatteministeren (17/10 95) af:

Gitte Seeberg (KF):

»Vil ministeren udarbejde et skøn over, hvor meget det vil koste virksomhederne i lønomskostninger til interne og eksterne rådgivere at få styr på de grønne afgifter inden den 1. januar 1996, såfremt vejledningen hertil kommer den 15. november 1995?«

Begrundelse

Dansk Industris ugemagasin, Industrien, betegner den 16. oktober 1995 budgetsituationen i virksomhederne som »totalt kaos«, fordi virksomhederne endnu ikke har modtaget nogen vejledning til udregning af de grønne afgifter. Ministeren har svaret, at han håber, at en vejledning er parat den 15. november 1995.

Svar (25/10 95)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Der vil være engangsgifter forbundet med indkøringen af de nye regler for stort set alle virksomheder, der berøres af disse. Det er dog ikke muligt at angive tal for de administrative konsekvenser, der vil variere meget fra virksomhed til virksomhed.

Spm. nr. S 124

Til skatteministeren (17/10 95) af:

Gitte Seeberg (KF):

»Hvor går ministerens tidsmæssige smertetærskel, når det gælder udsendelsen af en vejledning til virksomhederne om de grønne afgifter, og mener ministeren, at f.eks. 1 måned eller 14 dage før ikrafttræden er acceptabelt?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 123.

Svar (25/10 95)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Nej. Derfor har jeg også bedt Told- og Skattestyrelsen om, at der ca. den 15. november 1995 gives virksomhederne en målrettet information om de grønne afgifter.

Virksomhederne vil – alt efter behov – få tilsendt »Værd at vide«-vejledninger og nyhedsbreve om de nye love og ændringer i de gamle.

Spm. nr. S 125

Til erhvervsministeren (17/10 95) af:

Gitte Seeberg (KF):

»Hvor går ministerens tidsmæssige smertetærskel, når det gælder udsendelsen af en vejledning til virksomhederne om de grønne afgifter, og mener ministeren, at f.eks. 1 måned eller 14 dage før ikrafttræden er acceptabelt?«

Begrundelse

Dansk Industris Ugemagasin, Industrien, betegner den 16. oktober 1995 budgetsituationen i virksomhederne som »totalt kaos«, fordi virksomhederne endnu ikke har modtaget nogen vejledning til udregning af de grønne afgifter. Skatteministeren har svaret, at han håber, at en vejledning er parat den 15. november 1995.

Svar (25/10 95)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Nej, 1 måned eller 14 dage før ikrafttræden er ikke acceptabelt. Jeg er derfor tilfreds med, at skatteministeren sigter mod at have en vejledning parat den 15. november 1995.

Ad spm. nr. S 2575

Fra indenrigsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) i folketingssamlingen 1994-95 stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne side 7228, var sålydende:

Til indenrigsministeren (7/9 95) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Hvad vil ministeren gøre for at få afklaret de afviste afghanske asylsøgere situation, efter at den afghanske by Herat tirsdag den 5. september 1995 blev erobret af den fundamentalistiske Talebanmilits og den lokale hersker, Ismael Khan, er flygtet?«

Supplerende svar (16/10 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Den 11. juli 1995 afgav Indenrigsministeriet en redegørelse til Folketingets Retsudvalg vedrørende udsendelse af afviste afghanske asylansøgere direkte til Afghanistan.

Den 8. maj 1995 fremsendte Udenrigsministeriet en kopi af et brev af 19. april 1995 fra UNHCR til den danske chef for FN-missionen i Genève. Af UNHCR's brev fremgik, at UNHCR ikke havde generelle betænkeligheder ved en tvangsmæssig udsendelse til Afghanistan.

Indenrigsministeriet meddelte på den baggrund ved brev af 21. juni 1995 Rigspolitiet som udsendelsesansvarlig myndighed og Udenrigsministeriet, at man ikke ville modsætte sig udsendelse direkte til Afghanistan, forudsat at udsendelse skete i overensstemmelse med de af UNHCR opstillede retningslinjer.

Den 8. august 1995 meddelte UNHCR's regionale kontor i Stockholm til det svenske invandrarverk, at man frarådede tvangsmæssig udsendelse til Afghanistan.

I den anledning anmodede Indenrigsministeriet den 10. august 1995 om Udenrigsministeriets bemærkninger hertil.

Den 20. september 1995 har Udenrigsministeriet fremsendt et brev af 15. september 1995 fra UNHCR til chefen for FN-missionen i Genève. Det fremgår heraf, at UNHCR ikke kan udtale, at udsendelse af afviste afghanske asylansøgere vil kunne ske i sikkerhed, idet der er udbrudt nye kampe især i det vestlige Afghanistan. UNHCR fraråder således fortsat tvangsmæssig tilbagesendelse som meddelt ved notat af 8. august 1995 fra UNHCR's kontor i Stockholm.

Betingelserne for, at der kan ske hjemsendelse i overensstemmelse med UNHCR's retningslinjer, er således bortfaldet.

Jeg har på denne baggrund besluttet, at der skal meddeles opholdstilladelse i henhold til udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, til de pågældende – henset til de nye oplysninger om situationen i området samt den forløbne tid, der er gået med drøftelserne om udsendelse af afviste afghanske asylansøgere.

Ad spm. nr. S 2618

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) i folketingsssamlingen 1994-95 stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne side 2618, var sålydende:

Til justitsministeren (14/9 95) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Kan ministeren bekræfte professor Eva Smiths og statsadvokat Karsten Hjørts udsagn om, at varetægtsfængslinger i 8 uger for hidtil ustraffede personer, der er tiltalt efter straffelovens § 193, er usædvanligt?«

Supplerende svar (13/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst,

»at statsadvokat Karsten Hjørth over for mig har oplyst, at han til en journalist fra Det Fri Aktuelt på dennes telefoniske forespørgsel oplyste, at det er usædvanligt, at der i 1. gangs sager om hærværk mod ustraffede personer, der kun er sigtet for et enkelt hærværksforhold, anvendes varetægtsfængsling, medmindre der er konkret mistanke om gentagelsesrisiko. Statsadvokat Karsten Hjørth understregede over for journalisten, at han ikke kunne udtale sig om fængslingskendelsen i Ri-Bus-sagen, da denne ikke har været forelagt i Rigsadvokaturen, og at han i øvrigt ikke har nærmere kendskab til grundlaget for varetægtsfængslingen, herunder hvad de varetægtsfængslede konkret er sigtet for.

Jeg kan henholde mig hertil.«

Justitsministeriet kan oplyse, at der i den konkrete sag fra Esbjerg både er rejst sigtelse for overtrædelse af straffelovens § 193 om omfattende forstyrrelse i driften af almindelige samfærdselsmidler og for hærværk efter straffelovens § 291. De pågældende sager er endnu under behandling.

Ad spm. nr. S 2619

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) i folketingssamlingen 1994-95 stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne side 7232, var sålydende:

Til justitsministeren (14/9 95) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Finder ministeren det ikke usædvanligt, at varetægtsfængslingerne i Ri-Bus-sagen er begæret forlænget med yderligere 4 uger, når henses til ministerens svar på spørgsmål nr. S 2297, hvori det oplyses, at Esbjerg politikreds ikke lider under mandskabsmangel, ekspertise eller erfaring?«

Supplerende svar (13/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Politimesteren i Esbjerg, som har oplyst følgende:

»Af Vestre Landsrets kendelse af 18. august 1995 fremgår det, at landsretten – efter at være blevet forelagt dels vidneforklaringer, dels andet materiale til underbygning af vidneforklaringerne – har fundet, at der foreligger en begrundet mistanke om, at de sigtede . . . har gjort sig skyldige i medvirken til en række tilfælde af hærværk, omfattet af straffelovens § 291, stk. 2, og at . . . i forbindelse med et hærværksforhold den 6. maj 1995 mod 21 busser, har overtrådt straffelovens § 193, stk. 2. De fængslede er mistænkt for at have spillet en fremtrædende rolle i forbindelse med planlægningen og iværksættelsen af en lang række organiserede hærværksforhold med ødelæggelser for mere end 1 million kroner, begået over en længere periode, med det formål at forhindre busdriften i Esbjerg.

Efterforskningen i en sådan sag skønnes ikke at kræve en særlig ekspertise eller erfaring. Derimod skønnes det nødvendigt, at efterforskningen gennemføres af en begrænset gruppe af kompetente, engagerede og energiske efterforskere. De mange forhold og de mange implicerede personer bevirker imidlertid, at efterforskningen ikke kan afsluttes så hurtigt, som hvis sagen kun havde drejet sig om ganske få forhold

med enkelte implicerede. Endvidere har det i den første 4-ugers-periode ikke været muligt at opnå landsrettens tilladelse til at komme i besiddelse af materiale, der skønnes af betydning for efterforskningen.

Vestre Landsret udtaler den 18. september 1995, at der fortsat findes begrundet mistanke om, at de sigtede har gjort sig skyldige i medvirken til en række tilfælde af hærværk, omfattet af straffelovens § 291, stk. 2, og . . . tillige i overtrædelse af straffelovens § 193, stk. 1. Af de grunde, der var anført i landsrettens kendelse af 18. august 1995, finder landsretten, at der fortsat er bestemte grunde til at frygte, at de sigtede, hvis de løslades, på ny vil begå tilsvarende kriminalitet. Landsretten vurderer også, at en forlængelse af varetægtsfængslingen ikke på nuværende tidspunkt skønnes udelukket efter bestemmelsen i retsplejelovens § 762, stk. 3.

Med hensyn til landsrettens bemærkning om retsplejelovens § 762, stk. 3, skal jeg fremhæve, at det af en i UFR 1990.10 aftrykt Østre Landsrets dom fremgår, at 6 kun 18-19-årige, der blev fundet skyldige i kun 18 tilfælde af hærværk og 2 forsøg herpå over for en række servicestationer med skader for kun mellem 2.000,00 og 18.400,00 kr., og i bortskaffelse af ting til en værdi af kun mellem 8.100,00 og 12.200,00 kr., blev idømt straffe af hæfte i 30-60 dage. Når der fra anklagemyndighedens side blev fremsat begæring om forlængelse af fængselsfristen med yderligere 4 uger, subsidiært en ikke væsentlig kortere fængselsfrist, er der således taget hensyn til, at der er tale om en sag af en langt mere alvorlig karakter, end hvad der kan søges af sammenligningsgrundlag.«

Justitsministeriet kan til orientering oplyse, at Statsadvokaten i Sønderborg den 5. oktober 1995 besluttede at løslade de varetægtsfængslede. Som begrundelse for beslutningen har statsadvokaten særligt henvist til den tid, der må forventes at forløbe, indtil domsforhandlingen i sagen kan berammes, samt til den forventede varighed af domsforhandlingen.

Statsadvokaten har bemærket, at der ikke ved beslutningen er tilkendegivet, at påtale helt eller delvis vil blive opgivet, ligesom ingen af de rejste sigtelser er frafaldet.

Ad spm. nr. S 2620

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) i folketingssamlingen 1994-95 stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne side 7233, var sålydende:

Til justitsministeren (14/9 95) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Kan ministeren oplyse, hvorfor forsvarsadvokaterne i sagen mod tre støttekomitémedlemmer i Ri-Bus-sagen ikke har fået udleveret alle ønskede politirapporter?«

Supplerende svar (12/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Politimesteren i Esbjerg, som har oplyst følgende:

»Advokaterne Bjørst og Halberg fik til brug for grundlovsforhør den 14. august 1995 udleveret genpart af sagen. Derefter har de løbende fået genpart af det materiale, der siden er tilvejebragt, herunder alt det materiale, der er fremlagt i retten.

Derudover har advokaterne dels fået tilbud om hos politiet at gøre sig bekendt med, dels, så hurtigt det har kunnet lade sig gøre efter den 12. september 1995, at få tilstillet kopi af alt det ældre rapportmateriale om hærværk, i alt 153 sager, forøvet siden omkring den 1. april 1995.

Endvidere har advokaterne, så hurtigt det var praktisk muligt, fået kopi af særligt materiale, som de anmodede om den 12. september 1995.

Det er min opfattelse, at politiet i Esbjerg har fulgt retsplejelovens § 745 og Rigsadvokatens meddelelse nr. 5/1992 om forsvarernes adgang til det materiale, der er tilvejebragt af politiet, idet efterforskningsmaterialet er tilstillet advokaterne, så hurtigt det har været praktisk muligt.

Derimod finder jeg, at advokaterne i nogen grad har savnet forståelse for, at det har været vanskeligt for politiet at imødekomme advokaternes ønske om at modtage materiale i løbet af meget kort tid. Advokat Bjørsts gentagne bemærkninger i pressen om, at forsvarerne ikke har haft adgang til relevant rapportmateriale m.v., savner derfor efter min opfattelse grundlag.«

Det bemærkes, at Statsadvokaten i Sønderborg over for Justitsministeriet har oplyst, at advokat Jens Bjørst har klaget over politiets sene fremsendelse af forsvarergenpart. Denne klage er for tiden under behandling hos statsadvokaten.

Spm. nr. S 143

Til indenrigsministeren (17/10 95) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil ministeren fremlægge en oversigt over, hvor længe de asylsøgere fra Serbien-Montenegro, som har fået afslag på asyl, men som for tiden ikke kan udsendes, har opholdt sig Danmark?«

Svar (24/10 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Udlændingestyrelsen har til brug for besvarelsen udarbejdet nedenstående oversigt over opholdstiden for personer fra Serbien-Montenegro, herunder personer fra Kosovo, der er meddelt endeligt afslag på asyl af Udlændingestyrelsen eller Flygtningenævnet, og som fortsat opholder sig her i landet. Oversigten er baseret på oplysninger fra Udlændingeregistret pr. 19. oktober 1995.

Det skal bemærkes, at personer, der har frafaldet deres asylansøgning som følge af legalt ophold på andet grundlag, og personer, der efter meddelelse af afslag på asyl er meddelt opholdstilladelse på andet grundlag, ikke er medtaget i opgørelsen.

Det skal videre oplyses, at opholdstiden er beregnet fra datoen for politiets registrering af asylansøgningen. Opholdstiden er for overskuelighedens skyld opgjort inden for 6-måneders-intervaller.

Henset til at gruppen af personer fra Kosovo udgør hovedparten af personer fra Serbien-Montenegro, der efter endeligt afslag på asyl fortsat opholder sig her i landet, er denne gruppe tillige opført særskilt.

Opholdets varighed	Antal personer i alt	Heraf fra Kosovo
0- 6 måneder	0	0
6-12 måneder	16	10
12-18 måneder	9	9
18-24 måneder	12	5
24-30 måneder	6	11
30-36 måneder	10	5
36-42 måneder	361	186
42-48 måneder	35	19
48-54 måneder	17	9
Over 54 måneder	20	19
I alt	496	273

Spm. nr. S 146

Til boligministeren (17/10 95) af:
Villy Søvndal (SF):

»Er ministeren enig i, at de seneste års lempelser af lejelovgivningen samt ændring af domspraksis til fordel for ejerne er en væsentlig årsag til de stigende udgifter til boligstøtte, og kan der sættes beløb på?«

Begrundelse

I en rapport »Individuel boligstøtte« fra en række ministerier er det påvist, at huslejeforhøjelser procentvis slår mere end fuldt igennem på udgifterne til boligstøtte (teknisk udtrykt er elasticiteten i gennemslaget større end 1). Da lovgivning og domspraksis i de seneste år er ændret på en måde, der entydigt trækker i retning af højere huslejer, må det antages at være en vigtig grund til de set over en 5-års-periode væsentligt stigende udgifter til boligstøtte.

Svar (26/10 95)

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Det fremgår ikke af spørgsmålet, hvilke ændringer af lejelovgivningen spørgeren specifikt siger til. Jeg er derfor gået ud fra, at spørgeren primært tænker på de ændringer, der blev gen-

nemført med vedtagelsen af lov nr. 419 af 1. juni 1994. Ud over forskellige mindre ændringer gennemførtes her med virkning fra 1. januar 1995 nye regler vedrørende lejefastsættelse i udlejningsboliger med blandet erhverv og beboelse samt i private udlejningsejendomme med 6 eller færre boliger beliggende i regulerede kommuner (de såkaldte småejendomme). Endelig gennemførtes med lovændringen en forøgelse af hensættelserne til udvendig vedligeholdelse.

For at kunne følge den udvikling i huslejerne, som disse ændringer har givet anledning til, har Boligministeriet anmodet Danmarks Statistik om at foretage en halvårlig opgørelse af huslejeudviklingen. Opgørelsen er foretaget for perioden oktober 1994-april 1995 på grundlag af de lejeoplysninger, der indhentes til regulering af boligposten i forbrugerprisindekset. Resultaterne heraf er vist i tabel 1.

Det bemærkes, at der ved beregning af de anførte lejestigninger er set bort fra lejemål, hvor lejen er steget på grund af forbedringer, eller hvor lejen er reduceret som følge af udskillelsen af faste varmeudgifter.

Tabel 1. Huslejeudviklingen oktober 1994-april 1995

	Pct. stigning
Private udlejningsejendomme	1,6
- heraf ejendomme < 6 lejligheder i kommuner med regulering	1,2
- heraf ejendomme > 7 lejligheder i kommuner med regulering	2,0
- heraf uden regulering	0,9
Almennyttige ejendomme	1,1
I alt	1,3
Udviklingen i forbrugerprisindekset . .	1,4

I det private udlejningsbyggeri er huslejerne i gennemsnit steget med 1,6 pct. mod en stigning på 1,1 pct. i den almentnyttige sektor. Småhuse- ne har kun oplevet en stigning på i gennemsnit 1,2 pct., mens de store regulerede ejendomme har haft en gennemsnitlig stigning på 2,0 pct. Forbrugerprisindekset er i samme periode steget med 1,4 pct.

De foreliggende lejestigningsoplysninger giver ikke grundlag for en nærmere belysning af baggrunden for disse stigninger. Op imod 1 procentpoint af stigningerne i regulerede ejendomme skønnes dog at bero på den gennemførte forøgelse af hensættelserne til udvendig vedligeholdelse. Med hensyn til den øvrige stigning kan det ikke afvises, at det nye lejefordelingsgrundlag i blandede ejendomme eller en ny domspraksis i forbindelse med lejefastsættelse ved genudlejning har spillet en rolle. På den anden side er der tale om så beskedne stigninger, at der ikke på nuværende tidspunkt synes grund til bekymring over udviklingen.

I tilknytning hertil kan jeg oplyse, at Boligministeriet for lejelovskommissionen netop har igangsat en undersøgelse af lejefastsættelsen i forbindelse med genudlejning. Resultaterne heraf forventes at foreligge ved årsskiftet.

Sammenfattende må det på ovennævnte baggrund konstateres, at de foreliggende oplysninger ikke tyder på, at de gennemførte ændringer af lejelovgivningen m.v. har givet anledning til væsentlige huslejestigninger.

Af tabel 2 fremgår det, at væksten i udgifterne til den individuelle boligstøtte gennem de seneste år har været faldende.

Tabel 2. Boligstøtteudviklingen 1990-1994 (løbende priser)

	1990	1991	1992	1993	1994
Udgifter (mio. kr.)	5.529	6.179	6.802	7.387	7.831
Procentvis ændring		11,8%	10,1%	8,6%	6,0%
Husstande (1.000 stk.)	413	438	460	484	508
Procentvis ændring		6,1%	5,0%	5,2%	5,0%
Gennemsnitlig udbetaling	13.382	14.103	14.791	15.272	15.400
Procentvis ændring		5,4%	4,9%	3,3%	0,8%

På baggrund af de foreløbige boligstøtteudbetalinger i 1995 (opgjort pr. 23.10.1995) forventes et fortsat fald i udgiftsvæksten i 1995. Efter årets første knap 10 måneder er de samlede boligstøtteudgifter steget med omkring 3 pct. i forhold til samme tidspunkt året før. Denne udgiftsvækst skal ses i sammenhæng med de ovenfor anførte (helårlige) procentvise udgiftsstigninger på mellem 6 og knap 12 pct.

Trods boligstøttens faldende udgiftsvækst er der dog fortsat tale om, at udgifterne til den individuelle boligstøtte stiger. Ud over udviklingen i huslejerne påvirkes denne udvikling bl.a. af indkomstudviklingen, lovændringer, udviklingen i lovens satser samt af nettotilvæksten i antallet af udlejningsboliger (herunder ældreboliger). En nærmere belysning af, i hvilket omfang de enkelte faktorer bidrager til boligstøttens udgiftsvækst, er ikke mulig at foretage på det foreliggende grundlag.

Sammenfattende må jeg imidlertid konstatere, at der ikke i de foreliggende oplysninger om udviklingen i huslejerne er noget, der tyder på, at de seneste års ændringer af lejelovgivningen

har medført væsentlige stigninger i boligstøtteudgifterne.

Spm. nr. S 90

Til sundhedsministeren (12/10 95) af:

Ulla Tørnæs (V):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange indsatte i danske fængsler der under opholdet er blevet smittet med HIV?«

Begrundelse

Der henvises til artiklen i Morgenavisen Jyllands-Posten den 12. oktober 1995, side 9, om problemet med rene sprøjter til narkomaner i danske fængsler.

Svar (23/10 95)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Sundhedsstyrelsen har over for mig oplyst, »at der ikke igennem HIV-meldesystemet på Statens Seruminstitut, Epidemiologisk afdeling, findes konkrete eksempler, der giver oplysning om personer, der er blevet HIV-smittet i fængsler.

Uanset dette vurderer Statens Seruminstitut og Københavns Fængselsvæsen på mundtlig forespørgsel det for utvivlsomt, at der finder HIV-smitte sted i danske fængsler.

Denne vurdering er bl.a. baseret på, at der findes HIV-smittede indsatte i fængslerne, og at der er påvist smitte med hepatitis B i fængsler hos indsatte, som har været indsat længere end inkubationstiden for hepatitis B, dvs. 3-6 måneder. Da smitte med hepatitis B i lighed med HIV-smitte bl.a. overføres ved at dele urene sprøjter og kanyler, kan det konstateres, at der findes risikoadfærd for HIV-smitte i danske fængsler.

Hertil kommer, at der i danske fængsler uanset anstrengelserne for at undgå dette findes såvel stoffer som sprøjter og kanyler. Der findes ikke ordninger med uddeling af rene sprøjter og kanyler eller af desinfektionsvæsker til rengøring af sprøjter og kanyler. Der er derfor stor risiko for, at indsatte, der er HIV-smittede, deler sprøjter og kanyler med andre indsatte.

Sundhedsstyrelsen kan på baggrund af ovennævnte tilslutte sig, at der utvivlsomt finder HIV-smitte sted i danske fængsler, uden at omfanget kan konkretiseres nærmere.«

Direktoratet for Kriminalforsorgen har over for ministeriet oplyst, at »på grund af den meget korte svarfrist har det ikke været muligt for direktoratet at foranstalte nærmere undersøgelser m.v. vedrørende de omhandlede spørgsmål. Umiddelbart finder direktoratet imidlertid, at der mangler tilstrækkelig dokumentation for Sundhedsstyrelsens meget bastante konklusion, at der »... utvivlsomt finder HIV-smitte sted i danske fængsler ...«.

Direktoratet har tillige gjort opmærksom på, at »ledelsen af Københavns Fængsler har oplyst, at man savner dokumentation for det udsagn, fængslet tages til indtægt for«.

Sundhedsstyrelsen har supplerende meddelt, at »socialoverlæge i Københavns Kommune, Peter Ege, har oplyst, »at behandlingscentret for HIV-smittede narkomaner på Forchhammersvej

har haft mindst 3 klienter, som er smittet med HIV i fængsel ved at dele sprøjter/kanyler. Efter det oplyste har disse personer ikke haft risikoadfærd forud for fængselsopholdet. Desuden oplyser ca. halvdelen af klienterne på behandlingscentret, at de har delt sprøjter og kanyler under fængselsophold«.

Spm. nr. S 33

Til justitsministeren (5/10 95) af:

Henning Urup (V):

»Hvilke regler pålægger borgmestre at vie såvel indenlandske som udenlandske brudepar?«

Begrundelse

Nogle borgmestre har de seneste år oplevet en kraftig stigning i antallet af vielser af specielt udenlandske brudepar.

Svar (26/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Ifølge ægteskabslovens § 15 indgås ægteskab ved kirkelig eller borgerlig vielse.

Efter lovens § 18, stk. 1, står adgangen til at blive borgerligt viet åben for alle. Den borgerlige vielse foretages af borgmesteren, i Københavns Kommune af borgmesteren for magistratens 1. afdeling. Borgmesteren kan bemyndige en eller flere personer til på sit ansvar at foretage vielser.

Før ægteskab indgås, skal det godtgøres, at ægteskabsbetingelserne er opfyldt. Prøvelsen af ægteskabsbetingelserne foretages ifølge lovens § 13, stk. 2, på det sted, hvor en af parterne bor. Har ingen af parterne bopæl her i landet, foretages prøvelsen på det sted, hvor en af parterne opholder sig.

I bekendtgørelsen om ægteskabs indgåelse er der fastsat nærmere regler om borgerlige vielser. Det fremgår af § 18, stk. 2, i bekendtgørelsen, at prøvelsesattest til en part, der ikke er statsborger i et af de nordiske lande, kun må udstedes, hvis den pågældende opholder sig lovligt i Danmark. Prøvelsesmyndigheden kan kræve, at den pågældende godtgør at have lovligt ophold her i landet.

Spm. nr. S 34

Til indenrigsministeren (5/10 95) af:

Henning Urup (V):

»Kan ministeren redegøre for de generelle regler for kommunalbestyrelsesmedlemmers inhabilitet i forhold til foreninger m.v., som kommunalbestyrelsesmedlemmer er udpeget til af kommunalbestyrelsen for at varetage kommunale interesser?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles, fordi kommunalbestyrelsesmedlemmer oftere og oftere oplever at blive erklæret inhabile, når sager vedrørende en forening, de er udpeget til at sidde i, skal drøftes og besluttes.

Svar (13/10 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

De almindelige regler om inhabilitet for personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, fremgår af forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985, som ændret ved lov nr. 347 af 6. juni 1991).

Kommunalbestyrelsen træffer efter § 14, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 615 af 18. juli 1995) beslutning om, hvorvidt et medlem af kommunalbestyrelsen er inhabilt.

§ 14, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

»§ 14. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, hvorvidt et medlem har en sådan interesse i en sag, at han er udelukket fra at deltage i kommunalbestyrelsens forhandling og afstemning om sagen.

Stk. 2. Et medlem skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om hans habilitet.«

Kommunalbestyrelsens afgørelse af habilitetsspørgsmål er en retsafgørelse, dvs. at afgørelsen ikke er vilkårlig eller beroende på politiske overvejelser, men må træffes i henhold til lovgivningen, herunder almindelige retsgrundsatninger.

Af § 3, stk. 1, i forvaltningsloven fremgår, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis:

»...

3) Vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald.

...

5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.«

Af forvaltningslovens § 3, stk. 2, fremgår det:

»Stk. 2. Inhabilitet foreligger dog ikke, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.«

Forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3, omfatter kun private juridiske personer. Det antages i den forbindelse, at f.eks. aktieselskaber, der fuldt ud ejes af offentlige myndigheder, ikke er private juridiske personer. Bestemmelsen finder derfor ikke direkte anvendelse i forhold til et kommunalbestyrelsesmedlem, der er medlem af et offentligt ejet selskab. Det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem vil imidlertid ud fra tilsvarende hensyn kunne være inhabil ved kommunalbestyrelsens behandling af sager vedrørende sådanne selskaber efter forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Bestemmelserne i forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3 og nr. 5, indebærer således som udgangspunkt, at f.eks. et medlem af en selskabsbestyrelse ikke som kommunalbestyrelsesmedlem må medvirke ved afgørelsen af sager, hvori selskabet er part, eller i hvis udfald selskabet på en anden måde har en særlig interesse.

Det antages imidlertid, at kommunalbestyrelsesmedlemmers deltagelse i ledelsen af selskaber, foreninger, fonde m.v. ikke i almindelighed medfører inhabilitet ved kommunalbestyrelsens behandling af en sag vedrørende selskabet, foreningen eller fonden i de tilfælde, hvor det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem er udpeget af kommunalbestyrelsen til at varetage kommunens interesser. I sådanne tilfælde kan der i almindelighed ikke antages at være fare for, at afgørelsen vil blive påvirket af uvedkommende hensyn, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 2.

Inhabilitet vil dog alligevel kunne foreligge i forhold til et kommunalbestyrelsesmedlem, der er udpeget af kommunalbestyrelsen, såfremt sagen indebærer en stillingtagen til det pågældende kommunalbestyrelsesmedlems handling.

ger eller undladelser som bestyrelsesmedlem, eller i sager, hvor kommunalbestyrelsen udøver tilsyn eller har kontrolvirksomhed i forhold til selskabet, foreningen eller fonden.

Herudover er det antaget, at et kommunalbestyrelsesmedlem, uanset at den pågældende er indvalgt i bestyrelsen for f.eks. et selskab med henblik på at varetage kommunens interesser, kan være inhabil ved kommunalbestyrelsens behandling af sager, der vedrører privatretlige aftaler mellem kommunen og det pågældende selskab.

Det må i sådanne tilfælde antages, at det pågældende medlems stillingtagen efter omstændighederne vil kunne blive påvirket af hensynet til den særlige, overvejende økonomiske interesse af privatretlig karakter, som det pågældende selskab har i sagens udfald, og at denne påvirkning vil kunne have en så væsentlig indflydelse på det pågældende medlems stillingtagen til sagen, at der kan være tale om inhabilitet.

Der kan afsluttende henvises til lov om kommunernes styrelse med kommentarer af Preben Espersen m.fl., 1991, side 77, samt til den kommenterede forvaltningslov ved John Vogter, 1992, side 91 f.

Spm. nr. S 88

Til forskningsministeren (12/10 95) af:

Henning Urup (V):

»Kan ministeren oplyse, hvilke internationale regler der findes på genteknologiområdet?«

Svar (27/10 95)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gøre opmærksom på, at emnet »lovgivning og internationale aspekter« er medtaget på den foreslåede dagsorden for den høring om genteknologi, som Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg og Folketingets Forskningsudvalg i fællesskab har aftalt at gennemføre.

Der er ikke tradition for international lovgivning på forskningsområder. Genteknologi er ingen undtagelse. De internationale regler træder først ind, hvor vi nærmer os markedsføring, udsætning og dermed fare for grænseoverskridende aktivitet. Her vil jeg på planteområdet

henvise til den redegørelse om udviklingen med hensyn til regulering af anvendelsen af genetisk modificerede planter, som Miljøstyrelsens Klima- og Bioteknologikontor gav Folketingets Forskningsudvalg den 4. maj 1995 (Alm. del – bilag 187 (offentligt)). Redegørelsen gennemgår EU-direktiverne på området og den danske holdning.

Vedrørende genteknologi og lægelig behandling vil jeg henvise til sundhedsministerens redegørelse til Folketinget af 27. april 1995, hvoraf det fremgår, at man forholder sig til dansk lovgivning som udtryk for, at vi opfatter det som et dansk etisk anliggende.

På dyreområdet vil jeg henvise til, at Teknologinævnet i efteråret 1992 gennemførte konsensuskonferencen »Teknologiske dyr«. Her blev givet eksempler fra andre lande på styring og regulering af området.

Spm. nr. S 190

Til forsvarsministeren (23/10 95) af:

Henning Urup (V):

»Finder ministeren det fornuftigt at undersøge mulighederne for en helhedsløsning vedrørende hærens fremtidige struktur, som efterlyses fra flere sider inden for hæren, inden der investeres op mod 80 mio. kr. på en enkelt kaserne?«

Begrundelse

Ministeren har oplyst, at det vil koste op mod 80 mio. kr. at reetablere Skive Kaserne efter den meget omfattende brand. Disse 80 mio. kr. kunne være en god startkapital for en gennemgribende strukturrationalisering og effektivisering af hæren som helhed. Den nedbrændte Skive Kaserne skal givetvis genopføres, men ved udarbejdelse af en helhedsløsning muligvis i en anden version.

Svar (30/10 95)

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Forsvarsministerens Rådgivnings- og Analysegruppe (RAG) afgav den 31. marts 1995 rapporten »Hærens Struktur«, der bl.a. konkluderer:

»Den opstillende struktur vil under forudsætning af gennemførelse af de i tidligere rapporter foreslåede sammenlægninger af ingeniør-, træ- og artilleriregimenter omfatte 14 regimenter, dvs. otte kamptrope-regimenter, heraf fire henholdsvis øst og vest for Storebælt, Bornholms Værn, to artilleriregimenter, heraf et i Jylland og et på Sjælland, samt et ingeniørregiment og et træregiment og et telegrafregiment. For de tre sidstnævnte regiments vedkommende, hvor der kun vil være et regiment for hver våbenart, ses der ikke grundlag for yderligere tilpasninger i form af sammenlægninger med regimenter af andre våbenarter. Ved sammenlægning af artilleriregimenterne i Jylland vurderes rationaliseringsmulighederne inden for dette område ligeledes udnyttet. En koncentration af uddannelsen på færre regimenter kunne begrundes ud fra snævre produktionsmæssige betragtninger og driftsmæssige gevinster, men en række andre vigtige faktorer og vilkår må imidlertid inddrages i vurderingen.

Det er RAG's vurdering, at det på det foreliggende grundlag vil være uhensigtsmæssigt at iværksætte yderligere omfattende strukturændringer på regimentsområdet.«

Videre konkluderes i RAG's rapport:

»Det er samtidig RAG's vurdering, at hærens fredsstruktur og fredsstyrke efter gennemførelse af de foreslåede tilpasninger har nået den nedre grænse set i relation til de foreliggende opgaver og vilkår, herunder den fortsatte opstilling af Den Danske Internationale Brigade og varetagelse af det øgede internationale engagement samt opstilling af en krigsstyrke på ca. 56.000 mand.«

Samt:

»Sammenfattende må det konkluderes, at den nødvendige og hensigtsmæssige omstilling af hærens struktur i det væsentlige er omfattet af igangværende og tidligere foreslåede tilpasninger.«

Jeg anførte ovennævnte i min besvarelse af 18. maj 1995 af Folketingets Forsvarsudvalgs spørgsmål nr. 42. Heri udbad udvalget sig min kommentar til et papir vedrørende »helhedsløsning« for hærens garnisonering i det jysk-fynske område, som angiveligt skulle være udarbejdet af en gruppe officerer fra Varde Kaserne. Til brug for besvarelsen af spørgsmålet havde jeg indhentet Forsvarskommandoens bemærkninger, hvori det sammenfattende konstateres, »at papiret vedrørende »helhedsløsning« for hærens garnisonering i det jysk-fynske område i

økonomisk henseende dels er behæftet med en række fejl, dels er mangelfuldt, hvilket gør det uegnet som grundlag for videre overvejelser.«

Jeg finder således, at der er foretaget de fornødne undersøgelser, som kan danne grundlag for politisk beslutning vedrørende hærens struktur.

For så vidt angår sammenhængen til branden på Skive Kaserne den 28. september 1995, skal jeg henholde mig til min besvarelse af 11. oktober 1995 af spørgsmål nr. S 12. Det er fortsat min vurdering, at der ikke er behov for at revurdere anbefalingerne i bl.a. arbejdsgrupperapporten af 31. marts 1995 vedrørende sammenlægning af de jyske artilleriregimenter.

Spm. nr. S 178

Til arbejdsministeren (19/10 95) af:

Frank Aaen (EL):

»Vil ministeren redegøre for det lovmedholdige i de stramninger, der er gennemført af reglerne vedrørende overgangsydelse, og for, hvorledes den indsnævrende fortolkning, hvor kun dagpenge og feriedagpenge samt jobtræning i delperiode 2 anerkendes som ydelse, er godkendt?«

Begrundelse

I den lovtæst, der blev vedtaget i 1993, står, at der som forudsætning for at kunne modtage overgangsydelse kræves, at den ledige »inden for de sidste 15 måneder har modtaget ydelser på grund af ledighed i sammenlagt 12 måneder«. Samme formulering var indeholdt i skiftende bekendtgørelser, men ændret i den sene- ste af 14. marts 1995 til den indsnævrende fortolkning, hvor kun dagpenge og feriedagpenge samt jobtræning i delperiode 2 anerkendes som ydelse. Ydelser, der i øvrigt modtages under aktivering på grund af ledighed, anerkendes ikke længere som ydelser på grund af ledighed. Det står klart, at den indsnævrende fortolkning ikke bygger på en lovændring. Derfor ønskes en redegørelse for denne administrative ændring af loven.

Svar (30/10 95)**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Jeg kan oplyse, at der ikke er sket stramninger i bestemmelsen om forudgående ledighed for ret til overgangsydelse, siden bestemmelsen blev indført med lov nr. 436 af 30. juni 1993, der trådte i kraft den 1. januar 1994.

Fra 1. januar 1994 har kravet ifølge arbejdsløshedsforsikringslovens § 75 i, stk. 1, nr. 3, været, at medlemmet inden for de sidste 15 måneder har modtaget ydelser på grund af ledighed i sammenlagt 12 måneder.

Efter lovens § 75 n, stk. 1, fastsættes der nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i kapitlet om overgangsydelse af Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsrådet.

På den baggrund udsendtes bekendtgørelse nr. 1150 af 23. december 1993 med tilhørende vejledning om overgangsydelse, og der var i vejledningen til § 1, stk. 1, nr. 3, præciseret, at opgørelsen af den forudgående ledighed skete på baggrund af timer, for hvilke der er udbetalt dagpenge eller feriedagpenge.

I forbindelse med ændringer i andre regler inden for arbejdsløshedsforsikringsområdet, særlig regler om øget aktivering af personer i delperiode 2, lov nr. 1085 af 21. december 1994, der trådte i kraft 1. april 1995, blev der foretaget forskellige ændringer i bekendtgørelsen om overgangsydelse.

I den ændrede bekendtgørelse nr. 166 af 14. marts 1995, der trådte i kraft 1. april 1995, fandt man det hensigtsmæssigt, at det fremgår direkte af bekendtgørelsen, at opgørelsen af den forudgående ledighed sker på baggrund af timer, for hvilke der er udbetalt dagpenge eller feriedagpenge, og forholdet fremgår nu direkte af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, nr. 2, jf. § 1, stk. 2. Det blev ved samme lejlighed i vejledningen uddybet, at andre ydelser, f.eks. orlovsydelse, etableringsydelse eller aktivitetsydelse, ikke kan indgå i opgørelsen.

Fortolkning af begrebet ydelser på grund af ledighed er i overensstemmelse med intentionerne bag overgangsydelsesordningen, som kom til udtryk i forbindelse med indførelsen af ordningen i 1991 og ligeledes i forbindelse med udvidelsen af ordningen den 1. januar 1994.

Overgangsydelse blev bl.a. skabt som tilbud til ældre langtidsledige, der havde stået til rådighed for arbejdsmarkedet i en lang periode uden at opnå en fastere tilknytning.

Ordningen er alene et alternativ for personer, der har været ledige og aktivt arbejdssøgende i lang tid. Perioder med f.eks. uddannelsesorlov, etableringsydelse eller andre ydelser, hvor der ikke samtidig stilles krav om tilmelding til arbejdsformidlingen som aktivt arbejdssøgende, kan derfor ikke indgå i opgørelsen af ledighedskravet.

Etablering af jobtræning, uddannelse med uddannelsesydelse, start af selvstændig virksomhed med etableringsydelse m.v. er alt sammen tiltag for at forbedre den pågældendes muligheder for at vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked. Dette sigte ville være tilsidesat, såfremt disse perioder kunne medregnes til opfyldelse af ledighedskravet, og de perioder kan derfor ikke indgå til opfyldelsen af kravet om forudgående ledighed.

Hvis medlemmet er i delperiode 2, kan perioderne dog medregnes, idet man her må sige, at de pågældende har en længerevarende ledighed bag sig.

Spm. nr. S 179

Til arbejdsministeren (19/10 95) af:

Frank Aaen (EL):

»I fortsættelse af spørgsmål nr. S 178 bedes oplyst, om ministeren er enig i, at den tolkning, der fremgår af det gældende cirkulære sammen med den foreslåede ændring af overgangsydelsen, indebærer, at der lovgives med tilbagevirkende kraft på den måde, at ledige, der i indværende år er startet på en handlingsplan i forvisning om siden at kunne komme på overgangsydelse, nu er udelukket fra den mulighed.«

Begrundelse

Det er i sig selv betænkeligt at afkorte en i forvejen tidsbegrænset lov, men helt galt bliver det naturligvis, hvis ledige er indgået i en handlingsplan i tiltro til gældende lov og nu er bragt i en situation, der forhindrer dem i at komme på overgangsydelse.

Svar (30/10 95)**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Som der er redegjort for i besvarelsen af spørgsmål nr. S 178, er fortolkningen af begrebet ydelser på grund af ledighed i overensstemmelse med intentionerne bag overgangsydelsesordningen, og der er ikke sket stramninger i fortolkningen af kravene til den forudgående ledighed for ret til at gå på overgangsydelse, siden bestemmelsen trådte i kraft den 1. januar 1994.

Overgangsydelseordningen retter sig mod personer, der har været langvarigt ledige, og ikke mod medlemmer, der igennem en handlingsplan har påbegyndt aktivering med det formål at forbedre den pågældendes muligheder for at vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forhandling om redegørelse nr. R 2.**Ministeren for nordisk samarbejdes redegørelse af 1. november 1995 om det nordiske samarbejde.**

(Redegørelsen anmeldt 1/11 95. Redegørelsen givet 1/11 95. Meddelelse om forhandling 1/11 95).

Forhandling**Dorte Bennedsen (S):**

I det sidste års tid har det nordiske samarbejde i meget høj grad været præget af det reformarbejde, som nødvendiggjordes af de store ændringer, der i de senere år er sket i verden omkring os. Det gælder både ændringerne i Østeuropa og Sveriges og Finlands beslutning om at indtræde i EU.

Reformarbejdet har som bekendt ført til politiske opstramninger og strukturelle ændringer af rådets arbejde, så samarbejdet nu er langt bedre gearet til at møde de kommende års udfordringer i Norden, i Nordens nærområder og i Nordens forhold til det øvrige Europa.

De konkrete beslutninger blev som bekendt truffet i Reykjavik og København, og vi står nu over for at skulle føre dem ud i den praktiske dagligdag. I den forbindelse er der nogle

væsentlige ændringer, som det er værd at hæfte sig ved. Samarbejdet vil fremover bygge på de tre søjler, Norden, nærområderne og Europa, en opdeling, som også afspejler sig i de nye udvalgsstrukturer. Det er en opdeling, der er udsprunget af en erkendelse af, at som Europa ser ud i dag, er det ikke nok kun at have det så at sige indadrettede nordiske samarbejde – det er selvfølgelig fortsat meget vigtigt – men de nordiske lande kan ikke længere isolere sig her på toppen af Europa. Vi skal ud fra en nordisk vinkel være med til at præge udviklingen både i vore nærområder og i Europa.

Den anden vigtige ændring er, at partigrupperne bliver langt stærkere placeret i samarbejdet. Da rådet blev oprettet for mere end 40 år siden, har det formentlig været helt naturligt, at krumtappen var de nationale tværpolitiske delegationer. Men det er en struktur, som tiden er løbet fra. Det har altid forekommet mig at være absurd, at politikere, som i de nationale parlamenter arbejder med partier som basis, pludselig skal agere tværpolitisk, blot fordi det politiske arbejde foregår i Nordisk Råd. Skal arbejdet i rådet fremover have vægt og styrke, må det være de politiske og ikke de nationale holdninger, der skal bære det.

Den tredje væsentlige ændring er muligheden for at afholde temamøder. Denne mødeform vil styrke rådets arbejde indadtil, men det vil frem for alt styrke mulighederne for at binde tråde til de nationale parlamenter og deres politikere på et givet område. Ser man tilbage, har en af svaghederne i det nordiske samarbejde nok været, at der har været for lidt sammenhæng mellem rådets arbejde og det arbejde, som er foregået i de nationale parlamenter tilsvarende udvalg. Det vil der nu blive rådet bod på.

Ministeren er sin redegørelse inde på budgettet og nævner, at det er reduceret med 11 mio. kr. Dertil kommer så, at der ikke bliver tale om pris- og lønregulering, og det indebærer, at reduktionen vel i alt bliver ca. 30 mio. kr.

Jeg har noteret mig ministerens bemærkning om, at rammens størrelse afspejler et nødvendigt politisk kompromis, og jeg tillader mig at tolke bemærkningen sådan, at det i år har været nødvendigt at bøje sig for svenske krav om besparelser, men at ministeren i øvrigt er enig i, at besparelser i sig selv ikke er et mål, men derimod, at bevillingerne bruges med nordisk nytte.

Ministeren omtaler også rapporten »Nordisk nytte«, som er en gennemgang af de fællesnor-